

Resource: Open Kiswahili Contemporary Version

License Information

Open Kiswahili Contemporary Version (Swahili) is based on: Open Kiswahili Contemporary Version, [Biblica, Inc.](#) 2015, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Open Kiswahili Contemporary Version

GEN

[illegible]

[illegible]

[illegible]

41:55, Genesis 41:56, Genesis 41:57, Genesis 42:1, Genesis 42:2, Genesis 42:3, Genesis 42:4, Genesis 42:5, Genesis 42:6, Genesis 42:7, Genesis 42:8, Genesis 42:9, Genesis 42:10, Genesis 42:11, Genesis 42:12, Genesis 42:13, Genesis 42:14, Genesis 42:15, Genesis 42:16, Genesis 42:17, Genesis 42:18, Genesis 42:19, Genesis 42:20, Genesis 42:21, Genesis 42:22, Genesis 42:23, Genesis 42:24, Genesis 42:25, Genesis 42:26, Genesis 42:27, Genesis 42:28, Genesis 42:29, Genesis 42:30, Genesis 42:31, Genesis 42:32, Genesis 42:33, Genesis 42:34, Genesis 42:35, Genesis 42:36, Genesis 42:37, Genesis 42:38, Genesis 43:1, Genesis 43:2, Genesis 43:3, Genesis 43:4, Genesis 43:5, Genesis 43:6, Genesis 43:7, Genesis 43:8, Genesis 43:9, Genesis 43:10, Genesis 43:11, Genesis 43:12, Genesis 43:13, Genesis 43:14, Genesis 43:15, Genesis 43:16, Genesis 43:17, Genesis 43:18, Genesis 43:19, Genesis 43:20, Genesis 43:21, Genesis 43:22, Genesis 43:23, Genesis 43:24, Genesis 43:25, Genesis 43:26, Genesis 43:27, Genesis 43:28, Genesis 43:29, Genesis 43:30, Genesis 43:31, Genesis 43:32, Genesis 43:33, Genesis 43:34, Genesis 44:1, Genesis 44:2, Genesis 44:3, Genesis 44:4, Genesis 44:5, Genesis 44:6, Genesis 44:7, Genesis 44:8, Genesis 44:9, Genesis 44:10, Genesis 44:11, Genesis 44:12, Genesis 44:13, Genesis 44:14, Genesis 44:15, Genesis 44:16, Genesis 44:17, Genesis 44:18, Genesis 44:19, Genesis 44:20, Genesis 44:21, Genesis 44:22, Genesis 44:23, Genesis 44:24, Genesis 44:25, Genesis 44:26, Genesis 44:27, Genesis 44:28, Genesis 44:29, Genesis 44:30, Genesis 44:31, Genesis 44:32, Genesis 44:33, Genesis 44:34, Genesis 45:1, Genesis 45:2, Genesis 45:3, Genesis 45:4, Genesis 45:5, Genesis 45:6, Genesis 45:7, Genesis 45:8, Genesis 45:9, Genesis 45:10, Genesis 45:11, Genesis 45:12, Genesis 45:13, Genesis 45:14, Genesis 45:15, Genesis 45:16, Genesis 45:17, Genesis 45:18, Genesis 45:19, Genesis 45:20, Genesis 45:21, Genesis 45:22, Genesis 45:23, Genesis 45:24, Genesis 45:25, Genesis 45:26, Genesis 45:27, Genesis 45:28, Genesis 46:1, Genesis 46:2, Genesis 46:3, Genesis 46:4, Genesis 46:5, Genesis 46:6, Genesis 46:7, Genesis 46:8, Genesis 46:9, Genesis 46:10, Genesis 46:11, Genesis 46:12, Genesis 46:13, Genesis 46:14, Genesis 46:15, Genesis 46:16, Genesis 46:17, Genesis 46:18, Genesis 46:19, Genesis 46:20, Genesis 46:21, Genesis 46:22, Genesis 46:23, Genesis 46:24, Genesis 46:25, Genesis 46:26, Genesis 46:27, Genesis 46:28, Genesis 46:29, Genesis 46:30, Genesis 46:31, Genesis 46:32, Genesis 46:33, Genesis 46:34, Genesis 47:1, Genesis 47:2, Genesis 47:3, Genesis 47:4, Genesis 47:5, Genesis 47:6, Genesis 47:7, Genesis 47:8, Genesis 47:9, Genesis 47:10, Genesis 47:11, Genesis 47:12, Genesis 47:13, Genesis 47:14, Genesis 47:15, Genesis 47:16, Genesis 47:17, Genesis 47:18, Genesis 47:19, Genesis 47:20, Genesis 47:21, Genesis 47:22, Genesis 47:23, Genesis 47:24, Genesis 47:25, Genesis 47:26, Genesis 47:27, Genesis 47:28, Genesis 47:29, Genesis 47:30, Genesis 47:31, Genesis 48:1, Genesis 48:2, Genesis 48:3, Genesis 48:4, Genesis 48:5, Genesis 48:6, Genesis 48:7, Genesis 48:8, Genesis 48:9, Genesis 48:10, Genesis 48:11, Genesis 48:12, Genesis 48:13, Genesis 48:14, Genesis 48:15, Genesis 48:16, Genesis 48:17, Genesis 48:18, Genesis 48:19, Genesis 48:20, Genesis 48:21, Genesis 48:22, Genesis 49:1, Genesis 49:2, Genesis 49:3, Genesis 49:4, Genesis 49:5, Genesis 49:6, Genesis 49:7, Genesis 49:8, Genesis 49:9, Genesis 49:10, Genesis 49:11, Genesis 49:12, Genesis 49:13, Genesis 49:14, Genesis 49:15, Genesis 49:16, Genesis 49:17, Genesis 49:18, Genesis 49:19, Genesis 49:20, Genesis 49:21, Genesis 49:22, Genesis 49:23, Genesis 49:24, Genesis 49:25, Genesis 49:26, Genesis 49:27, Genesis 49:28, Genesis 49:29, Genesis 49:30, Genesis 49:31, Genesis 49:32, Genesis 49:33, Genesis 50:1, Genesis 50:2, Genesis 50:3, Genesis 50:4, Genesis 50:5, Genesis 50:6, Genesis 50:7, Genesis 50:8, Genesis 50:9, Genesis 50:10, Genesis 50:11, Genesis 50:12, Genesis 50:13, Genesis 50:14, Genesis 50:15, Genesis 50:16, Genesis 50:17, Genesis 50:18, Genesis 50:19, Genesis 50:20, Genesis 50:21, Genesis 50:22, Genesis 50:23, Genesis 50:24, Genesis 50:25, Genesis 50:26

Genesis 1:3

Genesis 1:1

¹ Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia.

³ Mungu akasema, "Iwepo nuru," nayo nuru ikawepo.

Genesis 1:2

² Wakati huu dunia ilikuwa haina umbo, tena ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, naye Roho wa Mungu alikuwa ametulia juu ya maji.

Genesis 1:4

⁴ Mungu akaona ya kuwa nuru ni njema, ndipo Mungu akatenganisha nuru na giza.

Genesis 1:5

⁵ Mungu akaiita nuru “mchana,” na giza akaliita “usiku.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya kwanza.

Genesis 1:6

⁶ Mungu akasema, “Iwepo nafasi kati ya maji igawe maji na maji.”

Genesis 1:7

⁷ Kwa hiyo Mungu akafanya nafasi, akatenganisha maji yaliyo chini ya hiyo nafasi na maji yaliyo juu yake. Ikawa hivyo.

Genesis 1:8

⁸ Mungu akaiita hiyo nafasi “anga.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya pili.

Genesis 1:9

⁹ Mungu akasema, “Maji yaliyopo chini ya anga na yakusanyike mahali pamoja, pawepo na nchi kavu.” Ikawa hivyo.

Genesis 1:10

¹⁰ Mungu akaiita nchi kavu “ardhi,” nalo lile kusanyiko la maji akaliita “bahari.” Mungu akaona kuwa ni vyema.

Genesis 1:11

¹¹ Kisha Mungu akasema, “Ardhi na itoe mimea: miche itoayo mbegu, miti juu ya nchi itoayo matunda yenye mbegu ndani yake, kila mmea kulingana na aina zake mbalimbali.” Ikawa hivyo.

Genesis 1:12

¹² Ardhi ikachipua mimea: Mimea itoayo mbegu kulingana na aina zake, na miti itoayo matunda yenye mbegu kulingana na aina zake. Mungu akaona ya kuwa hili ni jema.

Genesis 1:13

¹³ Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tatu.

Genesis 1:14

¹⁴ Mungu akasema, “Iwepo mianga kwenye nafasi ya anga ili itenganishe usiku na mchana, nayo iwe alama ya kutambulisha majira mbalimbali, siku na miaka,

Genesis 1:15

¹⁵ nayo iwe mianga kwenye nafasi ya anga ya kutia nuru juu ya dunia.” Ikawa hivyo.

Genesis 1:16

¹⁶ Mungu akafanya mianga miwili mikubwa: mwanga mkubwa utawale mchana, na mwanga mdogo utawale usiku. Pia Mungu akafanya nyota.

Genesis 1:17

¹⁷ Mungu akaiweka katika nafasi ya anga iangaze dunia,

Genesis 1:18

¹⁸ itawale usiku na mchana, na ikatenganishe nuru na giza. Mungu akaona kuwa hili ni jema.

Genesis 1:19

¹⁹ Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya nne.

Genesis 1:20

²⁰ Mungu akasema, “Kuwepo na viumbe hai tele kwenye maji, nao ndege waruke juu ya dunia katika nafasi ya anga.”

Genesis 1:21

²¹ Kwa hiyo Mungu akaumba viumbe wakubwa wa baharini na kila kiumbe hai kiendacho majini kulingana na aina zake, na kila ndege mwenye mabawa kulingana na aina yake. Mungu akaona kuwa hili ni jema.

Genesis 1:22

²² Mungu akavibariki, akasema, “Zaeni mwongezeke, mkayajaze maji ya bahari, nao ndege waongezeke katika dunia.”

Genesis 1:23

²³ Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tano.

Genesis 1:24

²⁴ Mungu akasema, “Ardhi na itoe viumbe hai kulingana na aina zake: wanyama wa kufugwa, viumbe vitambaavyo ardhini na wanyama pori, kila mnyama kulingana na aina yake.” Ikawa hivyo.

Genesis 1:25

²⁵ Mungu akafanya wanyama pori kulingana na aina zake, wanyama wa kufugwa kulingana na aina zake, na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi kulingana na aina zake. Mungu akaona kuwa hili ni jema.

Genesis 1:26

²⁶ Ndipo Mungu akasema, “Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wakatawale juu ya samaki wa baharini na ndege wa angani, juu ya mifugo, juu ya dunia yote, na juu ya viumbe wote watambao juu ya nchi.”

Genesis 1:27

²⁷ Kwa hiyo Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake mwenyewe, kwa mfano wa Mungu alimuumba; mwanaume na mwanamke aliwaumba.

Genesis 1:28

²⁸ Mungu akawabariki na akawaambia, “Zaeni na mkaongezeke, mkaijaze tena dunia na kuitiisha. Mkatawale samaki wa baharini, ndege wa angani, na kila kiumbe hai kiendacho juu ya ardhi.”

Genesis 1:29

²⁹ Kisha Mungu akasema, “Nimewapa kila mche utoao mbegu juu ya uso wa dunia yote, na kila mti wenye matunda yenye mbegu ndani yake. Vitakuwa chakula chenu.

Genesis 1:30

³⁰ Nao wanyama wote wa dunia, ndege wote wa angani, na viumbe vyote viendavyo juu ya ardhi: yaani kila kiumbe chenye pumzi ya uhai, ninawapa kila mche wa kijani kuwa chakula.” Ikawa hivyo.

Genesis 1:31

³¹ Mungu akaona vyote alivyumba, na tazama, ilikuwa vizuri sana. Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya sita.

Genesis 2:1

¹ Kwa hiyo mbingu na dunia zikakamilika, pamoja na vyote vilivyomo.

Genesis 2:2

² Katika siku ya saba Mungu alikuwa amekamilisha kazi aliyokuwa akiifanya, hivyo siku ya saba akapumzika kutoka kazi zake zote.

Genesis 2:3

³ Mungu akaibariki siku ya saba akaifanya takatifu, kwa sababu katika siku hiyo alipumzika kutoka kazi zote za kuumba alizokuwa amefanya.

Genesis 2:4

⁴ Haya ndiyo maelezo ya mbingu na dunia wakati zilipoumbwa. Bwana Mungu alipoziumba mbingu na dunia,

Genesis 2:5

⁵ hapakuwepo na mche wa shambani uliokuwa umejitokeza ardhini, wala hapakuwepo na mmea wa shamba uliokuwa umeota, kwa kuwa Bwana Mungu alikuwa hajanyeshea mvua juu ya nchi, na hapakuwepo mtu wa kuilima ardhi,

Genesis 2:6

⁶ lakini umande ulitokeza kutoka ardhini na kunyesha uso wote wa nchi:

Genesis 2:7

⁷ Bwana Mungu alimuumba mtu kutoka mavumbi ya ardhi, akampulizia pumzi ya uhai puani mwake, naye mtu akawa kiumbe hai.

Genesis 2:8

⁸ Basi Bwana Mungu alikuwa ameotesha bustani upande wa mashariki, katika Edeni, huko akamweka huyo mtu aliyemuumba.

Genesis 2:9

⁹ Bwana Mungu akafanya aina zote za miti ziote kutoka ardhini, miti yenye kupendeza macho na mizuri kwa chakula. Katikati ya bustani ulikuwepo mti wa uzima na mti wa kujua mema na mabaya.

Genesis 2:10

¹⁰ Mto wa kunyeshea bustani ulitiririka toka Edeni, kuanzia hapa ukagawanyika kuwa mito minne.

Genesis 2:11

¹¹ Mto wa kwanza uliitwa Pishoni, nao huzunguka nchi yote ya Havila ambako kuna dhahabu.

Genesis 2:12

¹² (Dhahabu ya nchi hiyo ni nzuri, bedola na vito shohamu pia hupatikana huko.)

Genesis 2:13

¹³ Jina la mto wa pili ni Gihoni, ambao huzunguka nchi yote ya Kushi.

Genesis 2:14

¹⁴ Jina la mto wa tatu ni Tigrisi, unaopita mashariki ya Ashuru. Mto wa nne ni Frati.

Genesis 2:15

¹⁵ Bwana Mungu akamchukua huyo mtu, akamweka kwenye Bustani ya Edeni ailime na kuitunza.

Genesis 2:16

¹⁶ Bwana Mungu akamwagiza huyo mtu, akamwambia, "Uko huru kula matunda ya mti wowote katika bustani,

Genesis 2:17

¹⁷ lakini kamwe usile matunda ya mti wa kujua mema na mabaya, kwa maana siku utakapokula matunda yake, hakika utakufa."

Genesis 2:18

¹⁸ Bwana Mungu akasema, "Si vyema huyu mtu awe peke yake. Nitamfanyia msaidizi wa kumfaa."

Genesis 2:19

¹⁹ Basi Bwana Mungu alikuwa amefanyiza kutoka ardhi wanyama wote wa porini na ndege wote wa angani. Akawaleta kwa huyu mtu aone atawaitaje, nalo jina lolote alilokiita kila kiumbe hai, likawa ndilo jina lake.

Genesis 2:20

²⁰ Hivyo Adamu akawapa majina wanyama wote wa kufugwa, ndege wa angani, na wanyama wote wa porini. Lakini kwa Adamu hakupatikana msaidizi wa kumfaa.

Genesis 2:21

²¹ Hivyo Bwana Mungu akamfanya Adamu kulala usingizi mzito, naye alipokuwa amelala akachukua moja ya mbavu zake, akapafunika mahali pale kwa nyama.

Genesis 2:22

²² Kisha Bwana Mungu akamfanya mwanamke kutoka kwenye ule ubavu aliouchukua kutoka kwa huyo mwanaume, akamleta huyo mwanamke kwa huyo mwanaume.

Genesis 2:23

²³ Huyo mwanaume akasema, “Huyu sasa ni mfupa wa mifupa yangu na nyama ya nyama yangu, ataitwa ‘mwanamke,’ kwa kuwa alitolewa katika mwanaume.”

Genesis 2:24

²⁴ Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja.

Genesis 2:25

²⁵ Adamu na mkewe wote wawili walikuwa uchi, wala hawakuona aibu.

Genesis 3:1

¹ Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa porini ambao Bwana Mungu aliwafanya. Nyoka akamwambia mwanamke, “Ati kweli Mungu alisema, ‘Kamwe msile matunda ya mti wowote wa bustanini?’”

Genesis 3:2

² Mwanamke akamjibu nyoka, “Tunaweza kula matunda ya miti iliyoko bustanini,

Genesis 3:3

³ lakini Mungu alisema, ‘Kamwe msile tunda la mti ulio katikati ya bustani, wala kuugusa, la sivyo mtakufa.’”

Genesis 3:4

⁴ Lakini nyoka akamwambia mwanamke, “Hakika hamtakufa.

Genesis 3:5

⁵ Kwa maana Mungu anajua ya kuwa wakati mtakapoyala, macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya.”

Genesis 3:6

⁶ Mwanamke alipoona ya kuwa tunda la mti huo lilikuwa zuri kwa chakula na la kupendeza macho, tena linatamanika kwa kujipatia hekima, basi akachuma katika matunda yake, akala, pia akampa mumewe, aliyekuwa pamoja naye, naye akala.

Genesis 3:7

⁷ Ndipo macho yao wote wawili yakafumbuliwa, wakajiona kwamba walikuwa uchi; hivyo wakashona majani ya mtini, wakajifunika.

Genesis 3:8

⁸ Ndipo yule mwanaume na mkewe, waliposikia sauti ya Bwana Mungu alipokuwa akitembea bustanini jioni, wakajificha kutoka mbele za Bwana Mungu katikati ya miti ya bustani.

Genesis 3:9

⁹ Lakini Bwana Mungu akamwita Adamu, “Uko wapi?”

Genesis 3:10

¹⁰ Naye akajibu, “Nilikusikia katika bustani nikaogopa kwa sababu nilikuwa uchi, hivyo nikajificha.”

Genesis 3:11

¹¹ Mungu akamuuliza, “Ni nani aliyekuambia ya kuwa ulikuwa uchi? Je, umekula matunda ya mti niliokuamuru usile?”

Genesis 3:12

¹² Adamu akasema, “Huyu mwanamke uliyenipa awe pamoja nami alinipa sehemu ya tunda kutoka kwenye huo mti, nami nikala.”

Genesis 3:13

¹³ Ndipo Bwana Mungu akamuuliza mwanamke, “Ni nini hili ambalo umelifanya?” Mwanamke akajibu, “Nyoka alinidanganya, nami nikala.”

Genesis 3:14

¹⁴ Hivyo Bwana Mungu akamwambia nyoka, “Kwa kuwa umefanya hili, ‘Umelaaniwa kuliko wanyama wote wa kufugwa na wa porini! Utatambaa kwa tumbo lako na kula mavumbi siku zote za maisha yako.”

Genesis 3:15

¹⁵ Nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na wake, yeye atakuponda kichwa, nawe utamuuma kisigino.”

Genesis 3:16

¹⁶ Kwa mwanamke akasema, “Nitakuzidishia sana utungu wakati wa kuzaa kwako; kwa utungu utazaa watoto. Tamaa yako itakuwa kwa mumeo naye atakutawala.”

Genesis 3:17

¹⁷ Kwa Adamu akasema, “Kwa sababu umemsikiliza mke wako na ukala kutoka kwenye mti niliokuamuru, ‘Msile tunda lake,’ ‘Ardhi imelaaniwa kwa sababu yako, kwa kazi ngumu utakula chakula kitokacho humo siku zote za maisha yako.”

Genesis 3:18

¹⁸ Itazaa miiba na mibaruti kwa ajili yako, nawe utakula mimea ya shambani.

Genesis 3:19

¹⁹ Kwa jasho la uso wako utakula chakula chako hadi utakaporudi ardhini, kwa kuwa ulitwaliwa kutoka humo, kwa kuwa wewe u mavumbi na mavumbini wewe utarudi.”

Genesis 3:20

²⁰ Adamu akamwita mkewe Eva, kwa kuwa atakuwa mama wa wote walio hai.

Genesis 3:21

²¹ Bwana Mungu akawatengenezea Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika.

Genesis 3:22

²² Kisha Bwana Mungu akasema, “Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya. Sharti asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchuma pia kutoka mti wa uzima akala, naye akaishi milele.”

Genesis 3:23

²³ Hivyo Bwana Mungu akamfukuzia mbali kutoka Bustani ya Edeni, akalime ardhi ambamo alitolewa.

Genesis 3:24

²⁴ Baada ya kumfukuzia mbali Adamu, Mungu akaweka makerubi mashariki ya Bustani ya Edeni, pamoja na upanga wa moto ukimulika huku na huko kulinda njia ya kuuendea mti wa uzima.

Genesis 4:1

¹ Adamu akakutana kimwili na mkewe Eva, naye akapata mimba, akamzaa Kaini. Eva akasema, “Kwa msaada wa Bwana nimemzaa mwanaume.”

Genesis 4:2

² Baadaye akamzaa Abeli ndugu yake. Basi Abeli akawa mfugaji, na Kaini akawa mkulima.

Genesis 4:3

³ Baada ya muda Kaini akaleta baadhi ya mazao ya shamba kama sadaka kwa Bwana.

Genesis 4:4

⁴ Lakini Abeli akaleta fungu nono kutoka baadhi ya wazaliwa wa kwanza wa mifugo yake. Bwana akamkubali Abeli pamoja na sadaka yake,

Genesis 4:5

⁵ lakini Mungu hakumkubali Kaini pamoja na sadaka yake. Kwa hiyo Kaini akakasirika sana, uso wake ukawa na huzuni.

Genesis 4:6

⁶ Kisha Bwana akamwambia Kaini, “Kwa nini umekasirika? Kwa nini uso wako una huzuni?”

Genesis 4:7

⁷ Ukifanya lililo sawa, je, hutakubalika? Lakini usipofanya lililo sawa, dhambi inakuvizia mlangoni mwako, inakutamani wewe, lakini inakupasa uishinde.”

Genesis 4:8

⁸ Basi Kaini akamwambia ndugu yake Abeli, “Twende shambani.” Walipokuwa shambani, Kaini akamshambulia Abeli ndugu yake, akamuua.

Genesis 4:9

⁹ Kisha Bwana akamuuliza Kaini, “Ndugu yako Abeli yuko wapi?” Akamjibu, “Sijui, je, mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?”

Genesis 4:10

¹⁰ Bwana akasema, “Umefanya nini? Sikiliza! Damu ya ndugu yako inanililia mimi kutoka ardhi.

Genesis 4:11

¹¹ Sasa umelaaniwa na umehamishwa kutoka ardhi, ambayo imefungua kinywa chake na kupokea damu ya ndugu yako kutoka mkononi mwako.

Genesis 4:12

¹² Utakapoilima ardhi, haitakupa tena mazao yake. Utakuwa mtu wa kutangatanga duniani asiye na utulivu.”

Genesis 4:13

¹³ Kaini akamwambia Bwana, “Adhabu yangu ni zaidi ya niwezavyo kustahimili.

Genesis 4:14

¹⁴ Leo unanifukuza kutoka nchi, nami nitafighwa mbali na uwepo wako. Nitakuwa mtu wa kutangatanga asiyetulia duniani na yeyote anionaye ataniua.”

Genesis 4:15

¹⁵ Lakini Bwana akamwambia, “La sivyo, ikiwa mtu yeyote atamuua Kaini atalipizwa kisasi mara saba zaidi.” Kisha Bwana akamwekea Kaini alama ili mtu yeyote ambaye angemwona asimuue.

Genesis 4:16

¹⁶ Kwa hiyo Kaini akaondoka mbele za Bwana akaenda kuishi katika nchi ya Nodi, iliyoko mashariki ya Edeni.

Genesis 4:17

¹⁷ Kaini akakutana kimwili na mkewe, naye akapata mimba na akamzaa Enoki. Wakati huo Kaini alikuwa anajenga mji, akauita Enoki jina la mtoto wake.

Genesis 4:18

¹⁸ Enoki akamzaa Iradi, Iradi akamzaa Mehuyaeli, Mehuyaeli akamzaa Methushaeli, na Methushaeli akamzaa Lameki.

Genesis 4:19

¹⁹ Lameki alioa wanawake wawili, mmoja aliitwa Ada, na mwingine Sila.

Genesis 4:20

²⁰ Ada akamzaa Yabali ambaye ni baba wa wale walioishi katika mahema na kufuga wanyama.

Genesis 4:21

²¹ Kaka yake aliitwa Yubali, aliyekuwa baba wa wote wapigao zeze na filimbi.

Genesis 4:22

²² Pia Sila alikuwa na mtoto wa kiume aliyetwa Tubali-Kaini ambaye alifua vifaa vya aina mbalimbali vya shaba na chuma. Naama alikuwa dada wa Tubali-Kaini.

Genesis 4:23

²³ Lameki akawaambia wake zake, “Ada na Sila nisikilizeni mimi; wake wa Lameki sikieni maneno yangu. Nimemuua mtu kwa kunijeruhi, kijana mdogo kwa kuniumiza.

Genesis 4:24

²⁴ Kama Kaini atalipizwa kisasi mara saba, basi Lameki itakuwa mara sabini na saba.”

Genesis 4:25

²⁵ Adamu akakutana kimwili na mke wake tena, akamzaa mwana, akamwita Sethi, akisema, “Mungu amenijalia mwana mwingine badala ya Abeli, kwa kuwa Kaini alimuua.”

Genesis 4:26

²⁶ Naye Sethi akamzaa mwana, akamwita Enoshi. Wakati huo watu wakaanza kuliitia jina la Bwana.

Genesis 5:1

¹ Hii ni orodha iliyoandikwa ya vizazi vya Adamu. Wakati Mungu alipomuumba Adamu, alimfanya kwa sura ya Mungu.

Genesis 5:2

² Aliwaumba mwanaume na mwanamke, akawabariki. Walipokwisha kuumbwa, akawaita “mwanadamu.”

Genesis 5:3

³ Adamu alipokuwa ameishi miaka 130, alikuwa na mwana aliyekuwa na sura yake, mwenye kufanana naye. Akamwita Sethi.

Genesis 5:4

⁴ Baada ya Sethi kuzaliwa, Adamu aliishi miaka 800, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:5

⁵ Adamu aliishi jumla ya miaka 930, ndipo akafa.

Genesis 5:6

⁶ Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi.

Genesis 5:7

⁷ Baada ya kumzaa Enoshi, Sethi aliishi miaka 807, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:8

⁸ Sethi aliishi jumla ya miaka 912, ndipo akafa.

Genesis 5:9

⁹ Enoshi alipokuwa ameishi miaka tisini, akamzaa Kenani.

Genesis 5:10

¹⁰ Baada ya kumzaa Kenani, Enoshi aliishi miaka 815, naye alikuwa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:11

¹¹ Enoshi aliishi jumla ya miaka 905, ndipo akafa.

Genesis 5:12

¹² Kenani alipokuwa ameishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli.

Genesis 5:13

¹³ Baada ya kumzaa Mahalaleli, Kenani aliishi miaka 840, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:14

¹⁴ Kenani aliishi jumla ya miaka 910, ndipo akafa.

Genesis 5:15

¹⁵ Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Yaredi.

Genesis 5:16

¹⁶ Baada ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli aliishi miaka 830, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:17

¹⁷ Mahalaleli aliishi jumla ya miaka 895, ndipo akafa.

Genesis 5:18

¹⁸ Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, akamzaa Enoki.

Genesis 5:19

¹⁹ Baada ya kumzaa Enoki, Yaredi aliishi miaka 800, naye akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:20

²⁰ Yaredi aliishi jumla ya miaka 962, ndipo akafa.

Genesis 5:21

²¹ Enoki alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Methusela.

Genesis 5:22

²² Baada ya kumzaa Methusela, Enoki alitembea na Mungu miaka 300, na akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:23

²³ Enoki aliishi jumla ya miaka 365.

Genesis 5:24

²⁴ Enoki akatembea na Mungu, kisha akatoweka, kwa sababu Mungu alimchukua.

Genesis 5:25

²⁵ Methusela alipokuwa ameishi miaka 187, akamzaa Lameki.

Genesis 5:26

²⁶ Baada ya kumzaa Lameki, Methusela aliishi miaka 782, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:27

²⁷ Methusela aliishi jumla ya miaka 969, ndipo akafa.

Genesis 5:28

²⁸ Lameki alipokuwa ameishi miaka 182, alimzaa mwana.

Genesis 5:29

²⁹ Akamwita jina lake Noa, akasema, “Yeye ndiye atakayetufariji katika kazi na maumivu makali ya mikono yetu yaliyosababishwa na ardhi iliyolaaniwa na Bwana.”

Genesis 5:30

³⁰ Baada ya Noa kuzaliwa, Lameki aliishi miaka 595, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 5:31

³¹ Lameki aliishi jumla ya miaka 777, ndipo akafa.

Genesis 5:32

³² Baada ya Noa kuishi miaka 500, aliwazaa Shemu, Hamu na Yafethi.

Genesis 6:1

¹ Watu walipoanza kuongezeka idadi katika uso wa dunia na watoto wa kike wakazaliwa kwao,

Genesis 6:2

² wana wa Mungu wakawaona kuwa hao binti za wanadamu walikuwa wazuri wa sura, wakaoa yeyote miongoni mwao waliyemchagua.

Genesis 6:3

³ Ndipo Bwana akasema, “Roho yangu haitashindana na mwanadamu milele, kwa kuwa yeye ni wa kufa, siku zake zitakuwa miaka 120.”

Genesis 6:4

⁴ Wanefili walikuwako duniani siku hizo, na baadaye, hao wana wa Mungu walipoingia kwa binti za wanadamu na kuzaa nao. Wanefili walikuwa mashujaa na watu waliojulikana wa zamani hizo.

Genesis 6:5

⁵ Bwana akaona jinsi uovu wa mwanadamu ulivyokuwa mkubwa duniani, na ya kuwa kila mwelekeo wa mawazo ya moyo wake wakati wote ulikuwa mbaya tu.

Genesis 6:6

⁶ Bwana akasikitika kwamba alimuumba mwanadamu duniani, moyo wa Mungu ukajaa masikitiko.

Genesis 6:7

⁷ Kwa hiyo Bwana akasema, “Nitamfutilia mbali mwanadamu niliyemuumba kutoka kwenye uso wa dunia, wanadamu na wanyama, pamoja na viumbe vitambaavyo na ndege wa angani. Kwa maana nasikitika kuwaumba.”

Genesis 6:8

⁸ Lakini Noa akapata kibali machoni pa Bwana.

Genesis 6:9

⁹ Hivi ndivyo vizazi vya Noa. Noa alikuwa mtu wa haki, na mkamilifu miongoni mwa watu wa wakati wake, tena alitembea na Mungu.

Genesis 6:10

¹⁰ Noa alikuwa na wana watatu: Shemu, Hamu na Yafethi.

Genesis 6:11

¹¹ Wakati huu dunia ilikuwa imejaa uharibifu na ukatili machoni pa Mungu.

Genesis 6:12

¹² Mungu akaona jinsi dunia ilivyoharibika, kwa maana watu wote duniani walikuwa wameharibu njia zao.

Genesis 6:13

¹³ Kwa hiyo Mungu akamwambia Noa, “Nitawaangamiza watu wote, kwa kuwa dunia imejaa ukatili kwa sababu yao. Hakika mimi nitaangamiza watu pamoja na dunia.

Genesis 6:14

¹⁴ Kwa hiyo jitengenezee safina kubwa kwa mbao za mvinje, tengeneza vyumba ndani yake na uipake lami ndani na nje.

Genesis 6:15

¹⁵ Hivi ndivyo utakavyoitengeneza: Safina iwe na urefu wa dhira 300, upana wake dhira hamsini na kimo chake dhira thelathini.

Genesis 6:16

¹⁶ Itengenezee paa na umalizie safina kwa kuacha nafasi ya dhira moja juu. Weka mlango ubavuni mwa safina, na uifanye ya ghorofa ya chini, ya kati na ya juu.

Genesis 6:17

¹⁷ Nitaleta gharika ya maji juu ya nchi ili kuangamiza uhai wote chini ya mbingu, kila

kiumbe chenye pumzi ya uhai ndani yake. Kila kitu juu ya nchi kitaangamia.

Genesis 6:18

¹⁸ Lakini Mimi nitaweka Agano langu na wewe, nawe utaingia ndani ya Safina, wewe pamoja na mke wako, wanao na wake zao.

Genesis 6:19

¹⁹ Utaingiza ndani ya Safina kila aina ya kiumbe hai wawili wawili, wa kiume na wa kike, ili kuwahifadhi hai pamoja na wewe.

Genesis 6:20

²⁰ Wawili wa kila aina ya ndege, wa kila aina ya mnyama na wa kila aina ya kitambaacho ardhini watakuja kwako ili wahifadhiwe hai.

Genesis 6:21

²¹ Utachukua kila aina ya chakula kitakacholiwa, na ukiweke akiba kama chakula kwa ajili yako na yao.”

Genesis 6:22

²² Noa akafanya kila kitu kama vile Mungu alivyomwamuru.

Genesis 7:1

¹ Ndipo Bwana akamwambia Noa, “Ingia katika safina wewe na jamaa yako yote, kwa sababu katika kizazi hiki nimeona ya kuwa wewe ni mwenye haki.

Genesis 7:2

² Uchukue wanyama saba walio safi wa kila aina, wa kiume na wa kike, na wanyama wawili wawili wa kila aina walio najisi wa kiume na wa kike.

Genesis 7:3

³ Pia uchukue ndege saba walio safi wa kila aina, wa kiume na wa kike, ili kuhifadhi aina zao mbalimbali katika dunia yote.

Genesis 7:4

⁴ Siku saba kuanzia sasa nitaleta mvua juu ya nchi kwa siku arobaini usiku na mchana, nami nitafutilia mbali kutoka uso wa nchi kila kiumbe hai nilichokiumba.”

Genesis 7:5

⁵ Noa akafanya yote kama Bwana alivyomwamuru.

Genesis 7:6

⁶ Noa alikuwa na miaka 600 gharika ilipokuja juu ya dunia.

Genesis 7:7

⁷ Noa na mkewe na wanawe na wake zao wakaingia katika safina ili waepuke ile gharika.

Genesis 7:8

⁸ Jozi ya wanyama walio safi na walio najisi, ndege na viumbe vitambaavyo,

Genesis 7:9

⁹ wa kiume na wa kike, walikuja kwa Noa wakaingia katika safina kama Mungu alivyomwamuru Noa.

Genesis 7:10

¹⁰ Baada ya siku saba, maji ya gharika yakaja juu ya dunia.

Genesis 7:11

¹¹ Katika siku ya kumi na saba ya mwezi wa pili mwaka wa 600 wa kuishi kwake Noa, siku hiyo ndipo chemchemi zote hata zilizo chini sana ya ardhi zilibubujika kwa nguvu, na malango ya mafuriko ya mbinguni yakafunguliwa.

Genesis 7:12

¹² Mvua ikanyesha juu ya nchi siku arobaini usiku na mchana.

Genesis 7:13

¹³ Siku hiyo Noa, na mkewe, na wanawe Shemu, Hamu na Yafethi pamoja na wake zao wakaingia katika ile safina.

Genesis 7:14

¹⁴ Nao walikuwa pamoja na kila mnyama wa mwituni kufuatana na aina yake, wanyama wote wafugwao kufuatana na aina zao, kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi kwa aina yake, na kila ndege kufuatana na aina yake, naam kila kiumbe chenye mabawa.

Genesis 7:15

¹⁵ Viumbe vyote vyenye pumzi ya uhai ndani yake vikaja kwa Noa viwili viwili, vikaingia katika safina.

Genesis 7:16

¹⁶ Wanyama walioingia katika safina walikuwa wa kiumbe na wa kike, wa kila kiumbe chenye uhai kama Mungu alivyomwamuru Noa, ndipo Bwana akamfungia ndani.

Genesis 7:17

¹⁷ Kwa siku arobaini mafuriko yaliendelea kujaa duniani na maji yalivyozidi kuongezeka, yaliinua safina juu sana kutoka kwenye uso wa nchi.

Genesis 7:18

¹⁸ Maji yakajaa na kuongezeka sana juu ya nchi, na safina ikaelea juu ya uso wa maji.

Genesis 7:19

¹⁹ Maji yakazidi kujaa juu ya nchi, yakaifunika milima yote mirefu chini ya mbingu yote.

Genesis 7:20

²⁰ Maji yakaendelea kujaa yakaifunika milima kwa kina cha zaidi ya dhira kumi na tano.

Genesis 7:21

²¹ Kila kiumbe hai kitambaacho juu ya nchi kikaangamia: Ndege, wanyama wa kufugwa, wanyama pori, viumbe vyote juu ya nchi na wanadamu wote.

Genesis 7:22

²² Kila kiumbe juu ya nchi kavu chenye pumzi ya uhai kikafa.

Genesis 7:23

²³ Kila kitu chenye uhai juu ya uso wa nchi kilifutuliwa mbali, watu, wanyama, viumbe vitambaavyo na ndege warukao angani wakafutuliwa mbali toka duniani. Waliobaki ni Noa peke yake na wale waliokuwa pamoja naye ndani ya safina.

Genesis 7:24

²⁴ Maji yakaifunika dunia kwa siku 150.

Genesis 8:1

¹ Mungu akamkumbuka Noa na wanyama wote wa porini na wa kufugwa waliokuwa naye ndani ya safina, akatuma upepo ukavuma katika dunia, nayo maji yakaondoka.

Genesis 8:2

² Zile chemchemi zilizo chini sana ya ardhi pamoja na malango ya mafuriko ya mbinguni yakawa yamefungwa nayo mvua ikawa imekoma kunyesha kutoka angani.

Genesis 8:3

³ Maji yakaendelea kupungua taratibu katika nchi. Kunako mwisho wa siku ya 150, maji yalikuwa yamepungua,

Genesis 8:4

⁴ katika siku ya kumi na saba ya mwezi wa saba, safina ikatua katika milima ya Ararati.

Genesis 8:5

⁵ Maji yakaendelea kupungua hadi mwezi wa kumi, na siku ya kwanza ya mwezi wa kumi, vilele vya milima vikaonekana.

Genesis 8:6

⁶ Baada ya siku arobaini Noa akafungua dirisha alilokuwa amelifanya katika safina

Genesis 8:7

⁷ na akamtoa kunguru, akawa akiruka kwenda na kurudi mpaka maji yalipokwisha kukauka juu ya nchi.

Genesis 8:8

⁸ Kisha akamtoa hua ili aone kama maji yameondoka juu ya uso wa ardhi.

Genesis 8:9

⁹ Lakini hua hakupata mahali pa kutua kwa kuwa maji yalienea juu ya uso wa dunia yote, kwa hiyo

akarudi kwa Noa ndani ya safina. Noa akanyoosha mkono akamchukua yule hua akamrudisha ndani ya safina.

Genesis 8:10

¹⁰ Noa akangojea siku saba zaidi kisha akamtoa tena hua kutoka safina.

Genesis 8:11

¹¹ Wakati hua aliporejea kwa Noa jioni, alikuwa amechukua katika mdomo wake jani bichi la mzeituni, lililochumwa wakati ule ule! Ndipo Noa akajua ya kuwa maji yameondoka juu ya uso wa dunia.

Genesis 8:12

¹² Akangojea siku saba zaidi na akamtuma tena hua, lakini wakati huu hua hakurudi tena kwa Noa.

Genesis 8:13

¹³ Katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza ya mwaka 601, wa kuishi kwake Noa, maji yalikuwa yamekauka duniani. Kisha Noa akafungua mlango wa safina akaona ya kuwa uso wa ardhi ulikuwa umekauka.

Genesis 8:14

¹⁴ Katika siku ya ishirini na saba ya mwezi wa pili dunia ilikuwa imekauka kabisa.

Genesis 8:15

¹⁵ Ndipo Mungu akamwambia Noa,

Genesis 8:16

¹⁶ “Toka ndani ya safina, wewe na mkeo na wanao na wake zao.

Genesis 8:17

¹⁷ Utoe nje kila aina ya kiumbe hai aliye pamoja nawe: Ndege, wanyama na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi, ili wakazae, na kuongezeka na kuijaza tena dunia.”

Genesis 8:18

¹⁸ Kwa hiyo Noa akatoka nje pamoja na mkewe, wanawe na wake zao.

Genesis 8:19

¹⁹ Wanyama wote na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi na ndege wote, kila kitu kiendacho juu ya nchi, aina moja baada ya nyingine vikatoka katika safina, kila aina ya kiumbe, kimoja baada ya kingine.

Genesis 8:20

²⁰ Kisha Noa akamjengea Bwana madhabahu, akachukua baadhi ya wale wanyama na ndege wote walio safi, akatoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu.

Genesis 8:21

²¹ Bwana akasikia harufu nzuri ya kupendeza, naye akasema moyoni mwake, “Kamwe sitailaani tena ardhi kwa sababu ya mwanadamu, hata ingawa kila mwelekeo wa moyo wake ni mbaya tangu ujana. Kamwe sitaangamiza tena viumbe hai vyote kama nilivyofanya.

Genesis 8:22

²² “Kwa muda dunia idumupo, wakati wa kupanda na wa kuvuna, wakati wa baridi na wa joto, wakati wa kiangazi na wa masika, usiku na mchana kamwe havitakoma.”

Genesis 9:1

¹ Ndipo Mungu akambariki Noa na wanawe, akiwaambia, “Zaeni mkaongezeke kwa idadi na mkaijaze tena dunia.

Genesis 9:2

² Wanyama wote wa duniani, ndege wote wa angani, kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi, na samaki wote wa baharini wamekabidhiwa mikononi mwenu, nao watawaogopa na kuwahofu.

Genesis 9:3

³ Kila kitu chenye uhai kiendacho kitakuwa chakula chenu. Kama vile nilivyowapa mimea mbalimbali, sasa nawapa kila kitu.

Genesis 9:4

⁴ “Lakini kamwe msile nyama ambayo bado ina damu ya uhai wake, kwa maana damu ni uhai.

Genesis 9:5

⁵ Hakika damu ya uhai wenu nitaidai. Nitaidai kutoka kwa kila mnyama. Kutoka kwa kila mwanadamu pia nitaidai kwa ajili ya uhai wa mtu mwenzake.

Genesis 9:6

⁶ “Yeyote amwagaye damu ya mwanadamu, damu yake itamwagwa na mwanadamu, kwa kuwa katika mfano wa Mungu, Mungu alimuumba mwanadamu.

Genesis 9:7

⁷ Kuhusu ninyi, zaeni mwongezeke kwa wingi, mzidi katika dunia na kuijaza.”

Genesis 9:8

⁸ Ndipo Mungu akamwambia Noa na wanawe pamoja naye:

Genesis 9:9

⁹ “Sasa mimi ninaweka Agano langu nanyi, pamoja na uzao wenu baada yenu,

Genesis 9:10

¹⁰ pia na kila kiumbe hai kilichokuwa pamoja nanyi: Ndege, wanyama wa kufugwa na wanyama wote wa porini, wale wote waliotoka katika safina pamoja nanyi, kila kiumbe hai duniani.

Genesis 9:11

¹¹ Ninaweka Agano nanyi: Kamwe uhai hautafutwa tena kwa gharika, kamwe haitakuwepo tena gharika ya kuangamiza dunia.”

Genesis 9:12

¹² Mungu akasema, “Hii ni ishara ya Agano ninalofanya kati yangu na ninyi na kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi, Agano kwa vizazi vyote vijavyo:

Genesis 9:13

¹³ Nimeweka upinde wangu wa mvua mawinguni, nao utakuwa ishara ya Agano nifanyalo kati yangu na dunia.

Genesis 9:14

¹⁴ Wakati wowote ninapotanda mawingu juu ya dunia na upinde wa mvua ukijitokeza mawinguni,

Genesis 9:15

¹⁵ nitakumbuka Agano langu kati yangu na ninyi na viumbe vyote vilivyo hai vya kila aina. Kamwe maji hayatakuwa tena gharika ya kuangamiza uhai wote.

Genesis 9:16

¹⁶ Wakati wowote upinde wa mvua unapotokea mawinguni, nitauona na kukumbuka Agano la milele kati ya Mungu na viumbe vyote vilivyo hai vya kila aina duniani.”

Genesis 9:17

¹⁷ Hivyo Mungu akamwambia Noa, “Hii ndiyo ishara ya Agano ambalo nimelifanya kati yangu na viumbe vyote vilivyo hai duniani.”

Genesis 9:18

¹⁸ Wana wa Noa waliotoka ndani ya safina ni: Shemu, Hamu na Yafethi. (Hamu ndiye alikuwa baba wa Kanaani.)

Genesis 9:19

¹⁹ Hawa ndio waliokuwa wana watatu wa Noa, kutokana nao watu walienea katika dunia.

Genesis 9:20

²⁰ Noa akawa mkulima, akawa mtu wa kwanza kupanda mizabibu.

Genesis 9:21

²¹ Alipokunywa huo mvinyo wake akalewa na akalala uchi kwenye hema lake.

Genesis 9:22

²² Hamu, baba wa Kanaani, akauona uchi wa baba yake na kuwaeleza ndugu zake wawili waliokuwa nje.

Genesis 9:23

²³ Lakini Shemu na Yafethi wakachukua nguo wakaitanda mabegani mwao wote wawili, kisha wakaenda kinyumenyume, wakaufunika uchi wa

baba yao. Nyuso zao zilizielekea upande mwingine ili wasiuone uchi wa baba yao.

Genesis 9:24

²⁴ Noa alipolevuka kutoka kwenye mvinyo wake na kujua lile ambalo mwanawe mdogo kuliko wote alilokuwa amemtendea,

Genesis 9:25

²⁵ akasema, “Alaaniwe Kanaani! Atakuwa mtumwa wa chini sana kuliko watumwa wote kwa ndugu zake.”

Genesis 9:26

²⁶ Pia akasema, “Abarikiwe Bwana, Mungu wa Shemu! Kanaani na awe mtumwa wa Shemu.

Genesis 9:27

²⁷ Mungu na apanue mipaka ya Yafethi; Yafethi na aishi katika mahema ya Shemu, na Kanaani na awe mtumwa wake.”

Genesis 9:28

²⁸ Baada ya gharika Noa aliishi miaka 350.

Genesis 9:29

²⁹ Noa alikuwa na jumla ya miaka 950, ndipo akafa.

Genesis 10:1

¹ Hawa ndio wazao wa Noa: Shemu, Hamu na Yafethi, ambao walizaa wana baada ya gharika.

Genesis 10:2

² Wana wa Yafethi walikuwa: Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Mesheki na Tirasi.

Genesis 10:3

³ Wana wa Gomeri walikuwa: Ashkenazi, Rifathi na Togarma.

Genesis 10:4

⁴ Wana wa Yavani walikuwa: Elisha, Tarshishi, Kitimu na Rodanimu.

Genesis 10:5

⁵ (Kutokana na hawa mataifa ya Pwani yalienea katika nchi zao, kwa koo zao katika mataifa yao, kila moja kwa lugha yake.)

Genesis 10:6

⁶ Wana wa Hamu walikuwa: Kushi, Misraimu, Putu na Kanaani.

Genesis 10:7

⁷ Wana wa Kushi walikuwa: Seba, Havila, Sabta, Raama na Sabteka. Wana wa Raama walikuwa: Sheba na Dedani.

Genesis 10:8

⁸ Kushi akamzaa Nimrodi, ambaye alikua akawa mtu shujaa duniani.

Genesis 10:9

⁹ Alikuwa mwindaji hodari mbele za Bwana. Ndiyo sababu watu husema, “Kama Nimrodi, hodari wa kuwinda mbele za Bwana.”

Genesis 10:10

¹⁰ Vituo vyake vya kwanza katika ufalme wake vilikuwa Babeli, Ereki, Akadi na Kalne katika Shinari.

Genesis 10:11

¹¹ Kutoka nchi ile alikwenda Ashuru, ambako alijenga Ninawi, Rehoboth-iri, Kala,

Genesis 10:12

¹² na Reseni, iliyo kati ya Ninawi na Kala; huo ndio mji mkubwa.

Genesis 10:13

¹³ Misraimu alikuwa baba wa: Waludi, Waanami, Walehabi, Wanaftuhi,

Genesis 10:14

¹⁴ Wapathrusi, Wakasluhi (hao ndio asili ya Wafilisti), na Wakaftori.

Genesis 10:15

¹⁵ Kanaani alikuwa baba wa: Sidoni mzaliwa wake wa kwanza, Hethi,

Genesis 10:16

¹⁶ Wayebusi, Waamori, Wagirgashi,

Genesis 10:17

¹⁷ Wahivi, Waariki, Wasini,

Genesis 10:18

¹⁸ Waarvadi, Wasemari na Wahamathi. Baadaye koo za Wakanaani zilitawanyika,

Genesis 10:19

¹⁹ na mipaka ya Kanaani ilienea kutoka Sidoni kuelekea Gerari hadi Gaza, kisha kuelekea Sodoma, Gomora, Adma na Seboimu, hadi kufikia Lasha.

Genesis 10:20

²⁰ Hawa ni wana wa Hamu kwa koo zao na lugha zao, katika nchi zao na mataifa yao.

Genesis 10:21

²¹ Shemu ambaye ni ndugu mkubwa wa Yafethi, kwake kulizaliwa wana pia. Shemu alikuwa baba wa wana wote wa Eberi.

Genesis 10:22

²² Wana wa Shemu walikuwa: Elamu, Ashuru, Arfaksadi, Ludi na Aramu.

Genesis 10:23

²³ Wana wa Aramu walikuwa: Usi, Huli, Getheri na Mesheki.

Genesis 10:24

²⁴ Arfaksadi alikuwa baba wa Shela, naye Shela akamzaa Eberi.

Genesis 10:25

²⁵ Eberi akapata wana wawili: Mmoja wao aliitwa Pelegi, kwa kuwa wakati wake ndipo dunia iligawanyika; nduguye aliitwa Yoktani.

Genesis 10:26

²⁶ Yoktani alikuwa baba wa: Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera,

Genesis 10:27

²⁷ Hadoramu, Uzali, Dikla,

Genesis 10:28

²⁸ Obali, Abimaeli, Sheba,

Genesis 10:29

²⁹ Ofiri, Havila na Yobabu. Hawa wote walikuwa wana wa Yuktani.

Genesis 10:30

³⁰ Nchi waliyoishi ilienea toka Mesha kuelekea Sefari kwenye nchi ya vilima iliyoko mashariki.

Genesis 10:31

³¹ Hao ndio wana wa Shemu kwa koo zao na lugha zao, katika nchi zao na mataifa yao.

Genesis 10:32

³² Hizi ndizo koo za wana wa Noa, kufuatana na vizazi vyao, katika mataifa yao. Kutokana na hawa mataifa yalienea duniani kote baada ya gharika.

Genesis 11:1

¹ Wakati huo dunia yote ilikuwa na lugha moja na msemu mmoja.

Genesis 11:2

² Watu walipoelekea upande wa mashariki, wakafika kwenye tambarare katika nchi ya Shinari nao wakaishi huko.

Genesis 11:3

³ Wakasemezana wao kwa wao, "Njooi, tufyatue matofali na tuyachome vizuri kwa moto." Walitumia matofali badala ya mawe, na lami kwa ajili ya kushikamanishia hayo matofali.

Genesis 11:4

⁴ Ndipo wakasema, "Njooi, tujijengee mji wenye mnara ambao utafika hadi mbinguni, ili tujipatie jina tusije tukatawanyika usoni pa dunia yote."

Genesis 11:5

⁵ Lakini Bwana akashuka ili auone mji na mnara ambao wanadamu waliokuwa wanaujenga.

Genesis 11:6

⁶ Bwana akasema, "Ikiwa kama taifa moja wanaozungumza lugha moja wameanza kufanya hili, basi hakuna lolote watakalopanga kufanya ambalo halitawezekana kwao.

Genesis 11:7

⁷ Njooi, tushuke tuvuruge lugha yao ili wasielewane wao kwa wao."

Genesis 11:8

⁸ Hivyo Bwana akawatawanya kutoka mahali pale kwenda katika dunia yote, nao wakaacha kuujenga huo mji.

Genesis 11:9

⁹ Ndiyo maana pakaitwa Babeli, kwa sababu hapo ndipo Bwana alipoivuruga lugha ya dunia nzima. Kutoka hapo Bwana akawatawanya katika uso wa dunia yote.

Genesis 11:10

¹⁰ Hivi ndivyo vizazi vya Shemu. Miaka miwili baada ya gharika, Shemu alipokuwa na miaka 100, akamzaa Arfaksadi.

Genesis 11:11

¹¹ Baada ya kumzaa Arfaksadi, Shemu aliishi miaka 500, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:12

¹² Wakati Arfaksadi alipokuwa na miaka thelathini na mitano, akamzaa Shela.

Genesis 11:13

¹³ Baada ya Arfaksadi kumzaa Shela, aliishi miaka 403, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:14

¹⁴ Shela alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Eberi.

Genesis 11:15

¹⁵ Shela baada ya kumzaa Eberi, aliishi miaka 403, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:16

¹⁶ Eberi alipokuwa na miaka thelathini na minne, akamzaa Pelegi.

Genesis 11:17

¹⁷ Baada ya Eberi kumzaa Pelegi, aliishi miaka 430, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:18

¹⁸ Pelegi alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Reu.

Genesis 11:19

¹⁹ Baada ya Pelegi kumzaa Reu, aliishi miaka 209, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:20

²⁰ Reu alipokuwa na miaka thelathini na miwili, akamzaa Serugi.

Genesis 11:21

²¹ Baada ya Reu kumzaa Serugi, aliishi miaka 207, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:22

²² Serugi alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Nahori.

Genesis 11:23

²³ Baada ya Serugi kumzaa Nahori, aliishi miaka 200, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:24

²⁴ Nahori alipokuwa na miaka ishirini na tisa, akamzaa Tera.

Genesis 11:25

²⁵ Baada ya Nahori kumzaa Tera, aliishi miaka 119, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

Genesis 11:26

²⁶ Tera alipokuwa na miaka sabini, akamzaa Abram, Nahori na Harani.

Genesis 11:27

²⁷ Hawa ndio wazao wa Tera. Tera aliwazaa Abram, Nahori na Harani. Harani akamzaa Loti.

Genesis 11:28

²⁸ Tera alipokuwa bado hai, Harani akafa huko Uru ya Wakaldayo, nchi alimozaliwa.

Genesis 11:29

²⁹ Abram na Nahori walioa. Mke wa Abram aliitwa Sarai, na mke wa Nahori aliitwa Milka; Milka na Iska walikuwa watoto wa Harani.

Genesis 11:30

³⁰ Sarai alikuwa tasa, hakuwa na watoto.

Genesis 11:31

³¹ Tera akamchukua Abram u mwanawe, Loti mwana wa Harani mwanawe, na Sarai mkwewe, mke wa Abram u mwanawe, wakatoka kwa pamoja katika Uru ya Wakaldayo kwenda nchi ya Kanaani. Lakini walipofika Harani, wakaishi huko.

Genesis 11:32

³² Tera alikufa huko Harani akiwa na miaka 205.

Genesis 12:1

¹ Bwana akawa amemwambia Abram u, "Ondoka kutoka nchi yako, uache jamii yako na nyumba ya baba yako, uende hadi nchi nitakayokuonyesha.

Genesis 12:2

² "Mimi nitakufanya taifa kubwa na nitakubariki, Nitalikuza jina lako, nawe utakuwa baraka.

Genesis 12:3

³ Nitawabariki wale wanaokubariki, na yeyote akulaaniye nitamlaani; na kupitia kwako mataifa yote duniani yatabarikiwa."

Genesis 12:4

⁴ Hivyo Abram u akaondoka kama Bwana alivyokuwa amemwambia; naye Loti akaondoka pamoja naye. Wakati Abram u alipoitwa aondoke Harani, alikuwa na miaka sabini na mitano.

Genesis 12:5

⁵ Abram u akamchukua Sarai mkewe pamoja na Loti mwana wa ndugu yake, mali zote walizokuwa nazo pamoja na watu aliokuwa amewapata huko Harani, wakasafiri mpaka nchi ya Kanaani, wakafika huko.

Genesis 12:6

⁶ Abram u akasafiri katika nchi hiyo akafika huko Shekemu, mahali penye mti wa mwaloni ulioko More. Wakati huo Wakanaani walikuwa wanaishi katika nchi hiyo.

Genesis 12:7

⁷ Bwana akamtokea Abram u, akamwambia, "Nitawapa uzao wako nchi hii." Hivyo hapa akamjengea madhabahu Bwana aliyekuwa amemtokea.

Genesis 12:8

⁸ Kutoka huko Abram u akasafiri kuelekea kwenye vilima mashariki ya Betheli, naye akapiga hema huko, Betheli ikiwa upande wa magharibi na Ai upande wa mashariki. Huko alimjengea Bwana madhabahu na akaliitia jina la Bwana.

Genesis 12:9

⁹ Kisha Abram u akasafiri kuelekea upande wa Negebu.

Genesis 12:10

¹⁰ Basi kulikuwako na njaa katika nchi, naye Abram u akashuka kwenda Misri kukaa huko kwa muda, kwa maana njaa ilikuwa kali.

Genesis 12:11

¹¹ Alipokuwa karibu kuingia Misri, akamwambia Sarai mkewe, "Ninajua ya kwamba wewe ni mwanamke mzuri wa sura.

Genesis 12:12

¹² Wakati Wamisri watakapokuona, watasema, 'Huyu ni mke wake.' Ndipo wataniua, lakini wewe watakuacha hai.

Genesis 12:13

¹³ Sema wewe ni dada yangu, ili nitendewe mema kwa ajili yako, na maisha yangu yatahifadhiwa kwa sababu yako.”

Genesis 12:14

¹⁴ Abram alipoingia Misri, Wamisri wakamwona Sarai kuwa ni mwanamke mzuri sana wa sura.

Genesis 12:15

¹⁵ Maafisa wa Farao walipomwona, wakamsifia kwa Farao; ndipo Sarai akapelekwa kwa nyumba ya mfalme.

Genesis 12:16

¹⁶ Kwa ajili ya Sarai, Farao akamtendea Abram mema, naye Abram akapata kondoo, ng'ombe, punda, ngamia na watumishi wa kiume na wa kike.

Genesis 12:17

¹⁷ Lakini Bwana akamwadhibu Farao na nyumba yake kwa maradhi ya kufisha kwa sababu ya kumchukua Sarai, mke wa Abram.

Genesis 12:18

¹⁸ Ndipo Farao akamwita Abram, akamuuliza, “Umenifanyia nini? Kwa nini hukuniambia ni mke wako?”

Genesis 12:19

¹⁹ Kwa nini ulisema, ‘Yeye ni dada yangu,’ hata nikamchukua kuwa mke wangu? Sasa basi, mke wako huyu hapa. Mchukue uende zako!”

Genesis 12:20

²⁰ Kisha Farao akawapa watu wake amri kuhusu Abram, wakamsindikiza pamoja na mke wake na kila alichokuwa nacho.

Genesis 13:1

¹ Hivyo Abram akakwea kutoka Misri kwenda Negebu, yeye na mkewe na kila kitu alichokuwa nacho, pia Loti akaenda pamoja naye.

Genesis 13:2

² Wakati huo Abram alikuwa tajiri sana wa mifugo, fedha na dhahabu.

Genesis 13:3

³ Kutoka Negebu, akapita mahali hadi mahali, hadi akafika Betheli, mahali hapo ambapo mwanzoni alipiga hema lake kati ya Betheli na Ai

Genesis 13:4

⁴ hapo ambapo alikuwa amejenga madhabahu ya kwanza. Huko Abram akaliitia jina la Bwana.

Genesis 13:5

⁵ Basi Loti, ambaye alikuwa anafuatana na Abram, alikuwa pia na makundi ya mbuzi, kondoo, ng'ombe na mahema.

Genesis 13:6

⁶ Lakini nchi haikuwatosha kukaa pamoja kwa ajili ya wingi wa mali zao.

Genesis 13:7

⁷ Ukazuka ugomvi kati ya wachunga mifugo wa Abram na wale wa Loti. Wakati huo, Wakanaani na Waperizi ndio waliokuwa wenyeji wa nchi hiyo.

Genesis 13:8

⁸ Hivyo Abram akamwambia Loti, “Pasiwe na ugomvi wowote kati yangu na wewe, wala kati ya

wachungaji wangu na wako, kwa kuwa sisi ni ndugu.

Genesis 13:9

⁹ Je, nchi yote haiko mbele yako? Tutengane. Kama ukielekea kushoto, nitakwenda kulia; kama ukielekea kulia, mimi nitakwenda kushoto.”

Genesis 13:10

¹⁰ Loti akatazama akaona lile bonde lote la Yordani kuwa lilikuwa na maji tele, kama bustani ya Bwana, kama nchi ya Misri, kuelekea Soari. (Hii ilikuwa kabla Bwana hajaharibu Sodoma na Gomora.)

Genesis 13:11

¹¹ Hivyo Loti akajichagulia bonde lote la Yordani, akaelekea upande wa mashariki. Watu hao wawili wakatengana:

Genesis 13:12

¹² Abramam akaishi katika nchi ya Kanaani, wakati Loti aliishi miongoni mwa miji ya lile bonde na kupiga mahema yake karibu na Sodoma.

Genesis 13:13

¹³ Basi watu wa Sodoma walikuwa waovu, wakifanya sana dhambi dhidi ya Bwana.

Genesis 13:14

¹⁴ Baada ya Loti kuondoka Bwana akamwambia Abramam, “Ukiwa hapo ulipo, inua macho yako utazame kaskazini na kusini, mashariki na magharibi.

Genesis 13:15

¹⁵ Nchi yote unayoiona nitakupa wewe na uzao wako hata milele.

Genesis 13:16

¹⁶ Nitaufanya uzao wako uwe mwingi kama mavumbi ya nchi, hivyo kama kuna yeyote awezaye kuhesabu mavumbi, basi uzao wako utahesabika.

Genesis 13:17

¹⁷ Ondoka, tembea katika marefu na mapana ya nchi, kwa maana ninakupa wewe.”

Genesis 13:18

¹⁸ Basi Abramam akaondoa mahema yake, akaenda kuishi karibu na mialoni ya Mamre huko Hebroni, huko akamjengea Bwana madhabahu.

Genesis 14:1

¹ Wakati huu Amrafeli mfalme wa Shinari, Arioko mfalme wa Elasari, Kedorlaoma mfalme wa Elamu, na Tidal mfalme wa Goimu

Genesis 14:2

² kwa pamoja walikwenda kupigana vita dhidi ya Bera mfalme wa Sodoma, Birsha mfalme wa Gomora, Shinabu mfalme wa Adma, Shemeberi mfalme wa Seboimu, na mfalme wa Bela (yaani Soari).

Genesis 14:3

³ Hawa wote waliotajwa mwishoni waliunganisha majeshi yao kutoka Bonde la Sidimu (yaani Bahari ya Chumvi).

Genesis 14:4

⁴ Walikuwa wametawaliwa na Mfalme Kedorlaoma kwa miaka kumi na miwili, lakini mwaka wa kumi na tatu waliasi.

Genesis 14:5

⁵ Mnamo mwaka wa kumi na nne, Mfalme Kedorlaoma na wafalme waliojiunga naye walikwenda kupigana na kuwashinda Warefai katika Ashtaroth-Kanaimu, Wazuzi katika Hamu, Waemi katika Shawe-Kiriathaimu,

Genesis 14:6

⁶ na Wahori katika nchi ya kilima cha Seiri, hadi El-Parani karibu na jangwa.

Genesis 14:7

⁷ Kisha wakarudi wakaenda En-Misfati (yaani Kadeshi), wakashinda nchi yote ya Waamaleki, pamoja na Waamori waliokuwa wakiishi Hasason-Tamari.

Genesis 14:8

⁸ Ndipo mfalme wa Sodoma, mfalme wa Gomora, mfalme wa Adma, mfalme wa Seboimu, na mfalme wa Bela (yaani Soari) wakatoka kupanga majeshi yao kwenye Bonde la Sidimu

Genesis 14:9

⁹ dhidi ya Kedorlaoma, mfalme wa Elamu, Tidali mfalme wa Goimu, Amrafeli mfalme wa Shinari, na Arioko mfalme wa Elasari, yaani wafalme wanne dhidi ya wafalme watano.

Genesis 14:10

¹⁰ Basi Bonde la Sidimu lilikuwa limejaa mashimo ya lami, nao wafalme wa Sodoma na wa Gomora walipokimbia, baadhi ya watu walitumbukia huko na wengine wakakimbilia vilimani.

Genesis 14:11

¹¹ Wale wafalme wanne wakateka mali yote ya Sodoma na Gomora pamoja na vyakula vyao vyote, kisha wakaenda zao.

Genesis 14:12

¹² Pia walimteka Loti mwana wa ndugu yake Abram pamoja na mali zake, kwa kuwa alikuwa akiishi Sodoma.

Genesis 14:13

¹³ Mtu mmoja aliyekuwa ametoroka akaja kumpa Abram Mwebrania taarifa. Wakati huu Abram alikuwa anaishi karibu na mialoni ya Mamre Mwamori, aliyekuwa ndugu yake Eshkoli na Aneri, ambao wote walikuwa wameungana na Abram.

Genesis 14:14

¹⁴ Abram alipopata habari kwamba jamaa yake amechukuliwa mateka, akawaita watu 318 wa nyumbani mwake waliokuwa wamefunzwa kupigana vita, wakawafuatilia hadi Dani.

Genesis 14:15

¹⁵ Wakati wa usiku Abram aliwagawa watu wake katika vikosi ili awashambulie, na akawafuatilia, akawafukuza hadi Hoba, kaskazini ya Dameski.

Genesis 14:16

¹⁶ Akarudisha mali zote, na akamrudisha Loti jamaa yake na mali zake, pamoja na wanawake na watu wengine.

Genesis 14:17

¹⁷ Abram aliporudi baada ya kumshinda Mfalme Kedorlaoma na wale wafalme waliojiunga naye, mfalme wa Sodoma akatoka kwenda kumlaki katika Bonde la Shawe (yaani Bonde la Mfalme).

Genesis 14:18

¹⁸ Ndipo Melkizedeki mfalme wa Salemu alipoleta mkate na divai. Alikuwa kuhani wa Mungu Aliye Juu Sana.

Genesis 14:19

¹⁹ Naye akambariki Abram, akisema, “Abarikiwe Abram na Mungu Aliye Juu Sana, Muumba wa mbingu na nchi.”

Genesis 14:20

²⁰ Abarikiwe Mungu Aliye Juu Sana, ambaye amewaweka adui zako mkononi mwako.” Ndipo Abram akampa Melkizedeki sehemu ya kumi ya kila kitu.

Genesis 14:21

²¹ Mfalme wa Sodoma akamwambia Abram, “Nipe hao watu na hizo mali uchukue wewe mwenyewe.”

Genesis 14:22

²² Lakini Abram akamwambia mfalme wa Sodoma, “Nimeinua mkono wangu kwa Bwana, Mungu Aliye Juu Sana, Muumba wa mbingu na dunia, na nimeapa

Genesis 14:23

²³ kwamba sitapokea kitu chochote kilicho chako, hata kama ni uzi au gidamu ya kiatu, ili kamwe usije ukasema, ‘Nimemtajirisha Abram.’

Genesis 14:24

²⁴ Sitapokea chochote, ila kile tu watu wangu walichokula na sehemu ambayo ni fungu la watu waliokwenda pamoja nami, ambao ni Aneri, Eshkoli na Mamre. Wao na wapewe fungu lao.”

Genesis 15:1

¹ Baada ya jambo hili, neno la Bwana likamjia Abram katika maono: “Usiogope, Abram. Mimi ni ngao yako, na thawabu yako kubwa sana.”

Genesis 15:2

² Lakini Abram akasema, “Ee Bwana Mwenyezi, utanipa nini na mimi sina hata mtoto na atakayerithi nyumba yangu ni huyu Eliezeri Mdameski?”

Genesis 15:3

³ Abram akasema, “Hukunipa watoto, hivyo mtumishi katika nyumba yangu ndiye atakuwa mrithi wangu.”

Genesis 15:4

⁴ Ndipo neno la Bwana lilipomjia: “Mtu huyu hatakuwa mrithi wako, bali mwana atakayetoka katika viuno vyako mwenyewe ndiye atakayekuwa mrithi wako.”

Genesis 15:5

⁵ Akamtoa nje na kusema, “Tazama juu kuelekea mbinguni na uhesabu nyota, kama hakika utaweza kuzihesabu.” Ndipo akamwambia, “Hivyo ndivyo uzao wako utakavyokuwa.”

Genesis 15:6

⁶ Abram akamwamini Bwana, naye kwake hili likahesabiwa kuwa haki.

Genesis 15:7

⁷ Pia akamwambia, “Mimi ndimi Bwana, niliyekutoa toka Uru ya Wakaldayo nikupe nchi hii uimiliki.”

Genesis 15:8

⁸ Lakini Abram akasema, “Ee Bwana Mwenyezi, nitawezaje kujua kwamba nitapata kuimiliki?”

Genesis 15:9

⁹ Ndipo Bwana akamwambia, “Niletee mtamba wa ng’ombe, mbuzi na kondoo dume, kila mmoja wa miaka mitatu, pamoja na hua na kindi la njiwa.”

Genesis 15:10

¹⁰ Abram uakamletea hivi vyote, akampasua kila mnyama vipande viwili, akavipanga kila kimoja kuelekea mwenzake, lakini hata hivyo ndege, hakuwapasua vipande viwili.

Genesis 15:11

¹¹ Kisha ndege walao nyama wakatua juu ya mizoga, lakini Abram uakawafukuza.

Genesis 15:12

¹² Wakati jua lilipokuwa linatua, Abram uakashikwa na usingizi mzito, giza nene na la kutisha likaja juu yake.

Genesis 15:13

¹³ Kisha Bwana akamwambia, “Ujue hakika kwamba wazao wako watakuwa wageni kwenye nchi ambayo si yao, nao watafanywa watumwa na kuteswa kwa miaka mia nne.

Genesis 15:14

¹⁴ Lakini nitaliadhibu taifa lile watakalolitimikia kama watumwa, na baadaye watatoka huko na mali nyingi.

Genesis 15:15

¹⁵ Wewe, hata hivyo utakwenda kwa baba zako kwa amani na kuzikwa katika uzee mwema.

Genesis 15:16

¹⁶ Katika kizazi cha nne wazao wako watarudi hapa, kwa maana dhambi ya Waamori bado haijafikia kipimo kilichojaa.”

Genesis 15:17

¹⁷ Wakati jua lilipokuwa limezama na giza limeingia, tanuru la moshi na mwali wa moto unaowaka vikatokea na kupita kati ya vile vipande vya nyama.

Genesis 15:18

¹⁸ Siku hiyo Bwana akafanya Agano na Abram, na kumwambia, “Nitawapa wazao wako nchi hii, kuanzia Kijito cha Misri hadi mto ule mkubwa, Frati,

Genesis 15:19

¹⁹ yaani nchi ya Wakeni, Wakenizi, Wakadmoni,

Genesis 15:20

²⁰ Wahiti, Waperizi, Warefai,

Genesis 15:21

²¹ Waamori, Wakanaani, Wagirgashi na Wayebusi.”

Genesis 16:1

¹ Basi Sarai, mkewe Abram, alikuwa hajakzalia watoto. Lakini alikuwa na mtumishi wa kike Mmisri jina lake Hagari,

Genesis 16:2

² hivyo Sarai akamwambia Abram, “Bwana amenizuilia kupata watoto. Nenda, ukakutane kimwili na mtumishi wangu wa kike, huenda nitaweza kupata watoto kupitia kwake.” Abram akakubaliana na lile Sarai alilosema.

Genesis 16:3

³ Hivyo baada ya Abram ukuishi katika nchi ya Kanaani miaka kumi, Sarai akamchukua mtumishi wake wa kike wa Kimisri, Hagari na kumpa mumewe awe mke wake.

Genesis 16:4

⁴ Akakutana kimwili na Hagari, naye akapata mimba. Hagari alipojua kuwa ana mimba, alianza kumdharau Sarai.

Genesis 16:5

⁵ Ndipo Sarai akamwambia Abram, “Unawajibika na manyanyaso ninayoyapata. Nilimweka mtumishi wangu mikononi mwako, sasa kwa vile anajua kwamba ana mimba, ananidharau mimi. Bwana na aamue kati yako na mimi.”

Genesis 16:6

⁶ Abram akamwambia, “Mtumishi wako yuko mikononi mwako. Mtendee lolote unalofikiri ni bora zaidi.” Ndipo Sarai akamtesa Hagari, hivyo akamtoroka.

Genesis 16:7

⁷ Malaika wa Bwana akamkuta Hagari karibu na chemchemi huko jangwani; ilikuwa chemchemi ile iliyokuwa kando ya barabara iendayo Shuri.

Genesis 16:8

⁸ Malaika akamwambia, “Hagari, mtumishi wa Sarai, umetokea wapi, na unakwenda wapi?” Akamjibu, “Ninamkimbia bibi yangu Sarai.”

Genesis 16:9

⁹ Ndipo malaika wa Bwana akamwambia, “Rudi kwa bibi yako ukajishushe chini yake.”

Genesis 16:10

¹⁰ Malaika akaendelea akasema, “Nitazidisha wazao wako, hivi kwamba watakuwa wengi mno wasiohesabika.”

Genesis 16:11

¹¹ Pia malaika wa Bwana akamwambia: “Wewe sasa una mimba nawe utamzaa mwana. Utamwita jina lake Ishmaeli, kwa sababu Bwana amesikia juu ya huzuni yako.

Genesis 16:12

¹² Atakuwa punda-mwitu katikati ya wanadamu, mkono wake utakuwa dhidi ya kila mtu na mkono wa kila mtu dhidi yake, naye ataishi kwa uhasama na ndugu zake wote.”

Genesis 16:13

¹³ Hagari akampa Bwana aliyezungumza naye jina hili: “Wewe ndiwe Mungu unionaye mimi,” kwa maana alisema, “Sasa nimemwona yeye anayeniona mimi.”

Genesis 16:14

¹⁴ Ndiyo sababu kisima kile kikaitwa Beer-Lahai-Roi, ambacho bado kipo huko hata leo kati ya Kadeshi na Beredi.

Genesis 16:15

¹⁵ Hivyo Hagari akamzalia Abram mwana, naye Abram akamwita huyo mwana Hagari aliyemzalia, Ishmaeli.

Genesis 16:16

¹⁶ Abram alikuwa na umri wa miaka themanini na sita wakati Hagari alipomzalia Ishmaeli.

Genesis 17:1

¹ Abram alipokuwa na miaka tisini na tisa, Bwana akamtokea akamwambia, "Mimi ndimi Mungu Mwenyezi; enenda mbele zangu na uishi kwa unyofu.

Genesis 17:2

² Nami nitafanya Agano langu kati yangu na wewe, nami nitakuzidisha sana sana."

Genesis 17:3

³ Abram akaanguka kifudufudi, naye Mungu akamwambia,

Genesis 17:4

⁴ "Kwa upande wangu, hili ndilo Agano langu na wewe: Wewe utakuwa baba wa mataifa mengi.

Genesis 17:5

⁵ Jina lako hutaitwa tena Abram, bali jina lako litakuwa Abrahamu, kwa maana nimekufanya wewe baba wa mataifa mengi.

Genesis 17:6

⁶ Nitakufanya uwe na uzao mwingi sana, kwako yatatoka mataifa nao wafalme watatoka kwako.

Genesis 17:7

⁷ Nitalithibitisha Agano langu kama Agano la milele kati yangu na wewe na wazao wako baada yako na vizazi vijavyo niwe Mungu wako na Mungu wa wazao wako.

Genesis 17:8

⁸ Nchi yote ya Kanaani, unakoishi sasa kama mgeni, nitakupa kuwa milki yako milele, na uzao wako, nami nitakuwa Mungu wao."

Genesis 17:9

⁹ Ndipo Mungu akamwambia Abrahamu, "Kwa upande wako, lazima ushike Agano langu, wewe na wazao wako kwa ajili ya vizazi vijavyo.

Genesis 17:10

¹⁰ Hili ni Agano langu na wewe pamoja na wazao wako baada yako, Agano mtakalolishika: Kila mwanaume miongoni mwenu atatahiriwa.

Genesis 17:11

¹¹ Mtafanyiwa tohara na hii itakuwa ni alama ya Agano kati yangu na ninyi.

Genesis 17:12

¹² Kwa vizazi vijavyo, kila mwanaume miongoni mwenu mwenye siku nane ni lazima atahiriwe, pamoja na watakozaliwa nyumbani mwako au walionunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni, wale ambao sio watoto wako.

Genesis 17:13

¹³ Awe amezaliwa nyumbani mwako au amenunuliwa kwa fedha yako, ni lazima watahiriwe. Agano langu katika mwili wako litakuwa ni Agano la milele.

Genesis 17:14

¹⁴ Kila mwanaume asiyetahiriwa, ambaye hajapata tohara ya mwilini, atatengwa na watu wake, amelivunja Agano langu."

Genesis 17:15

¹⁵ Pia Bwana akamwambia Abrahamu, "Kwa upande wa Sarai mkeo, hutamwita tena Sarai bali jina lake litakuwa Sara.

Genesis 17:16

¹⁶ Nitambariki na hakika nitakupatia mwana kwake. Nitambariki na kwamba atakuwa mama wa mataifa, wafalme wa mataifa watatoka kwake.”

Genesis 17:17

¹⁷ Abrahamu akaanguka kifudufudi, akacheka na kusema moyoni mwake, “Je, mtu wa miaka mia moja aweza kuzaa mwana? Je, Sara atazaa mtoto katika umri wa miaka tisini?”

Genesis 17:18

¹⁸ Abrahamu akamwambia Mungu, “Laiti Ishmaeli naye angeshiriki baraka yako!”

Genesis 17:19

¹⁹ Ndipo Mungu akasema, “Ndiyo, lakini mkeo Sara atakuzalia wewe mwana, nawe utamwita jina lake Isaki. Nitalithibitisha Agano langu naye kama Agano la milele kwa ajili yake na wazao wake baada yake.

Genesis 17:20

²⁰ Kwa upande wa Ishmaeli, nimekusikia: hakika nitambariki, nitamfanya awe na uzao mwingi na nitaongeza sana idadi yake. Atakuwa baba wa watawala kumi na wawili, nami nitamfanya awe taifa kubwa.

Genesis 17:21

²¹ Lakini Agano langu nitalithibitisha kwa Isaki, ambaye Sara atakuzalia mwaka ujao majira kama haya.”

Genesis 17:22

²² Wakati alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, Mungu akapanda juu akaondoka kwa Abrahamu.

Genesis 17:23

²³ Siku ile ile, Abrahamu akamchukua Ishmaeli mwanawe na wote waliozaliwa nyumbani mwake pamoja na walionunuliwa kwa fedha zake, kila mwanaume wa nyumbani mwake, akawatahiri, kama Mungu alivyomwagiza.

Genesis 17:24

²⁴ Abrahamu alikuwa na umri wa miaka tisini na tisa alipotahiriwa,

Genesis 17:25

²⁵ naye Ishmaeli mwanawe alitahiriwa akiwa na umri wa miaka kumi na mitatu.

Genesis 17:26

²⁶ Abrahamu na Ishmaeli mwanawe walitahiriwa siku ile ile,

Genesis 17:27

²⁷ Kila mwanaume nyumbani mwa Abrahamu, pamoja na wote waliozaliwa nyumbani mwake au aliyenunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni, alitahiriwa pamoja naye.

Genesis 18:1

¹ Bwana akamtokea Abrahamu karibu na mialoni ya Mamre wakati alipokuwa ameketi kwenye ingilio la hema lake wakati wa adhuhuri.

Genesis 18:2

² Abrahamu akainua macho akaona watu watatu wamesimama karibu naye. Alipowaona, aliharakisha kutoka kwenye ingilio la hema lake kuwalaki na kuwasujudia hadi nchi.

Genesis 18:3

³ Akasema, “Kama nimepata kibali machoni penu, ee bwana wangu, usimpite mtumishi wako.

Genesis 18:4

⁴ Acha yaletwe maji kidogo, kisha ninyi nyote mnawe miguu yenu na mpumzike chini ya mti huu.

Genesis 18:5

⁵ Niruhusuni niwapatie chakula kidogo mle, ili mpate nguvu mwendeleo na safari yenu, kwa kuwa mmekuja kwa mtumishi wenu.” Nao wakamjibu, “Vema sana, fanya kama unavyosema.”

Genesis 18:6

⁶ Hivyo Abrahamu akaharakisha akaingia hemani kwa Sara, akamwambia, “Chukua vipimo vitatu vya unga laini haraka, ukande na uoke mikate.”

Genesis 18:7

⁷ Kisha Abrahamu akakimbia kwenda kwenye kundi, akachagua ndama mzuri, laini na akampa mtumishi, ambaye aliharakisha kumtayarisha.

Genesis 18:8

⁸ Kisha akaleta jibini, maziwa na nyama ya yule ndama iliyoandaliwa, akaviweka mbele ya wageni. Walipokuwa wakila, alisimama karibu nao chini ya mti.

Genesis 18:9

⁹ Wakamuuliza, “Yuko wapi Sara mkeo?” Akasema, “Yuko huko, ndani ya hema.”

Genesis 18:10

¹⁰ Kisha Bwana akasema, “Hakika nitakurudia tena majira kama haya mwakani na Sara mkeo atakuwa

ana mwana.” Sara alikuwa akiwasikiliza kwenye ingilio la hema, lililokuwa nyuma yake.

Genesis 18:11

¹¹ Abrahamu na Sara walikuwa wazee tena waliosogea miaka, naye Sara alikuwa amekoma katika desturi ya wanawake.

Genesis 18:12

¹² Hivyo Sara akacheka kimoyomoyo alipokuwa akiwaza, “Baada ya mimi kuwa mkongwe hivi na bwana wangu amezeeka, je, nitaweza kufurahia jambo hili?”

Genesis 18:13

¹³ Ndipo Bwana akamwambia Abrahamu, “Kwa nini Sara amecheka na kusema, ‘Kweli nitazaa mtoto nami sasa ni mzee?’

Genesis 18:14

¹⁴ Je, kuna jambo lolote gumu lisilowezekana kwa Bwana? Nitakurudia mwakani majira kama haya, naye Sara atakuwa na mwana.”

Genesis 18:15

¹⁵ Sara akaogopa kwa kuwa alidanganya na kusema, “Mimi sikucheka.” Lakini Bwana akasema, “Ndiyo, ulicheka!”

Genesis 18:16

¹⁶ Wakati watu hao waliposimama ili waondoke, walielekeza nyuso zao Sodoma, Abrahamu akawatoa kitambo kidogo ili awasindikize.

Genesis 18:17

¹⁷ Ndipo Bwana akasema, “Je, nimfiche Abrahamu jambo ninalokusudia kufanya?

Genesis 18:18

¹⁸ Hakika Abrahamu atakuwa taifa kubwa na lenye nguvu, kupitia kwake mataifa yote ya dunia yatabarikiwa.

Genesis 18:19

¹⁹ Kwa maana nimemchagua yeye, ili awaongoze watoto wake na jamaa yake kufuata njia ya Bwana, kwa kuwa waadilifu na kutenda haki, ili Bwana atimize ahadi yake kwa Abrahamu.”

Genesis 18:20

²⁰ Basi Bwana akasema, “Kilio dhidi ya Sodoma na Gomora ni kikubwa sana na dhambi yao inasikitisha sana,

Genesis 18:21

²¹ kwamba nitashuka nione kama waliyoyatenda ni mabaya kiasi cha kilio kilichonifikia. Kama sivyo, nitajua.”

Genesis 18:22

²² Basi wale watu wakageuka wakaenda kuelekea Sodoma, lakini Abrahamu akabaki amesimama mbele za Bwana.

Genesis 18:23

²³ Ndipo Abrahamu akamsogelea akasema: “Je, utawaangamiza wenye haki na waovu?”

Genesis 18:24

²⁴ Je, ikiwa watakuwepo watu wenye haki hamsini katika mji huo, hivi kweli utauangamiza na wala hutauacha kwa ajili ya hao watu hamsini wenye haki waliomo ndani yake?

Genesis 18:25

²⁵ Hilo na liwe mbali nawe, kufanya jambo kama hilo, kuwaua wenye haki pamoja na waovu, kuwatendea wenye haki sawasawa na waovu. Iwe mbali nawe! Je, Mwamuzi wa dunia yote hatafanya lililo sawa?”

Genesis 18:26

²⁶ Bwana akasema, “Kama nikipata watu hamsini wenye haki katika mji wa Sodoma, nitausamehe huo mji wote kwa ajili yao.”

Genesis 18:27

²⁷ Kisha Abrahamu akasema tena: “Sasa kwa kuwa nimekuwa na ujasiri wa kuzungumza na Bwana, ingawa mimi si kitu bali ni mavumbi na majivu;

Genesis 18:28

²⁸ je, kama hesabu ya wenye haki imepungua watano katika hamsini, utauangamiza huo mji wote kwa ajili ya hao watano waliopungua?” Bwana akamwambia, “Kama nikiwakuta huko watu arobaini na watano, sitauangamiza.”

Genesis 18:29

²⁹ Abrahamu akazungumza naye kwa mara nyingine, “Je, kama huko watapatikana watu arobaini tu?” Akamjibu, “Kwa ajili ya hao arobaini, sitauangamiza.”

Genesis 18:30

³⁰ Ndipo akasema, “Bwana na asikasirike, lakini niruhusu nizungumze. Je, kama huko watakuwepo thelathini tu?” Akajibu, “Sitapaangamiza ikiwa nitawakuta huko watu thelathini.”

Genesis 18:31

³¹ Abrahamu akasema, “Sasa kwa kuwa nimekuwa na ujasiri sana kuzungumza na Bwana, je, kama wakipatikana huko watu ishirini tu?” Bwana akajibu, “Kwa ajili ya hao ishirini, sitauangamiza.”

Genesis 18:32

³² Abrahamu akasema, “Bwana na asikasirike, lakini niruhusu nizungumze tena mara moja tu. Itakuwaje kama watapatikana huko watu kumi tu?” Bwana akajibu, “Kwa ajili ya hao kumi, sitauangamiza.”

Genesis 18:33

³³ Bwana alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, akaondoka, naye Abrahamu akarudi nyumbani kwake.

Genesis 19:1

¹ Malaika wale wawili wakafika Sodoma wakati wa jioni, naye Loti alikuwa ameketi kwenye lango la mji. Wakati alipowaona, aliondoka kwenda kuwalaki na kuwasujudia hadi chini.

Genesis 19:2

² Akasema, “Bwana zangu, tafadhali karibuni kwenye nyumba ya mtumishi wenu. Mnaweza kunawa miguu na kulala hapa kisha asubuhi na mapema mwendelee na safari yenu.” Wakamjibu, “La hashha, tutalala hapa nje uwanjani.”

Genesis 19:3

³ Lakini akasisitiza kwa nguvu kwamba waingie pamoja naye nyumbani kwake. Akawaandalia chakula, mikate isiyotiwa chachu, nao wakala.

Genesis 19:4

⁴ Kabla hawajaenda kulala, watu wote kutoka kila sehemu ya mji wa Sodoma, vijana kwa wazee, waliizunguka nyumba.

Genesis 19:5

⁵ Wakamwita Loti wakisema, “Wako wapi wale watu ambao walikuja kwako jioni hii? Watoe nje kwetu ili tuweze kuwalawiti.”

Genesis 19:6

⁶ Loti akatoka nje kuonana nao, akaufunga mlango nyuma yake,

Genesis 19:7

⁷ akasema, “La hashha, rafiki zangu. Msifanye jambo hili ovu.

Genesis 19:8

⁸ Tazama, ninao binti wawili ambao kamwe hawajakutana kimwili na mwanaume. Acha niwatoe nje kwenu, nanyi mnaweza kuwafanyia lolote mnalotaka. Lakini msiwafanyie chochote watu hawa, kwa sababu wako kwenye ulinzi chini ya dari langu.”

Genesis 19:9

⁹ Wakamjibu, “Tuondokee mbali.” Wakaendelea kusema, “Huyu mtu alikuja hapa kama mgeni na sasa anataka kuwa mwamuzi wetu! Tutakutenda vibaya kuliko wao.” Waliendelea kumlazimisha Loti na kusonga mbele ili kuvunja mlango.

Genesis 19:10

¹⁰ Lakini watu wale waliokuwa ndani wakanyoosha mkono wakamvuta Loti ndani ya nyumba na kufunga mlango.

Genesis 19:11

¹¹ Kisha wakawapiga kwa upofu wale watu waliokuwa mlangoni mwa ile nyumba, vijana kwa wazee, hivyo hawakuweza kuupata mlango.

Genesis 19:12

¹² Wale watu wawili wakamwambia Loti, “Una mtu mwingine yeyote hapa, wakwe zako, wana au binti, ama yeyote mwingine aliye wako katika mji huu? Waondoe hapa,

Genesis 19:13

¹³ kwa sababu tunapaangamiza mahali hapa. Kilio kwa Bwana dhidi ya watu wa hapa ni kikubwa kiasi kwamba ametutuma kupaangamiza.”

Genesis 19:14

¹⁴ Kwa hiyo Loti alitoka ili kuzungumza na wakwe zake, waliokuwa wamewaposa binti zake. Akawaambia, “Fanyeni haraka kuondoka mahali hapa, kwa kuwa Bwana yu karibu kuangamiza mji huu!” Lakini wakwe zake walifikiri kwamba alikuwa akitania.

Genesis 19:15

¹⁵ Kunako mapambazuko, malaika wakamhimiza Loti, wakamwambia, “Fanya haraka! Mchukue mke wako na binti zako wawili walioko hapa, la sivyo utaangamizwa wakati mji utakapoadhibiwa.”

Genesis 19:16

¹⁶ Alipositasita, wale watu wakamshika mkono wake na mikono ya mke wake na binti zake wawili na kuwaongoza salama nje ya mji, kwa kuwa Bwana alikuwa na huruma kwao.

Genesis 19:17

¹⁷ Mara walipokwisha kuwatoa nje, mmoja wao akawaambia, “Mkimbie kwa usalama wenu! Msitazame nyuma, wala msisimame popote katika nchi tambarare! Kimbilieni milimani, ama sivyo mtaangamizwa!”

Genesis 19:18

¹⁸ Lakini Loti akawajibu, “La hashu, bwana zangu, tafadhalini!”

Genesis 19:19

¹⁹ Mtumishi wenu amepata kibali mbele ya macho yenu, nanyi mmeonyesha wema mkubwa kwangu

kwa kuokoa maisha yangu. Lakini siwezi kukimbilia milimani, janga hili litanikumba, nami nitakufa.

Genesis 19:20

²⁰ Tazama, hapa kuna mji karibu wa kukimbilia, nao ni mdogo. Niruhusuni nikimbilie humo, ni mdogo sana, ama sivyo? Ndipo maisha yangu yatasalimika.”

Genesis 19:21

²¹ Akamwambia, “Vema sana, nitalikubali hili ombi pia, sitauangamiza mji ulioutaja.

Genesis 19:22

²² Lakini ukimbilie huko haraka, kwa sababu sitaweza kufanya lolote mpaka ufike huko.” (Ndiyo maana mji huo ukaitwa Soari.)

Genesis 19:23

²³ Wakati Loti alipofika Soari, jua lilikuwa limechomoza katika nchi.

Genesis 19:24

²⁴ Ndipo Bwana akanyesha moto wa kiberiti uliotoka mbinguni kwa Bwana juu ya Sodoma na Gomora.

Genesis 19:25

²⁵ Hivyo akaiteketeza miji ile na eneo lote la tambarare, pamoja na wote waliokuwa wanaishi katika miji, hata pia mimea yote katika nchi.

Genesis 19:26

²⁶ Lakini mke wa Loti akatazama nyuma, hivyo akawa nguzo ya chumvi.

Genesis 19:27

²⁷ Asubuhi na mapema siku iliyofuata, Abrahamu akaamka na kurudi mahali pale aliposimama mbele za Bwana.

Genesis 19:28

²⁸ Akatazama upande wa Sodoma na Gomora, kuelekea nchi yote ya tambarare, akaona moshi mzito ukipanda kutoka kwenye nchi, kama moshi utokao kwenye tanuru.

Genesis 19:29

²⁹ Kwa hiyo Mungu alipoiangamiza miji ya tambarare alimkumbuka Abrahamu, akamtoa Loti kutoka kwenye lile janga lililoharibu miji ile ambamo Loti alikuwa ameishi.

Genesis 19:30

³⁰ Loti na binti zake wawili waliondoka Soari na kufanya makao yao kule milimani, kwa maana aliogopa kukaa Soari. Yeye na binti zake wawili waliishi katika pango.

Genesis 19:31

³¹ Siku moja binti mkubwa akamwambia yule mdogo, "Baba yetu ni mzee na hakuna mwanaume mahali hapa atakayekutana na sisi kimwili, kama ilivyo desturi ya mahali pote duniani.

Genesis 19:32

³² Tumnyweshe baba yetu mvinyo kisha tukutane naye kimwili ili tuhifadhi uzao wetu kupitia baba yetu."

Genesis 19:33

³³ Usiku ule walimnywesha baba yao mvinyo, alipolewa binti yake mkubwa akaingia na kukutana naye kimwili. Baba yao hakujua wakati binti yake alipoingia kulala naye wala alipotoka.

Genesis 19:34

³⁴ Siku iliyofuata binti mkubwa akamwambia yule mdogo, "Usiku uliopita mimi nilikutana kimwili na baba yangu. Tumnyweshe divai tena, usiku huu nawe ukutane naye kimwili ili tuweze kuhifadhi uzao wetu kupitia baba yetu."

Genesis 19:35

³⁵ Kwa hiyo wakamnywesha baba yao mvinyo tena usiku ule, naye binti yake mdogo akaingia, akakutana naye kimwili. Kwa mara nyingine baba yao hakujua binti yake alipolala naye wala alipoondoka.

Genesis 19:36

³⁶ Hivyo binti wawili wa Loti wapakata mimba kwa baba yao.

Genesis 19:37

³⁷ Binti mkubwa akamzaa mwana, akamwita jina lake Moabu; ndio baba wa Wamoabu hata leo.

Genesis 19:38

³⁸ Binti mdogo naye pia akamzaa mwana, naye akamwita Benami; ndiye baba wa Waamoni hata leo.

Genesis 20:1

¹ Basi Abrahamu akaendelea mbele kutoka huko hadi nchi ya Negebu na akaishi kati ya Kadeshi na Shuri. Kwa muda mfupi alikaa Gerari kama mgeni,

Genesis 20:2

² huko Abrahamu akasema kuhusu Sara mkewe, "Huyu ni dada yangu." Kisha Abimeleki mfalme wa Gerari akatuma Sara aletwe, naye akamchukua.

Genesis 20:3

³ Lakini Mungu akamjia Abimeleki katika ndoto wakati wa usiku na kumwambia, “Wewe ni kama mfu kwa sababu ya huyu mwanamke uliyemchukua; yeye ni mke wa mtu.”

Genesis 20:4

⁴ Wakati huo Abimeleki alikuwa bado hajamsogelea, kwa hiyo akasema, “Je, Bwana utaliharibu taifa lisilo na hatia?”

Genesis 20:5

⁵ Hakusema kwangu, ‘Huyu ni dada yangu,’ naye Sara pia hakusema, ‘Huyu ni kaka yangu?’ Nimefanya haya kwa dhamiri njema na mikono safi.”

Genesis 20:6

⁶ Kisha Mungu akamwambia katika ndoto, “Ndiyo, najua ya kwamba umefanya haya kwa dhamiri safi, kwa hiyo nimekuzuia usinitende dhambi. Ndiyo sababu sikukuacha umguse.

Genesis 20:7

⁷ Sasa umrudishe huyo mke wa mtu, kwa maana ni nabii, naye atakuombea nawe utaishi. Lakini kama hutamrudisha, ujue kwa hakika kuwa wewe na watu wako wote mtakufa.”

Genesis 20:8

⁸ Kesho yake asubuhi na mapema Abimeleki akawaita maafisa wake wote, na baada ya kuwaambia yote yaliyotokea, waliogopa sana.

Genesis 20:9

⁹ Kisha Abimeleki akamwita Abrahamu na kumwambia, “Wewe umetufanyia nini? Nimekukosea nini hata ukaleta hatia kubwa namna hii juu yangu na ufalme wangu? Umenifanyia mambo ambayo hayakupasa kufanyika.”

Genesis 20:10

¹⁰ Abimeleki akamuuliza Abrahamu, “Ulikuwa na kusudi gani kufanya hivi?”

Genesis 20:11

¹¹ Abrahamu akajibu, “Niliwaza kwamba, ‘Hakika hakuna hofu ya Mungu mahali hapa, nao wataniua kwa sababu ya mke wangu.’

Genesis 20:12

¹² Pamoja na hayo, ni kweli kwamba yeye ni dada yangu, binti wa baba yangu ingawa si mtoto wa mama yangu; basi akawa mke wangu.

Genesis 20:13

¹³ Wakati Bwana aliponifanya nisafiri mbali na nyumbani mwa baba yangu, nilimwambia, ‘Hivi ndivyo utakavyoonyesha pendo lako kwangu: Kila mahali tutakapokwenda, kuhusu mimi sema, “Huyu ni kaka yangu.” ’ ”

Genesis 20:14

¹⁴ Kisha Abimeleki akatwaa kondoo na ng’ombe, na watumwa wa kiume na wa kike akampa Abrahamu, akamrudisha Sara kwa mumewe.

Genesis 20:15

¹⁵ Abimeleki akasema, “Nchi yangu iko mbele yako, ishi popote unapotaka.”

Genesis 20:16

¹⁶ Akamwambia Sara, “Ninampa kaka yako shekeli elfu moja za fedha. Hii ni kufidia kosa lililofanyika dhidi yako mbele ya wote walio pamoja nawe; haki yako imethibitishwa kabisa.”

Genesis 20:17

¹⁷ Kisha Abrahamu akamwomba Mungu, naye Mungu akamponya Abimeleki, mke wake, na watumwa wake wa kike kwamba waweze kupata watoto tena,

Genesis 20:18

¹⁸ kwa kuwa Bwana alikuwa ameyafunga matumbo ya wote katika nyumba ya Abimeleki kwa sababu ya Sara, mke wa Abrahamu.

Genesis 21:1

¹ Wakati huu Bwana akamrehemu Sara kama alivyokuwa amesema, naye Bwana akamtendea Sara kile alichokuwa ameahidi.

Genesis 21:2

² Sara akapata mimba, akamzalia Abrahamu mwana katika uzee wake, majira yale ya Mungu aliomwahidi.

Genesis 21:3

³ Abrahamu akamwita Isaki yule mwana ambaye Sara alimzalia.

Genesis 21:4

⁴ Isaki alipokuwa na umri wa siku nane, Abrahamu akamtahiri, kama Mungu alivyomwamuru.

Genesis 21:5

⁵ Abrahamu alikuwa na miaka 100 wakati Isaki mwanawe alipozaliwa.

Genesis 21:6

⁶ Sara akasema, "Mungu ameniletea kicheko, kila mmoja atakayesikia jambo hili atacheka pamoja nami."

Genesis 21:7

⁷ Akaongeza kusema, "Nani angemwambia Abrahamu kuwa Sara angenyonyesha watoto? Tena nimemzalia mwana katika uzee wake."

Genesis 21:8

⁸ Mtoto akakua, akaachishwa kunyonya. Siku hiyo Isaki alipoachishwa kunyonya, Abrahamu alifanya sherehe kubwa.

Genesis 21:9

⁹ Lakini Sara aliona kuwa mwana ambaye Hagari, Mmisri, aliyemzalia Abrahamu alikuwa anadhihaki,

Genesis 21:10

¹⁰ Sara akamwambia Abrahamu, "Mwondoe mwanamke huyo mtumwa pamoja na mwanawe, kwa kuwa mwana wa mwanamke mtumwa kamwe hatarithi pamoja na mwanangu Isaki."

Genesis 21:11

¹¹ Jambo hili lilimhuzunisha sana Abrahamu kwa sababu lilimhusu mwanawe.

Genesis 21:12

¹² Lakini Mungu akamwambia, "Usihuzunike hivyo kwa sababu ya kijana na mtumishi wako wa kike. Sikiliza lolote Sara analokuambia, kwa sababu uzao wako utahesabiwa kupitia kwake Isaki.

Genesis 21:13

¹³ Nitamfanya huyu mwana wa mtumishi wako wa kike kuwa taifa pia, kwa sababu naye ni uzao wako."

Genesis 21:14

¹⁴ Kesho yake asubuhi na mapema, Abrahamu akachukua chakula na kiriba cha maji, akampa

Hagari. Akaviweka mabegani mwa Hagari, akamwondoa pamoja na kijana. Hagari akashika njia, akatangatanga katika jangwa la Beer-Sheba.

Genesis 21:15

¹⁵ Maji yalipokwisha kwenye kiriba, akamwacha kijana chini ya mojawapo ya vichaka.

Genesis 21:16

¹⁶ Kisha akajiendea zake akaketi karibu, umbali wa kutupa mshale, akawaza, “Siwezi kumwalia kijana akifa.” Ikawa alipokuwa ameketi pale karibu, akaanza kulia kwa huzuni.

Genesis 21:17

¹⁷ Mungu akamsikia kijana akilia, malaika wa Mungu akamwita Hagari kutoka mbinguni na kumwambia, “Kuna nini Hagari? Usiogope, Mungu amesikia kijana analia akiwa amelala pale.

Genesis 21:18

¹⁸ Mwinue kijana na umshike mkono, kwa maana nitamfanya kuwa taifa kubwa.”

Genesis 21:19

¹⁹ Ndipo Mungu akamfumbua Hagari macho yake naye akaona kisima cha maji. Hivyo akaenda akajaza kiriba maji na kumpa kijana anywe.

Genesis 21:20

²⁰ Mungu akawa pamoja na huyu kijana alipokuwa akiendelea kukua. Aliishi jangwani na akawa mpiga upinde.

Genesis 21:21

²¹ Alipokuwa akiishi katika Jangwa la Parani, mama yake akampatia mke kutoka Misri.

Genesis 21:22

²² Wakati huo Abimeleki na Fikoli mkuu wa majeshi yake wakamwambia Abrahamu, “Mungu yu pamoja nawe katika kila kitu unachofanya.

Genesis 21:23

²³ Sasa niapie hapa mbele za Mungu kwamba hutanitenda hila mimi, watoto wangu wala wazao wangu. Nitendee mimi na nchi ambayo unaishi kama mgeni wema ule ule ambao nimekutendea.”

Genesis 21:24

²⁴ Abrahamu akasema, “Ninaapa hivyo.”

Genesis 21:25

²⁵ Ndipo Abrahamu akalalamika kwa Abimeleki kuhusu kisima cha maji ambacho watumishi wa Abimeleki walikuwa wamekinyang’anya.

Genesis 21:26

²⁶ Lakini Abimeleki akasema, “Sijui ni nani ambaye amefanya hili. Hukuniambia, leo tu ndipo ninasikia habari zake.”

Genesis 21:27

²⁷ Hivyo Abrahamu akaleta kondoo na ng’ombe, akampa Abimeleki, nao watu hawa wawili wakafanya mapatano.

Genesis 21:28

²⁸ Abrahamu akatenga kondoo wa kike saba kutoka kwenye kundi,

Genesis 21:29

²⁹ Abimeleki akamuuliza Abrahamu, “Ni nini maana ya hawa kondoo wa kike saba uliowatenga peke yao?”

Genesis 21:30

³⁰ Abrahamu akamjibu, “Upokee hawa kondoo wa kike saba kutoka mkononi mwangu kama ushahidi kuwa nilichimba kisima hiki.”

Genesis 21:31

³¹ Hivyo mahali pale pakaitwa Beer-Sheba, kwa sababu watu wawili waliapiana hapo.

Genesis 21:32

³² Baada ya mapatano kufanyika huko Beer-Sheba, Abimeleki na Fikoli mkuu wa majeshi yake wakarudi katika nchi ya Wafilisti.

Genesis 21:33

³³ Abrahamu akapanda mti wa mkwaju huko Beer-Sheba, na hapo akaliitia jina la Bwana, Mungu wa milele.

Genesis 21:34

³⁴ Naye Abrahamu akakaa katika nchi ya Wafilisti kwa muda mrefu.

Genesis 22:1

¹ Baadaye Mungu akamjaribu Abrahamu. Akamwambia, “Abrahamu!” Abrahamu akajibu, “Mimi hapa.”

Genesis 22:2

² Kisha Mungu akamwambia, “Umchukue mwanao, mwana wako wa pekee, Isaki umpendaye, uende katika nchi ya Moria. Mtoe huko kama sadaka ya kuteketezwa juu ya mlima mmojawapo nitakaokuambia.”

Genesis 22:3

³ Abrahamu akaamka asubuhi na mapema siku iliyofuata, akamtayarisha punda wake.

Akawachukua watumishi wake wawili pamoja na Isaki mwanawe. Baada ya kuchanja kuni za kutosha kwa ajili ya hiyo sadaka ya kuteketezwa, akaondoka kuelekea mahali Mungu alipokuwa amemwambia.

Genesis 22:4

⁴ Siku ya tatu Abrahamu akainua macho, akapaona mahali pale kwa mbali.

Genesis 22:5

⁵ Akawaambia watumishi wake, “Kaeni hapa pamoja na punda, wakati mimi na kijana tunakwenda kule. Tutakwenda kuabudu na kisha tutawarudia.”

Genesis 22:6

⁶ Abrahamu akachukua kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, akamtwika Isaki mwanawe, yeye mwenyewe akachukua moto na kisu. Walipokuwa wakienda pamoja,

Genesis 22:7

⁷ Isaki akanena akamwambia Abrahamu baba yake, “Baba yangu!” Abrahamu akaitika, “Mimi hapa, mwanangu.” Isaki akasema, “Moto na kuni zipo, Je, yuko wapi mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa?”

Genesis 22:8

⁸ Abrahamu akajibu, “Mwanangu, Mungu mwenyewe atajipatia mwana-kondoo kwa ajili ya hiyo sadaka ya kuteketezwa.” Nao hawa wawili wakaendelea mbele pamoja.

Genesis 22:9

⁹ Walipofika mahali pale alipokuwa ameambiwa na Mungu, Abrahamu akajenga madhabahu hapo, akaziweka kuni juu yake. Akamfunga Isaki mwanawe na akamlaza kwenye madhabahu, juu ya zile kuni.

Genesis 22:10

¹⁰ Kisha akanyoosha mkono wake na akachukua kisu ili amchinje mwanawe.

Genesis 22:11

¹¹ Lakini malaika wa Bwana akamwita kutoka mbinguni, akamwambia, “Abrahamu! Abrahamu!” Akajibu, “Mimi hapa.”

Genesis 22:12

¹² Akamwambia, “Usimdhuru kijana, wala usimtendee jambo lolote. Sasa ninajua kwamba unamcha Mungu, kwa sababu hukunizulia mwanao, mwana wako wa pekee.”

Genesis 22:13

¹³ Abrahamu akainua macho yake, akaona kondoo dume amenaswa pembe zake nyuma yake katika kichaka. Akaenda akamchukua huyo kondoo dume, akamtoa awe sadaka ya kuteketezwa badala ya mwanawe.

Genesis 22:14

¹⁴ Abrahamu akapaita mahali pale Yehova-Yire. Mpaka siku ya leo inasemekana, “Katika mlima wa Bwana itapatikana.”

Genesis 22:15

¹⁵ Basi malaika wa Bwana akamwita Abrahamu kutoka mbinguni mara ya pili,

Genesis 22:16

¹⁶ akasema, “Ninaapa kwa nafsi yangu, asema Bwana, kwamba kwa sababu umefanya jambo hili na hukunizulia mwanao, mwana wako wa pekee,

Genesis 22:17

¹⁷ hakika nitakubariki, na nitauzidisha uzao wako kama nyota za angani na kama mchanga ulioko pwani. Wazao wako watamiliki miji ya adui zao,

Genesis 22:18

¹⁸ na kupitia uzao wako mataifa yote duniani yatabarikiwa, kwa sababu umenitii.”

Genesis 22:19

¹⁹ Ndipo Abrahamu akawarudia watumishi wake, wakaondoka wakaenda wote pamoja mpaka Beer-Sheba. Abrahamu akaishi huko Beer-Sheba.

Genesis 22:20

²⁰ Baada ya muda, Abrahamu akaambiwa, “Milka pia amepata watoto, amemzalia ndugu yako Nahori wana:

Genesis 22:21

²¹ Usi mzaliwa wake wa kwanza, Buzi nduguye, Kemueli (baba wa Aramu),

Genesis 22:22

²² Kesedi, Hazo, Pildashi, Yidlafu na Bethueli.”

Genesis 22:23

²³ Bethueli akamzaa Rebeka. Milka alimzalia Nahori nduguye Abrahamu hao wana wanane.

Genesis 22:24

²⁴ Suria wake Nahori aliyeitwa Reuma pia alikuwa na wana: Teba, Gahamu, Tahashi na Maaka.

Genesis 23:1

¹ Sara aliishi akawa na umri wa miaka mia na ishirini na saba.

Genesis 23:2

² Sara akafa huko Kiriath-Arba (yaani Hebroni) katika nchi ya Kanaani, Abrahamu akamwombolezea na kumlilia Sara.

Genesis 23:3

³ Ndipo Abrahamu akainuka kutoka pale penye maiti ya mke wake. Akazungumza na Wahiti, akasema,

Genesis 23:4

⁴ “Mimi ni mpitaji na mgeni miongoni mwenu. Niuzieni sehemu ya ardhi yenu ili niweze kumzika maiti wangu.”

Genesis 23:5

⁵ Wahiti wakamjibu Abrahamu,

Genesis 23:6

⁶ “Bwana, tusikilize. Wewe ni mtawala mkuu sana miongoni mwetu. Zika maiti wako katika kaburi unalolipenda kati ya makaburi yetu. Hakuna mtu wa kwetu atakayekuzuia kaburi lake ili kuzika maiti wako.”

Genesis 23:7

⁷ Abrahamu akainuka na akasujudu mbele ya wenyeji wa nchi, yaani Wahiti.

Genesis 23:8

⁸ Akawaambia, “Kama mnaniruhusu kumzika maiti wangu, basi nisikilizeni mkamsihi Efroni mwana wa Sohari kwa niaba yangu

Genesis 23:9

⁹ ili aniuzie pango la Makpela, lililo mali yake, nalo liko mwisho wa shamba lake. Mwambieni aniuzie kwa bei kamili atakayosema ili liwe mahali pangu pa kuzikia miongoni mwenu.”

Genesis 23:10

¹⁰ Efroni Mhiti alikuwa ameketi miongoni mwa watu wake, akamjibu Abrahamu mbele ya Wahiti wote waliokuwepo katika lango la mji.

Genesis 23:11

¹¹ “La hashu, bwana wangu, nisikilize, nakupa shamba, pia nakupa pango lililomo ndani yake. Nakupa mbele ya watu wangu. Uzike maiti wako.”

Genesis 23:12

¹² Abrahamu akasujudu tena, mbele ya wenyeji wa nchi,

Genesis 23:13

¹³ akamwambia Efroni wale watu wakiwa wanasikia, “Tafadhali nisikilize. Nitakulipa fedha za hilo shamba. Kubali kuzipokea ili niweze kumzika maiti wangu.”

Genesis 23:14

¹⁴ Efroni akamjibu Abrahamu,

Genesis 23:15

¹⁵ “Nisikilize, bwana wangu, thamani ya ardhi hiyo ni shekeli 400 za fedha, lakini hiyo ni nini kati yako na mimi? Mzike maiti wako.”

Genesis 23:16

¹⁶ Abrahamu akakubali masharti ya Efroni, akampimia ile fedha aliyotaja masikioni mwa Wahiti: Shekeli 400 za fedha kulingana na viwango

vya uzito vilivyokuwa vikitumika wakati huo na wafanyabiashara.

Genesis 23:17

¹⁷ Hivyo shamba la Efroni huko Makpela karibu na Mamre, yaani shamba pamoja na pango lililokuwamo, nayo miti yote iliyokuwamo ndani ya mipaka ya shamba hilo, vilikabidhiwa,

Genesis 23:18

¹⁸ kwa Abrahamu kuwa mali yake mbele ya Wahiti wote waliokuwa wamekuja kwenye lango la mji.

Genesis 23:19

¹⁹ Baada ya hayo Abrahamu akamzika Sara mkewe kwenye pango ndani ya shamba la Makpela karibu na Mamre (huko Hebroni) katika nchi ya Kanaani.

Genesis 23:20

²⁰ Hivyo Wahiti wakamkabidhi Abrahamu shamba pamoja na pango lililokuwa humo kuwa mahali pa kuzikia.

Genesis 24:1

¹ Wakati huu Abrahamu alikuwa mzee mwenye miaka mingi, naye Bwana alikuwa amembariki katika kila njia.

Genesis 24:2

² Akamwambia mtumishi wake mkuu wa vitu vyote katika nyumba yake, yule aliyekuwa msimamizi wa vitu vyote alivyokuwa navyo, “Weka mkono wako chini ya paja langu,

Genesis 24:3

³ Ninataka uape kwa Bwana, Mungu wa mbingu na Mungu wa nchi, kwamba hutamtulia mwanangu mke kutoka binti za Wakanaani, ambao ninaishi miongoni mwao,

Genesis 24:4

⁴ bali utakwenda katika nchi yangu na jamaa zangu umpatie Isaki mwanangu mke.”

Genesis 24:5

⁵ Yule mtumishi akamuuliza, “Je, kama huyo mwanamke atakataa kuja nami katika nchi hii? Je, nimpeleke mwanao katika hiyo nchi uliyotoka?”

Genesis 24:6

⁶ Abrahamu akasema, “Hakikisha kwamba hutamrudisha mwanangu huko.

Genesis 24:7

⁷ Bwana, Mungu wa mbingu, aliyenitoa nyumbani kwa baba yangu na nchi yangu niliyozaliwa na aliyesema nami na akaniahidi kwa kiapo, akisema, ‘Nitawapa watoto wako nchi hii,’ atatuma malaika wake akutangulie ili umpatie mwanangu mke kutoka huko.

Genesis 24:8

⁸ Kama huyo mwanamke asipokubali kufuatana nawe, basi utafunguliwa kutoka kiapo nilichokuapisha. Ila usimrudishe mwanangu huko.”

Genesis 24:9

⁹ Basi yule mtumishi akaweka mkono wake chini ya paja la bwana wake Abrahamu akamwapa kuhusu shauri hili.

Genesis 24:10

¹⁰ Ndipo huyo mtumishi akachukua ngamia kumi miongoni mwa ngamia za bwana wake, akaondoka, akiwa amechukua aina zote za vitu vizuri kutoka kwa bwana wake. Akaelekea Aramu-Naharaimu na kushika njia kwenda mji wa Nahori.

Genesis 24:11

¹¹ Akawapigisha ngamia magoti karibu na kisima cha maji nje ya mji, ilikuwa inaelekea jioni, wakati ambapo wanawake wanakuja kuteka maji.

Genesis 24:12

¹² Kisha akaomba, "Ee Bwana, Mungu wa bwana wangu Abrahamu, nipatie ushindi leo, uonyeshe huruma kwa bwana wangu Abrahamu.

Genesis 24:13

¹³ Tazama, nimesimama karibu na kisima hiki cha maji, nao binti za watu wa mji huu wanakuja kuteka maji.

Genesis 24:14

¹⁴ Basi na iwe hivi, nitakapomwambia binti mmojawapo, 'Tafadhali tua mtungi wako nipate kunywa maji,' naye akisema, 'Kunywa, nitawanywesha na ngamia wako pia.' Basi na awe ndiye uliyemchagua kwa ajili ya mtumishi wako Isaki. Kwa hili nitajua umemhurumia bwana wangu."

Genesis 24:15

¹⁵ Ikawa kabla hajamaliza kuomba, Rebeka akatokea akiwa na mtungi begani mwake. Alikuwa binti wa Bethueli. Bethueli alikuwa mwana wa Milka aliyekuwa mke wa Nahori ndugu wa Abrahamu.

Genesis 24:16

¹⁶ Huyu msichana alikuwa mzuri sana wa sura, bikira, ambaye hakuna mtu aliyekuwa amekutana naye kimwili. Aliteremka kisimani, akajaza mtungi wake akapanda juu.

Genesis 24:17

¹⁷ Ndipo yule mtumishi akaharakisha kukutana naye akamwambia, "Tafadhali nipe maji kidogo katika mtungi wako."

Genesis 24:18

¹⁸ Yule msichana akasema, "Kunywa, bwana wangu." Akashusha kwa haraka mtungi mkononi mwake na akampa, akanywa.

Genesis 24:19

¹⁹ Baada ya kumpa yule mtumishi yale maji, akamwambia, "Nitateka maji kwa ajili ya ngamia zako pia mpaka wote watosheke."

Genesis 24:20

²⁰ Akafanya haraka kumimina maji kwenye birika ya kunyweshea wanyama, akakimbia kisimani kuteka maji mengine na akateka ya kuwatosha ngamia wake wote.

Genesis 24:21

²¹ Pasipo kusema neno, yule mtumishi akamtazama kwa makini aone kama Bwana ameifanikisha safari yake, au la.

Genesis 24:22

²² Ikawa ngamia walipokwisha kunywa wote, yule mtumishi akampa huyo msichana pete ya puani ya dhahabu yenye uzito wa beka moja na bangili mbili za dhahabu zenye uzito wa shekeli kumi.

Genesis 24:23

²³ Kisha akamuuliza, "Wewe ni binti wa nani? Tafadhali uniambie, je, kuna nafasi katika nyumba ya baba yako tutakapoweza kulala?"

Genesis 24:24

²⁴ Yule msichana akamjibu, "Mimi ni binti wa Bethueli, mwana wa Milka aliyemzalia Nahori."

Genesis 24:25

²⁵ Akaendelea kusema, “Kwetu kuna majani mengi na malisho, tena kuna nafasi kwa ajili yenu kulala.”

Genesis 24:26

²⁶ Yule mtumishi akasujudu na kumwabudu Bwana,

Genesis 24:27

²⁷ akisema, “Atukuzwe Bwana, Mungu wa bwana wangu Abrahamu, ambaye hakuondoa wema na uaminifu wake kwa bwana wangu. Mimi nami, Bwana ameniongoza safarini akanifikisha nyumbani kwa jamaa za bwana wangu.”

Genesis 24:28

²⁸ Yule msichana akakimbia akawaeleza watu wa nyumbani mwa mama yake kuhusu mambo haya.

Genesis 24:29

²⁹ Rebeka alikuwa na kaka aliyeitwa Labani, huyo akaharakisha kukutana na yule mtumishi kule kisimani.

Genesis 24:30

³⁰ Mara alipoiona ile pete puani, na bangili mikononi mwa dada yake na kusikia yale maneno Rebeka aliyoambiwa na huyo mtumishi, alimwendea huyo mtumishi, akamkuta amesimama karibu na ngamia wake pale karibu na kisima.

Genesis 24:31

³¹ Akamwambia, “Karibu nyumbani wewe uliyebarikwa na Bwana, kwa nini unasimama huko nje? Mimi nimekuandalia nyumba na mahali kwa ajili ya ngamia.”

Genesis 24:32

³² Hivyo yule mtumishi akaenda nyumbani, mizigo ikaondolewa juu ya ngamia. Majani na malisho yakaletwa kwa ajili ya ngamia na maji kwa ajili yake na watu wake ili kunawa miguu.

Genesis 24:33

³³ Ndipo chakula kikaandaliwa kwa ajili yake, lakini akasema, “Sitakula mpaka niwe nimewaambia yale niliyo nayo ya kusema.” Labani akasema, “Basi tuambie.”

Genesis 24:34

³⁴ Hivyo akasema, “Mimi ni mtumishi wa Abrahamu.

Genesis 24:35

³⁵ Bwana amembariki sana bwana wangu, amekuwa tajiri. Amempa kondoo na ng’ombe, fedha na dhahabu, watumishi wa kiume na wa kike, ngamia na punda.

Genesis 24:36

³⁶ Sara mkewe bwana wangu amemzalia mwana katika uzee wake, naye amempa kila kitu alichokuwa nacho.

Genesis 24:37

³⁷ Naye bwana wangu ameniipisha na akasema, ‘Kamwe usimtwalie mwanangu mke katika binti za Wakanaani, ambao ninaishi katika nchi yao,

Genesis 24:38

³⁸ ila uende mpaka kwa jamaa ya baba yangu na ukoo wangu mwenyewe, ukamtwalie mwanangu mke huko.’

Genesis 24:39

³⁹ “Kisha nikamuuliza bwana wangu, ‘Je, kama huyo mwanamke hatakubali kurudi nami?’

Genesis 24:40

⁴⁰ “Akanijibu, ‘Bwana ambaye nimetembea mbele zake, atatuma malaika wake pamoja nawe, na kuifanikisha safari yako, ili uweze kupata mke kwa ajili ya mwanangu katika ukoo wangu na kutoka jamaa ya baba yangu.’

Genesis 24:41

⁴¹ Kisha, utakapokwenda kwenye ukoo wangu, utakuwa umefunguliwa kutoka kiapo changu hata kama wakikataa kukupa huyo binti, utakuwa umefunguliwa kutoka kiapo changu.’

Genesis 24:42

⁴² “Nilipokuja kisimani leo nilisema, ‘Ee Bwana, Mungu wa bwana wangu Abrahamu, ikikupendeza, naomba uifanikishe safari niliyojia.’

Genesis 24:43

⁴³ Tazama, ninasimama kando ya kisima hiki, kama mwanamwali akija kuteka maji nami nikimwambia, tafadhali niruhusu ninywe maji kidogo kutoka kwenye mtungi wako,

Genesis 24:44

⁴⁴ naye kama akiniambia, “Kunywa, nami nitateka maji kwa ajili ya ngamia wako pia,” basi huyo awe ndiye mke ambaye Bwana amemchagulia mwana wa bwana wangu.’

Genesis 24:45

⁴⁵ “Kabla sijamaliza kuomba moyoni mwangu, Rebeka akatokea, amebeba mtungi begani mwake. Akashuka kisimani akateka maji, nami nikamwambia, ‘Tafadhali nipe maji ninywe.’

Genesis 24:46

⁴⁶ “Akafanya haraka kushusha mtungi wake begani na kusema, ‘Kunywa na nitawanywesha ngamia wako pia,’ basi nikanywa, akawanywesha na ngamia pia.

Genesis 24:47

⁴⁷ “Nikamuuliza, ‘Wewe ni binti wa nani?’ “Akasema, ‘Mimi ni binti wa Bethueli, mwana wa Nahori, Milka aliyemzalia.’ “Ndipo nilipotia pete puani mwake na bangili mikononi mwake,

Genesis 24:48

⁴⁸ nikasujudu na nikamwabudu Bwana. Nikamtukuza Bwana, Mungu wa bwana wangu Abrahamu, aliyeniongoza katika njia sahihi ili nimtwalie mwana na bwana wangu mke katika jamaa zake.

Genesis 24:49

⁴⁹ Ikiwa mtaonyesha wema na uaminifu kwa bwana wangu, mniambie, la sivyo, mniambie, ili niweze kujua njia ya kugeukia.”

Genesis 24:50

⁵⁰ Labani na Bethueli wakajibu, “Jambo hili limetoka kwa Bwana, hatuwezi kukuambia jambo lolote baya au jema.

Genesis 24:51

⁵¹ Rebeka yuko hapa, mchukue na uende, awe mke wa mwana wa bwana wako, sawasawa na Bwana alivyoongoza.”

Genesis 24:52

⁵² Ikawa huyo mtumishi wa Abrahamu aliposikia waliyosema, alisujudu mpaka nchi mbele za Bwana.

Genesis 24:53

⁵³ Ndipo huyo mtumishi akatoa vitu vilivyotengenezwa kwa dhahabu na kwa fedha pamoja na mavazi, akampa Rebeka, pia akawapa zawadi za thamani kubwa nduguye na mamaye.

Genesis 24:54

⁵⁴ Kisha yeye na wale watu waliokuwa pamoja naye wakala, wakanywa na kulala palepale. Walipoamka asubuhi, yule mtumishi, akasema, "Nipeni ruhusa nirudi kwa bwana wangu."

Genesis 24:55

⁵⁵ Lakini ndugu yake Rebeka pamoja na mama yake wakajibu, "Acha binti akae kwetu siku kumi au zaidi, ndipo mwondoke."

Genesis 24:56

⁵⁶ Lakini yule mtumishi akawaambia, "Msinicheleweshe, kwa kuwa Bwana amefanikisha safari yangu, nipeni ruhusa nirudi kwa bwana wangu."

Genesis 24:57

⁵⁷ Ndipo wakasema, "Acha tumwite huyo binti tumuulize, tusikie atakavyosema."

Genesis 24:58

⁵⁸ Kwa hiyo wakamwita Rebeka na kumuuliza, "Je, utakwenda na mtu huyu?" Akasema, "Nitakwenda."

Genesis 24:59

⁵⁹ Hivyo wakamwaga ndugu yao Rebeka aondoke, pamoja na mjakazi wake, mtumishi wa Abrahamu na watu wake.

Genesis 24:60

⁶⁰ Wakambariki Rebeka, wakamwambia, "Ndugu yetu, uwe wewe kumi elfu, mara elfu nyingi, nao wazao wako wamiliki malango ya adui zao."

Genesis 24:61

⁶¹ Rebeka na vijakazi wake wakajiandaa, wakapanda ngamia zao wakafuatana na yule mtu. Hivyo yule mtumishi akamchukua Rebeka akaondoka.

Genesis 24:62

⁶² Basi Isaki alikuwa ametoka Beer-Lahai-Roi, kwa kuwa alikuwa anaishi nchi ya Negebu.

Genesis 24:63

⁶³ Isaki akatoka kwenda shambani kutafakari wakati wa jioni, alipoinua macho yake, akaona ngamia wanakuja.

Genesis 24:64

⁶⁴ Rebeka pia akainua macho akamwona Isaki. Akashuka kutoka kwenye ngamia wake

Genesis 24:65

⁶⁵ na akamuuliza yule mtumishi, "Ni nani mtu yule aliye kule shambani anayekuja kutulaki?" Yule mtumishi akajibu, "Huyu ndiye bwana wangu." Hivyo Rebeka akachukua shela yake akajifunika.

Genesis 24:66

⁶⁶ Kisha yule mtumishi akamweleza Isaki mambo yote aliyoyatenda.

Genesis 24:67

⁶⁷ Ndipo Isaki akamwingiza Rebeka katika hema la Sara mama yake, Isaki akamchukua Rebeka, hivyo

akawa mke wake. Isaki akampenda, akafarijika baada ya kifo cha mama yake.

Genesis 25:1

¹ Abrahamu alioa mke mwingine, ambaye jina lake aliitwa Ketura.

Genesis 25:2

² Huyu alimzalia Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbaki na Shua.

Genesis 25:3

³ Yokshani alikuwa baba wa Sheba na Dedani, wazao wa Dedani walikuwa Waashuri, Waletushi na Waleumi.

Genesis 25:4

⁴ Wana wa Midiani walikuwa Efa, Eferi, Hanoki, Abida na Eldaa. Hawa wote walikuwa uzao wa Ketura.

Genesis 25:5

⁵ Abrahamu akamwachia Isaki kila kitu alichokuwa nacho.

Genesis 25:6

⁶ Lakini Abrahamu alipokuwa bado hai, akawapa watoto wa masuria wake zawadi, kisha akawaondoa waende kuishi pande za mashariki mbali na mwanawe Isaki.

Genesis 25:7

⁷ Kwa jumla, Abrahamu aliishi miaka 175.

Genesis 25:8

⁸ Ndipo Abrahamu akapumua pumzi ya mwisho na akafa akiwa mwenye umri mzuri, mzee aliyeshiba siku, naye akakusanywa pamoja na watu wake.

Genesis 25:9

⁹ Watoto wake Isaki na Ishmaeli wakamzika katika pango la Makpela karibu na Mamre, katika shamba lililokuwa la Efroni mwana wa Sohari Mhiti,

Genesis 25:10

¹⁰ Shamba ambalo Abrahamu alilinunua kwa Wahiti. Hapo ndipo Abrahamu alipozikwa pamoja na mkewe Sara.

Genesis 25:11

¹¹ Baada ya kifo cha Abrahamu, Mungu akambariki mwanawe Isaki, ambaye baadaye aliishi karibu na Beer-Lahai-Roi.

Genesis 25:12

¹² Hivi ndivyo vizazi vya Ishmaeli mtoto wa Abrahamu, ambaye mjakazi wake Sara, Hagari Mmisri, alimzalia Abrahamu.

Genesis 25:13

¹³ Haya ndiyo majina ya wana wa Ishmaeli, yaliyoorodheshwa kulingana na jinsi walivyojaliwa: Mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli ni Nebayothi, akafuatia Kedari, Adbeeli, Mibsamu,

Genesis 25:14

¹⁴ Mishma, Duma, Masa,

Genesis 25:15

¹⁵ Hadadi, Tema, Yeturi, Nafishi na Kedema.

Genesis 25:16

¹⁶ Hawa walikuwa wana wa Ishmaeli na haya ni majina ya viongozi wa makabila kumi na mawili kulingana na makao yao na kambi zao.

Genesis 25:17

¹⁷ Kwa jumla Ishmaeli aliishi miaka 137. Akapumua pumzi ya mwisho, akafa, naye akakusanywa pamoja na watu wake.

Genesis 25:18

¹⁸ Wazao wa Ishmaeli waliishi kuanzia nchi ya Havila hadi Shuri, karibu na mpaka wa Misri, unapoelekea Ashuru. Hao waliishi kwa uhasama na ndugu zao wote.

Genesis 25:19

¹⁹ Hivi ndivyo vizazi vya Isaki mwana wa Abrahamu. Abrahamu akamzaa Isaki,

Genesis 25:20

²⁰ Isaki alikuwa na umri wa miaka arobaini alipomwoa Rebeka binti Bethueli Mwaramu kutoka Padan-Aramu, nduguye Labani Mwaramu.

Genesis 25:21

²¹ Isaki akamwomba Bwana kwa ajili ya mke wake, kwa sababu alikuwa tasa. Bwana akajibu maombi yake na Rebeka mkewe akapata mimba.

Genesis 25:22

²² Watoto wakashindana tumboni mwake, akasema, "Kwa nini haya yanatokea kwangu?" Kwa hiyo akaenda kumuuliza Bwana.

Genesis 25:23

²³ Bwana akamjibu, "Mataifa mawili yamo tumboni mwako, na mataifa hayo mawili kutoka ndani yako

watatenganishwa. Mmoja atakuwa na nguvu zaidi kuliko mwingine, na yule mkubwa atamtumikia yule mdogo."

Genesis 25:24

²⁴ Wakati wake wa kujifungua ulipotimia, walikuwepo mapacha wa kiume tumboni mwake.

Genesis 25:25

²⁵ Wa kwanza kuzaliwa alikuwa mwekundu, mwili wake wote ulikuwa kama mtu aliyevaa vazi lenye nywele; wakamwita jina lake Esau.

Genesis 25:26

²⁶ Baadaye, ndugu yake akatoka, mkono wake ukiwa umemshika Esau kisigino; akaitwa jina lake Yakobo. Isaki alikuwa mwenye miaka sitini Rebeka alipowazaa.

Genesis 25:27

²⁷ Watoto wakakua, naye Esau akakuwa mwindaji hodari, mtu wa mbugani, wakati Yakobo alikuwa mtu mtulivu, mwenye kukaa nyumbani.

Genesis 25:28

²⁸ Isaki, ambaye alikuwa anapendelea zaidi nyama za porini, alimpenda Esau, bali Rebeka alimpenda Yakobo.

Genesis 25:29

²⁹ Siku moja Yakobo alipika mchuzi wa dengi, Esau akarudi kutoka porini akiwa na njaa kali.

Genesis 25:30

³⁰ Esau akamwambia Yakobo, "Haraka, nipe huo mchuzi mwekundu! Nina njaa kali sana!" (Hii ndiyo sababu pia aliitwa Edomu.)

Genesis 25:31

³¹ Yakobo akamjibu, “Niuzie kwanza haki yako ya mzaliwa wa kwanza.”

Genesis 25:32

³² Esau akasema, “Tazama, mimi niko karibu ya kufa, itanifaa nini haki ya mzaliwa wa kwanza?”

Genesis 25:33

³³ Yakobo akamwambia, “Niapie kwanza.” Hivyo Esau akamwapia, akamuuzia Yakobo haki yake ya kuzaliwa.

Genesis 25:34

³⁴ Ndipo Yakobo akampa Esau mkate na ule mchuzi wa dengi. Akala na kunywa, kisha akainuka akaenda zake. Kwa hiyo Esau alidharau haki yake ya mzaliwa wa kwanza.

Genesis 26:1

¹ Basi njaa kubwa ikawa katika nchi hiyo, kuliko ile njaa iliyotangulia iliyotokea wakati wa Abrahamu. Isaki akamwendea Abimeleki mfalme wa Wafilisti huko Gerari.

Genesis 26:2

² Bwana akamtokea Isaki, akamwambia, “Usiende Misri, bali ukae katika nchi nitakayokuambia.

Genesis 26:3

³ Kaa katika nchi hii kwa kitambo, mimi nitakuwa pamoja na wewe na nitakubariki. Kwa maana nitakupa wewe na uzao wako nchi hizi zote na nitatimiza kiapo nilichomwapia Abrahamu baba yako.

Genesis 26:4

⁴ Nitafanya wazao wako kuwa wengi kama nyota za angani, nami nitawapa nchi hizi zote na kutokana na uzao wako mataifa yote yatabarikiwa,

Genesis 26:5

⁵ kwa sababu Abrahamu alinitii mimi akatunza kanuni zangu na maagizo yangu, amri zangu pamoja na sheria zangu.”

Genesis 26:6

⁶ Hivyo Isaki akaishi huko Gerari.

Genesis 26:7

⁷ Watu wa mahali pale walipomuuliza habari za mke wake, akasema, “Huyu ni dada yangu,” kwa sababu aliogopa kusema, “Huyu ni mke wangu.” Alifikiri, “Watu wa mahali pale wataweza kumuua kwa sababu ya Rebeka, kwa kuwa alikuwa mzuri wa sura.”

Genesis 26:8

⁸ Wakati Isaki alipokuwa amekaa huko siku nyingi, Abimeleki mfalme wa Wafilisti akachungulia dirishani, akaona jinsi Isaki alivyomkumbatia Rebeka mke wake.

Genesis 26:9

⁹ Abimeleki akamwita Isaki akamwambia, “Hakika huyu ni mke wako! Mbona uliniambia, ‘Huyu ni dada yangu?’ ” Isaki akamjibu, “Kwa sababu nilifikiri ningeweza kuuawa kwa sababu yake.”

Genesis 26:10

¹⁰ Ndipo Abimeleki akamjibu, “Ni nini hiki ulichotufanyia? Ingewezekana mtu yeyote akawa amekutana kimwili na mke wako, nawe ungeleta hatia juu yetu.”

Genesis 26:11

¹¹ Hivyo Abimeleki akatoa amri kwa watu wote, akisema, “Yeyote atakayemnyanyasa mtu huyu au mkewe hakika atauawa.”

Genesis 26:12

¹² Isaki akapanda mazao katika nchi hiyo, kwa mwaka huo huo, akavuna mara mia, kwa sababu Bwana alimbariki.

Genesis 26:13

¹³ Isaki akawa tajiri, mali zake zikaendelea kuongezeka mpaka akawa tajiri sana.

Genesis 26:14

¹⁴ Akawa na mifugo ya kondoo na ng'ombe, na watumishi wengi sana, kiasi kwamba Wafilisti wakamwonea wivu.

Genesis 26:15

¹⁵ Kwa hiyo visima vyote vilivyochimbwa na watumishi wakati wa Abrahamu baba yake, Wafilisti wakavifukia, wakavijaza udongo.

Genesis 26:16

¹⁶ Ndipo Abimeleki akamwambia Isaki, “Ondoka kwetu, kwa maana umetuzidi nguvu sana.”

Genesis 26:17

¹⁷ Basi Isaki akatoka huko akajenga kambi katika Bonde la Gerari, akaishi huko.

Genesis 26:18

¹⁸ Ndipo Isaki akavichimbua tena vile visima vya maji ambavyo vilichimbwa siku zile za Abrahamu baba yake, ambavyo Wafilisti walivifukia baada ya kufa Abrahamu, akavipa majina yale yale ambayo baba yake alikuwa amevipa.

Genesis 26:19

¹⁹ Watumishi wa Isaki wakachimba katika lile bonde wakagundua huko kisima chenye maji safi.

Genesis 26:20

²⁰ Lakini wachungaji wa Gerari wakagombana na wachungaji wa Isaki wakisema, “Maji haya ni yetu!” Ndipo akakiita kile kisima Eseki, kwa sababu waligombana naye.

Genesis 26:21

²¹ Kisha wakachimba kisima kingine, lakini hata hicho pia wakakigombana, akakiita Sitna.

Genesis 26:22

²² Akaondoka huko, akachimba kisima kingine, wala hakuna yeyote aliyekigombana. Akakiita Rehobothi, akisema, “Sasa Bwana ametufanyia nafasi, nasi tutastawi katika nchi.”

Genesis 26:23

²³ Kutoka pale akaenda Beer-Sheba.

Genesis 26:24

²⁴ Usiku ule Bwana akamtokea, akamwambia, “Mimi ndimi Mungu wa Abrahamu baba yako. Usiogope, kwa maana mimi niko pamoja nawe, nitakubariki na kuongeza idadi ya wazao wako kwa ajili ya Abrahamu mtumishi wangu.”

Genesis 26:25

²⁵ Isaki akajenga madhabahu huko, akaliitia jina la Bwana. Akapiga hema lake huko, nao watumishi wake wakachimba kisima.

Genesis 26:26

²⁶ Wakati huo, Abimeleki alikuwa amemjia kutoka Gerari, akifuatana na Ahuzathi mshauri wake, pamoja na Fikoli jemedari wa majeshi yake.

Genesis 26:27

²⁷ Isaki akawauliza, “Mbona mmekuja kwangu na ninyi mlinichukia na kunifukuza?”

Genesis 26:28

²⁸ Wakamjibu, “Tuliona wazi kuwa Bwana alikuwa pamoja nawe, kwa hiyo tukasema, ‘Inabidi kuwe na kiapo cha mapatano kati yetu, kati yetu na wewe. Na tufanye mkataba pamoja nawe’

Genesis 26:29

²⁹ kwamba hutatudhuru, kama jinsi nasi hatukuwanyanyasa bali tuliwatendea mema wakati wote na kuwaondoa kwetu kwa amani. Tena sasa umebarikiwa na Bwana.’”

Genesis 26:30

³⁰ Basi Isaki akawaandalia karamu, nao wakala na kunywa.

Genesis 26:31

³¹ Kesho yake asubuhi na mapema, wakaapizana wao kwa wao. Kisha Isaki akawaruhusu waende zao, wakamwacha Isaki kwa amani.

Genesis 26:32

³² Siku hiyo watumishi wa Isaki wakaja wakampa habari kuhusu kisima walichokuwa wamekichimba, wakamwambia, “Tumepata maji!”

Genesis 26:33

³³ Naye akakiita Shiba, mpaka leo mji huo unaitwa Beer-Sheba.

Genesis 26:34

³⁴ Esau alipokuwa na umri wa miaka arobaini, akamwoa Yudithi binti Beeri Mhiti, kisha akamwoa Basemathi binti Eloni Mhiti.

Genesis 26:35

³⁵ Hawa walikuwa chanzo cha huzuni ya Isaki na Rebeka.

Genesis 27:1

¹ Isaki alipokuwa mzee na macho yake yalipokuwa yamekosa nguvu asiweze kuona tena, akamwita Esau mwanawe mkubwa, akamwambia, “Mwanangu.” Akajibu, “Mimi hapa.”

Genesis 27:2

² Isaki akasema, “Mimi sasa ni mzee na sijui siku ya kifo changu.

Genesis 27:3

³ Sasa basi, chukua silaha zako, podo na upinde, uende nyikani, ukawinde nyama pori kwa ajili yangu.

Genesis 27:4

⁴ Uniandalie aina ya chakula kitamu nikipendacho uniletee nile, ili niweze kukubariki kabla sijafa.”

Genesis 27:5

⁵ Basi Rebeka alikuwa akisikiliza Isaki alipokuwa akizungumza na mwanawe Esau. Esau alipoondoka kwenda nyikani kuwinda nyama pori na kuleta,

Genesis 27:6

⁶ Rebeka akamwambia Yakobo mwanawe, “Tazama, nimemsikia baba yako akimwambia ndugu yako Esau,

Genesis 27:7

⁷ ‘Niletee mawindo, kisha ukaniandalie chakula kitamu nile, ili niweze kukubariki mbele za Bwana kabla sijafa.’

Genesis 27:8

⁸ Sasa, mwanangu, nisikilize kwa makini na ufanye yale ninayokuambia:

Genesis 27:9

⁹ Nenda sasa katika kundi ukaniletee wana-mbuzi wawili wazuri, ili niandalie chakula kitamu kwa ajili ya baba yako, kama vile anavyopenda.

Genesis 27:10

¹⁰ Kisha umpelekee baba yako ale, ili apate kukubariki kabla hajafa.”

Genesis 27:11

¹¹ Yakobo akamwambia Rebeka mama yake, “Lakini ndugu yangu Esau ana nywele mwilini, mimi nina ngozi nyororo.

Genesis 27:12

¹² Itakuwaje kama baba yangu akinigusa? Itaonekana kwake kama niliyemfanyia ujanja na kuleta laana juu yangu badala ya baraka.”

Genesis 27:13

¹³ Mama yake akamwambia, “Mwanangu, laana na iwe juu yangu. Fanya tu ninalokuambia, nenda ukaniletee hao wana-mbuzi.”

Genesis 27:14

¹⁴ Kwa hiyo alikwenda akawaleta, akampa mama yake, akaandaa chakula kitamu, kama vile alivyopenda baba yake.

Genesis 27:15

¹⁵ Kisha Rebeka akachukua nguo nzuri za Esau mwanawe wa kwanza, alizokuwa nazo nyumbani, akamvika Yakobo mwanawe mdogo.

Genesis 27:16

¹⁶ Pia akamfunika mikononi na sehemu laini ya shingo kwa ngozi za mbuzi.

Genesis 27:17

¹⁷ Hatimaye akampa Yakobo hicho chakula kitamu pamoja na mkate aliouoka.

Genesis 27:18

¹⁸ Akamwendea baba yake akasema, “Baba yangu.” Akajibu, “Naam, mwanangu, wewe ni nani?”

Genesis 27:19

¹⁹ Yakobo akamwambia baba yake, “Mimi ni Esau mzaliwa wako wa kwanza. Nimefanya kama ulivyoniambia. Tafadhali uketi, ule sehemu ya mawindo yangu ili uweze kunibariki.”

Genesis 27:20

²⁰ Isaki akamuuliza mwanawe. “Umepataje haraka namna hii, mwanangu?” Akajibu, “Bwana Mungu wako amenifanikisha.”

Genesis 27:21

²¹ Kisha Isaki akamwambia Yakobo, “Mwanangu tafadhali soge karibu nami ili nikupapase, nione kama hakika ndiwe Esau mwanangu, au la.”

Genesis 27:22

²² Yakobo akasogea karibu na baba yake Isaki, ambaye alimpapasa na kusema, "Sauti ni ya Yakobo, bali mikono ni ya Esau."

Genesis 27:23

²³ Hakumtambua, kwa sababu mikono yake ilikuwa na nywele kama ya ndugu yake Esau, kwa hiyo akambariki.

Genesis 27:24

²⁴ Akamuuliza, "Hivi kweli wewe ni mwanangu Esau?" Akajibu, "Mimi ndiye."

Genesis 27:25

²⁵ Kisha akasema, "Mwanangu, niletee sehemu ya mawindo yako nile, ili nipate kukubariki." Yakobo akamletea naye akala, akamletea na divai akanywa.

Genesis 27:26

²⁶ Kisha Isaki baba yake akamwambia, "Njoo hapa, mwanangu, unibusu."

Genesis 27:27

²⁷ Kwa hiyo akamwendea akambusu. Isaki aliposikia harufu ya nguo zake, akambariki, akasema, "Aha, harufu ya mwanangu ni kama harufu ya shamba ambalo Bwana amelibariki.

Genesis 27:28

²⁸ Mungu na akupe umande kutoka mbinguni na utajiri wa duniani: wingi wa nafaka na divai mpya.

Genesis 27:29

²⁹ Mataifa na yakutumikie na mataifa yakusujudie. Uwe bwana juu ya ndugu zako, na wana wa mama yako wakusujudie. Walaaniwe wale wakulaanio, nao wale wakubarikio wabarikiwe."

Genesis 27:30

³⁰ Baada ya Isaki kumaliza kumbariki na baada tu ya Yakobo kuondoka kwa baba yake, ndugu yake Esau akaingia kutoka mawindoni.

Genesis 27:31

³¹ Naye pia akaandaa chakula kitamu akamletea baba yake. Kisha akamwambia, "Baba yangu, keti ule sehemu ya mawindo yangu, ili upate kunibariki."

Genesis 27:32

³² Isaki baba yake akamuuliza, "Wewe ni nani?" Akajibu, "Mimi ni mwanao, mzaliwa wako wa kwanza, Esau."

Genesis 27:33

³³ Isaki akatetemeka kwa nguvu sana, akasema, "Alikuwa nani basi, ambaye aliwinda mawindo akaniletea? Nilikula kabla tu hujaja na nikambariki, naye hakika atabarikiwa!"

Genesis 27:34

³⁴ Esau aliposikia maneno haya ya baba yake, akalia sauti kubwa na ya uchungu, na kumwambia baba yake, "Nibariki mimi, mimi pia, baba yangu!"

Genesis 27:35

³⁵ Lakini akasema, "Ndugu yako amekuja kwa udanganyifu na akachukua baraka yako."

Genesis 27:36

³⁶ Esau akasema, "Si ndiyo sababu anaitwa Yakobo? Amenidanganya mara hizi mbili: Alichukua haki yangu ya kuzaliwa na sasa amechukua baraka yangu!" Kisha akauliza, "Hukubakiza hata baraka moja kwa ajili yangu?"

Genesis 27:37

³⁷ Isaki akamjibu Esau, “Nimemfanya yeye kuwa bwana juu yako, pia nimewafanya ndugu zako wote kuwa watumishi wake, nimemtegemeza kwa nafaka na divai mpya. Sasa nitaweza kukufanyia nini, mwanangu?”

Genesis 27:38

³⁸ Esau akamwambia baba yake, “Je, baba yangu una baraka moja tu? Unibariki mimi pia, baba yangu!” Kisha Esau akalia kwa sauti kubwa.

Genesis 27:39

³⁹ Baba yake Isaki akamjibu, akamwambia, “Makao yako yatakuwa mbali na utajiri wa dunia, mbali na umande wa mbinguni juu.

Genesis 27:40

⁴⁰ Utaishi kwa upanga, nawe utamtumikia ndugu yako, lakini wakati utakapokuwa umejikomboa, utatupa nira yake kutoka shingoni mwako.”

Genesis 27:41

⁴¹ Esau akawa na kinyongo dhidi ya Yakobo kwa ajili ya baraka ambazo baba yake alikuwa amembariki. Akasema moyoni mwake, “Siku za kuomboleza kwa ajili ya baba yangu zimekaribia, ndipo nitamuua ndugu yangu Yakobo.”

Genesis 27:42

⁴² Rebeka alipokwisha kuambiwa yale aliyoyasema Esau mwanawe mkubwa, alimwita Yakobo mwanawe mdogo, akamwambia, “Ndugu yako Esau anajifariji kwa wazo la kukuua.

Genesis 27:43

⁴³ Sasa basi, mwanangu, fanya nisemalo: Kimbilia haraka kwa Labani ndugu yangu kule Harani.

Genesis 27:44

⁴⁴ Ukae naye kwa muda mpaka ghadhabu ya ndugu yako itulie.

Genesis 27:45

⁴⁵ Wakati ndugu yako atakapokuwa hana hasira nawe tena na amesahau uliyomtendea, nitakupelekea ujumbe urudi. Kwa nini niwapoteze wote wawili kwa siku moja?”

Genesis 27:46

⁴⁶ Kisha Rebeka akamwambia Isaki, “Nimechukia kuishi kwa sababu ya hawa wanawake wa Kihiti. Ikiwa Yakobo ataoa mke miongoni mwa wanawake wa nchi hii, wanawake wa Kihiti kama hawa, sitakuwa na faida kuendelea kuishi.”

Genesis 28:1

¹ Basi Isaki akamwita Yakobo, akambariki na akamwamuru, akisema, “Usioe mwanamke wa Kikanaani.

Genesis 28:2

² Nenda mara moja mpaka Padan-Aramu, kwenye nyumba ya Bethueli baba wa mama yako. Uchukue mke kati ya binti za Labani ambaye ni ndugu wa mama yako.

Genesis 28:3

³ Mungu Mwenyezi na akubariki uwe na uzao uongezeke idadi yako upate kuwa jamii kubwa ya watu.

Genesis 28:4

⁴ Na akupe wewe na uzao wako baraka aliyopewa Abrahamu, upate kumiliki nchi unayoishi sasa kama mgeni, nchi ambayo Mungu alimpa Abrahamu.”

Genesis 28:5

⁵ Kisha Isaki akamuaga Yakobo, naye akaenda Padan-Aramu, kwa Labani mwana wa Bethueli Mwaramu, ndugu wa Rebeka, aliyekuwa mama wa Yakobo na Esau.

Genesis 28:6

⁶ Sasa Esau akajua kuwa Isaki amembariki Yakobo na kumtuma kwenda Padan-Aramu ili achukue mke huko na kwamba alipombariki alimwamuru akisema, "Usioe mke katika binti za Wakanaani,"

Genesis 28:7

⁷ tena kwamba Yakobo amewatii baba yake na mama yake naye amekwenda Padan-Aramu.

Genesis 28:8

⁸ Esau akatambua jinsi ambavyo baba yake Isaki anavyowachukia binti za Wakanaani.

Genesis 28:9

⁹ Ndipo Esau akaenda kwa Ishmaeli, akamwoa Mahalati, ndugu wa Nebayothi na binti wa Ishmaeli mwana wa Abrahamu, kuongezea wale wake wengine aliokuwa nao.

Genesis 28:10

¹⁰ Yakobo akatoka Beer-Sheba kwenda Harani.

Genesis 28:11

¹¹ Alipofika mahali fulani, akalala hapo kwa sababu jua lilikuwa limetua. Akachukua jiwe moja la mahali pale, akaliweka chini ya kichwa chake akajinyoosha akalala usingizi.

Genesis 28:12

¹² Akaota ndoto ambayo aliona ngazi imesimamishwa juu ya ardhi, ncha yake ikiwa

imefika mbinguni na malaika wa Mungu wakawa wakipanda na kushuka juu yake.

Genesis 28:13

¹³ Juu yake alisimama Bwana, akasema, "Mimi ni Bwana, Mungu wa baba yako Abrahamu na Mungu wa Isaki. Nchi ambayo umelala juu yake, nitakupa wewe na uzao wako.

Genesis 28:14

¹⁴ Uzao wako utakuwa kama mavumbi ya nchi, nawe utaenea upande wa magharibi na mashariki, kaskazini na kusini. Kupitia wewe na uzao wako mataifa yote ya duniani yatabarikiwa.

Genesis 28:15

¹⁵ Niko pamoja nawe nami nitakulinda kila uendako na nitakurudisha katika nchi hii. Sitakuacha mpaka nitakapofanya hayo niliyokuahidi."

Genesis 28:16

¹⁶ Yakobo alipoamka kutoka usingizini, akawaza, "Hakika Bwana yuko mahali hapa, wala mimi sikujua."

Genesis 28:17

¹⁷ Kwa hiyo akaogopa, akasema, "Mahali hapa panatisha kama nini! Bila shaka hapa ndipo nyumba ya Mungu ilipo, hili ni lango la mbinguni."

Genesis 28:18

¹⁸ Asubuhi yake na mapema, Yakobo akalichukua lile jiwe aliloliweka chini ya kichwa chake, akalisisimamisha kama nguzo na kumimina mafuta juu yake.

Genesis 28:19

¹⁹ Mahali pale akapaita Betheli, ingawa mji ule hapo kwanza uliitwa Luzu.

Genesis 28:20

²⁰ Kisha Yakobo akaweka nadhiri, akisema, “Kama Mungu akiwa pamoja nami na kunilinda katika safari niendayo, akinipa chakula nile na nguo nivae

Genesis 28:21

²¹ na nirudi salama nyumbani kwa baba yangu, hapo ndipo Bwana atakuwa Mungu wangu,

Genesis 28:22

²² nalo jiwe hili nililolisimamisha kama nguzo litakuwa nyumba ya Mungu na katika yote utakayonipa nitakutolea wewe sehemu ya kumi.”

Genesis 29:1

¹ Kisha Yakobo akaendelea na safari yake na akafika kwenye nchi za mataifa ya mashariki.

Genesis 29:2

² Huko akaona kisima katika shamba, pamoja na makundi matatu ya kondoo yamelala karibu na kisima hicho kwa sababu walikuwa wanakunywa maji kutoka kwenye kisimani hicho. Jiwe lililokuwa mdomoni mwa kisima lilikuwa kubwa.

Genesis 29:3

³ Wakati kondoo wanapokuwa wamekusanyika hapo, wachungaji huingirisha jiwe hilo kutoka kwenye mdomo wa kisima na kunywesha kondoo. Kisha hulirudisha jiwe mahali pake juu ya mdomo wa kisima.

Genesis 29:4

⁴ Yakobo aliwauliza wachungaji, “Ndugu zangu, ninyi mmetoka wapi?” Wakamjibu, “Tumetoka Harani.”

Genesis 29:5

⁵ Aliwaambia, “Je, mnamjua Labani, mjukuu wa Nahori?” Wakamjibu, “Ndiyo, tunamfahamu.”

Genesis 29:6

⁶ Kisha Yakobo akawauliza, “Je, yeye ni mzima?” Wakasema, “Ndiyo, ni mzima, na hapa yuaja Raheli binti yake akiwa na kondoo.”

Genesis 29:7

⁷ Akasema, “Tazama, jua bado liko juu, si wakati wa kukusanya mifugo. Nywesheni kondoo na mwarudishe malishoni.”

Genesis 29:8

⁸ Walijibu, “Haiwezekani, mpaka kondoo wote wakusanyike na jiwe liwe limevingirishwa kutoka mdomo wa kisima. Ndipo tutanywesha kondoo.”

Genesis 29:9

⁹ Alipokuwa akizungumza nao, Raheli akaja pamoja na kondoo wa baba yake, kwa maana alikuwa mchungwa kondoo.

Genesis 29:10

¹⁰ Yakobo alipomwona Raheli binti Labani, ndugu wa mama yake, pamoja na kondoo wa Labani, alikwenda na kulivingirisha jiwe kutoka mdomoni mwa kisima na kuwanywesha kondoo wa mjomba wake.

Genesis 29:11

¹¹ Kisha Yakobo akambusu Raheli na akaanza kulia kwa sauti.

Genesis 29:12

¹² Yakobo alikuwa amemwambia Raheli kuwa yeye alikuwa jamaa ya baba yake, na kwamba ni mwana wa Rebeka. Basi Raheli alikimbia na kumweleza baba yake.

Genesis 29:13

¹³ Mara Labani aliposikia habari kuhusu Yakobo, mwana wa ndugu yake, aliharakisha kwenda kumlaki. Akamkumbatia na kumbusu, halafu akamleta nyumbani kwake, kisha Yakobo akamwambia mambo yote.

Genesis 29:14

¹⁴ Ndipo Labani akamwambia, “Wewe ni nyama yangu na damu yangu mwenyewe.” Baada ya Yakobo kukaa kwa Labani mwezi mzima,

Genesis 29:15

¹⁵ Labani akamwambia, “Kwa vile wewe ni jamaa yangu, ndiyo sababu unifanyie kazi bila ujira? Niambie ujira wako utakuwa nini.”

Genesis 29:16

¹⁶ Labani alikuwa na binti wawili, binti mkubwa aliitwa Lea na binti mdogo aliitwa Raheli.

Genesis 29:17

¹⁷ Lea alikuwa na macho dhaifu, lakini Raheli alikuwa na umbo la kupendeza na mzuri wa sura.

Genesis 29:18

¹⁸ Yakobo akampenda Raheli, akamwambia Labani, “Nitakutumikia kwa miaka saba kwa ajili ya kumpata Raheli binti yako mdogo.”

Genesis 29:19

¹⁹ Labani akasema, “Ni bora zaidi nikupe Raheli kuliko kumpa mtu mwingine yeyote. Kaa pamoja na mimi hapa.”

Genesis 29:20

²⁰ Kwa hiyo Yakobo akatumika miaka saba ili kumpata Raheli, lakini ilionekana kwake kama siku chache tu kwa sababu ya upendo wake kwa Raheli.

Genesis 29:21

²¹ Ndipo Yakobo akamwambia Labani, “Nipe mke wangu. Muda wangu umekamilika, nami nataka nikutane naye kimwili.”

Genesis 29:22

²² Basi Labani akaalika watu wote wa mahali pale na akafanya karamu.

Genesis 29:23

²³ Lakini ilipofika jioni, akamchukua Lea binti yake akampa Yakobo, naye Yakobo akakutana naye kimwili.

Genesis 29:24

²⁴ Naye Labani akamtoa Zilpa, mtumishi wake wa kike, kuwa mtumishi wa Lea, binti yake.

Genesis 29:25

²⁵ Kesho yake asubuhi, Yakobo akagundua kuwa amepewa Lea! Basi Yakobo akamwambia Labani, “Ni jambo gani hili ulilonitendea? Nilikutumikia

kwa ajili ya Raheli, sivyo? Kwa nini umenidanganya?”

Genesis 29:26

²⁶ Labani akajibu, “Si desturi yetu kumwoza binti mdogo kabla ya kumwoza binti mkubwa.

Genesis 29:27

²⁷ Maliza juma la arusi ya binti huyu, kisha pia nitakupa huyu binti mdogo, kwa kutumika miaka mingine saba.”

Genesis 29:28

²⁸ Naye Yakobo akafanya hivyo. Akamaliza juma na Lea, kisha Labani akampa Raheli binti yake kuwa mke wake.

Genesis 29:29

²⁹ Labani akamtoa Bilha mtumishi wake wa kike kwa Raheli ili kuwa mtumishi wake.

Genesis 29:30

³⁰ Pia Yakobo akakutana na Raheli kimwili, naye akampenda Raheli zaidi kuliko Lea. Yakobo akamtumikia Labani kwa miaka mingine saba.

Genesis 29:31

³¹ Bwana alipoona kwamba Lea hapendwi, akampa watoto, lakini Raheli alikuwa tasa.

Genesis 29:32

³² Lea akapata mimba akazaa mwana. Akamwita Reubeni, kwa maana alisema, “Ni kwa sababu Bwana ameona huzuni yangu. Hakika mume wangu sasa atanipenda.”

Genesis 29:33

³³ Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, “Kwa sababu Bwana alisikia kwamba sipendwi, amenipa tena huyu mwana.” Kwa hiyo akamwita Simeoni.

Genesis 29:34

³⁴ Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, “Sasa afadhali mume wangu ataambatana na mimi, kwa sababu nimemzalia wana watatu.” Kwa hiyo akamwita Lawi.

Genesis 29:35

³⁵ Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, “Wakati huu nitamsifu Bwana.” Kwa hiyo akamwita Yuda. Kisha akaacha kuzaa watoto.

Genesis 30:1

¹ Raheli alipoona hamzalii Yakobo watoto, akamwonea ndugu yake wivu. Hivyo akamwambia Yakobo, “Nipe watoto, la sivyo nitakufa!”

Genesis 30:2

² Yakobo akamkasirikia, akamwambia, “Je, mimi ni badala ya Mungu, ambaye amekuzuia usizae watoto?”

Genesis 30:3

³ Ndipo Raheli akamwambia, “Hapa yupo Bilha, mtumishi wangu wa kike. Kutana naye kimwili ili aweze kunizalia watoto na kwa kupitia yeye mimi pia niweze kuwa na uzao.”

Genesis 30:4

⁴ Hivyo Raheli akampa Yakobo Bilha awe mke wake. Yakobo akakutana naye kimwili,

Genesis 30:5

⁵ Bilha akapata mimba, naye akamzalia Yakobo mwana.

Genesis 30:6

⁶ Ndipo Raheli akasema, "Mungu amenipa haki yangu, amesikiliza maombi yangu na kunipa mwana." Kwa sababu hiyo akamwita Dani.

Genesis 30:7

⁷ Bilha mtumishi wa kike wa Raheli akapata mimba tena, akamzalia Yakobo mwana wa pili.

Genesis 30:8

⁸ Ndipo Raheli akasema, "Nilikuwa na mashindano makubwa na ndugu yangu, nami nimeshinda." Kwa hiyo akamwita Naftali.

Genesis 30:9

⁹ Lea alipoona kuwa amekoma kuzaa watoto, alimchukua mtumishi wake wa kike Zilpa, naye akampa Yakobo awe mke wake.

Genesis 30:10

¹⁰ Mtumishi wa Lea yaani Zilpa, akamzalia Yakobo mwana.

Genesis 30:11

¹¹ Ndipo Lea akasema, "Hii ni bahati nzuri aje!" Kwa hiyo akamwita Gadi.

Genesis 30:12

¹² Mtumishi wa kike wa Lea akamzalia Yakobo mwana wa pili.

Genesis 30:13

¹³ Ndipo Lea aliposema, "Jinsi gani nilivyo na furaha! Wanawake wataniita furaha." Kwa hiyo akamwita Asheri.

Genesis 30:14

¹⁴ Wakati wa kuvuna ngano, Reubeni akaenda shambani akakuta tunguja, ambazo alizileta kwa Lea mama yake. Raheli akamwambia Lea, "Tafadhali nakuomba unipe baadhi ya tunguja za mwanao."

Genesis 30:15

¹⁵ Lakini Lea akamwambia, "Haikukutosha kumtwa mume wangu? Je, utachukua na tunguja za mwanangu pia?" Raheli akasema, "Vema sana! Yakobo atakutana nawe kimwili leo usiku, kwa malipo ya tunguja za mwanao."

Genesis 30:16

¹⁶ Kwa hiyo Yakobo alipokuja kutoka shambani jioni ile, Lea akaenda kumlaki, akamwambia, "Lazima ukutane nami kimwili. Nimekukodisha kwa tunguja za mwanangu." Kwa hiyo akakutana naye kimwili usiku ule.

Genesis 30:17

¹⁷ Mungu akamsikiliza Lea, naye akapata mimba akamzalia Yakobo mwana wa tano.

Genesis 30:18

¹⁸ Ndipo Lea akasema, "Mungu amenizawadia kwa kumpa mume wangu mtumishi wangu wa kike." Kwa hiyo akamwita Isakari.

Genesis 30:19

¹⁹ Lea akapata mimba tena akamzalia Yakobo mwana wa sita.

Genesis 30:20

²⁰ Ndipo Lea aliposema, “Mungu amenizawadia kwa zawadi ya thamani sana. Wakati huu mume wangu ataniheshimu kwa sababu nimemzalia wana sita.” Kwa hiyo akamwita Zabuloni.

Genesis 30:21

²¹ Baadaye akamzaa mtoto wa kike akamwita Dina.

Genesis 30:22

²² Ndipo Mungu akamkumbuka Raheli, akasikia maombi yake na akafungua tumbo lake.

Genesis 30:23

²³ Akapata mimba na akamzaa mwana na kusema, “Mungu ameniondolea aibu yangu.”

Genesis 30:24

²⁴ Akamwita Yosefu na kusema, “Bwana na anipe mwana mwingine.”

Genesis 30:25

²⁵ Baada ya Raheli kumzaa Yosefu, Yakobo akamwambia Labani, “Nipe ruhusa nirudi katika nchi yangu.

Genesis 30:26

²⁶ Nipe wake zangu na watoto, ambao nimetumika kuwapata, nami niende zangu. Unajua ni kazi kiasi gani ambayo nimekufanyia.”

Genesis 30:27

²⁷ Lakini Labani akamwambia, “Ikiwa nimepata kibali machoni pako, tafadhali ukae. Nimegundua kwa njia ya uaguzi kwamba Bwana amenibariki kwa sababu yako.”

Genesis 30:28

²⁸ Akaongeza kumwambia, “Taja ujira wako nami nitakulipa.”

Genesis 30:29

²⁹ Yakobo akamwambia, “Unajua jinsi ambavyo nimekutumikia na jinsi ambavyo wanyama wako walivyolishwa vizuri chini ya uangalizi wangu.

Genesis 30:30

³⁰ Kidogo ulichokuwa nacho kabla sijaja kimeongezeka sana, naye Bwana amekubariki popote nilipokuwa. Lakini sasa, ni lini nitashughulikia mambo ya nyumba yangu mwenyewe?”

Genesis 30:31

³¹ Labani akamuuliza, “Nikupe nini?” Yakobo akamjibu, “Usinipe chochote lakini kama utanifanyia jambo hili moja, nitaendelea kuchunga na kuyaangalia makundi yako.

Genesis 30:32

³² Niruhusu nipite katika makundi yako yote leo niondoe humo kila kondoo mwenye mabakabaka au madoadoa, kila mwana-kondoo mweusi na kila mbuzi mwenye madoadoa au mabakabaka. Hawa watakuwa ujira wangu.

Genesis 30:33

³³ Uadilifu wangu utanishuhudia siku zijazo, kila utakapochunguza ujira ambao umenilipa mimi. Mbuzi yeyote wangu ambaye hana mabakabaka wala madoadoa, au mwana-kondoo ambaye si mweusi, atahesabika ameibwa.”

Genesis 30:34

³⁴ Labani akasema, “Ninakubali na iwe kama ulivyosema.”

Genesis 30:35

³⁵ Siku ile ile Yakobo akawaondoa beberu wote waliokuwa na mistari au madoadoa na mbuzi wake wote waliokuwa na mistari au madoadoa (wote waliokuwa na alama nyeupe juu yao) na wana-kondoo weusi wote, akawaweka chini ya uangalizi wa wanawe.

Genesis 30:36

³⁶ Kisha Labani akamwacha Yakobo kwa mwendo wa safari ya siku tatu kati yake na Yakobo, wakati Yakobo akiendelea kuchunga lile kundi la Labani lililobaki.

Genesis 30:37

³⁷ Hata hivyo, Yakobo, akachukua fito mbichi zilizokatwa wakati huo huo za miti ya mlobna, mlozi na mwaramoni akazibambua ili mistari myeupe ionekane katika fito hizo.

Genesis 30:38

³⁸ Kisha akaweka fito alizozibambua kwenye mabirika yote ya kunyweshea mifugo, ili ziwe mbele ya makundi walipokuja kunywa maji. Wanyama walipokuja kunywa maji, hali wakiwa wanahitaji mbegu,

Genesis 30:39

³⁹ wakapandwa hizo fito zikiwa mbele yao. Wanyama waliopata mimba mbele ya hizo fito walizaa wanyama wenye mistari, madoadoa na mabakabaka.

Genesis 30:40

⁴⁰ Yakobo akawatenga wadogo wa kundi peke yao, lakini akazielekeza nyuso za hao waliobaki kwenye wale wenye mistari na weusi waliokuwa mali ya Labani. Hivyo akatenga makundi yake mwenyewe, na wala hakuwachanganya na wanyama wa Labani.

Genesis 30:41

⁴¹ Kila mara wanyama wenye nguvu walipohitaji mbegu, Yakobo aliweka zile fito kwenye mabirika mbele ya hao wanyama, ili wapandwe karibu na hizo fito,

Genesis 30:42

⁴² lakini ikiwa wanyama walikuwa wadhaifu hakuziweka hizo fito. Hivyo wanyama wadhaifu wakawa wa Labani, na wanyama wenye nguvu wakawa wa Yakobo.

Genesis 30:43

⁴³ Kwa njia hii Yakobo akastawi sana, tena akawa na makundi makubwa, watumishi wa kike na wa kiume na ngamia na punda.

Genesis 31:1

¹ Yakobo akawasikia wana wa Labani wakisema, “Yakobo amechukua kila kitu kilichokuwa cha baba yetu naye amepata utajiri huu wote kutokana na vile vilivyokuwa mali ya baba yetu.”

Genesis 31:2

² Yakobo akatambua kwamba moyo wa Labani kwake haukuwa kama ulivyokuwa mwanzo.

Genesis 31:3

³ Ndipo Bwana akamwambia Yakobo, “Rudi katika nchi ya baba zako na kwa watu wako, nami nitakuwa pamoja nawe.”

Genesis 31:4

⁴ Hivyo Yakobo akatuma ujumbe kwa Raheli na Lea waje machungani yalikuwa makundi yake.

Genesis 31:5

⁵ Akawaambia, “Naona moyo wa baba yenu kwangu sivyo kama ulivyokuwa mwanzoni, lakini Mungu wa baba yangu amekuwa pamoja nami.

Genesis 31:6

⁶ Mnajua kwamba nimemtumikia baba yenu kwa nguvu zangu zote,

Genesis 31:7

⁷ hata hivyo baba yenu amenidanganya kwa kubadilisha ujira wangu mara kumi. Hata hivyo, Mungu hakumruhusu kunidhuru.

Genesis 31:8

⁸ Kama alisema, ‘Wenye madoadoa watakuwa ujira wako,’ basi makundi yote yalizaa wenye madoadoa, kama alisema, ‘Wenye mistari watakuwa ujira wako,’ basi makundi yote yalizaa wenye mistari.

Genesis 31:9

⁹ Hivyo Mungu amechukua mifugo ya baba yenu na amenipa mimi.

Genesis 31:10

¹⁰ “Wakati fulani majira ya kuzaliana niliota ndoto ambayo niliinua macho na kuona kwamba wale mabeberu waliokuwa wakipanda kundi walikuwa wa mistari, madoadoa na mabakabaka.

Genesis 31:11

¹¹ Malaika wa Mungu akaniambia katika ndoto, ‘Yakobo.’ Nikamjibu, ‘Mimi hapa.’

Genesis 31:12

¹² Akasema, ‘Inua macho yako uone wale mabeberu wote wanaopanda kundi wana mistari, madoadoa

au mabakabaka, kwa maana nimeona yale yote ambayo Labani amekuwa akikutendea.

Genesis 31:13

¹³ Mimi ndiye Mungu wa Betheli, ulikomiminia ile nguzo mafuta na pale mahali uliponiwekea nadhiri. Sasa ondoka katika nchi hii mara moja urudi katika nchi uliyozaliwa.’ ”

Genesis 31:14

¹⁴ Ndipo Raheli na Lea wakajibu, “Je bado tu tunalo fungu lolote katika urithi wa nyumba ya baba yetu?

Genesis 31:15

¹⁵ Je, yeye hatuhesabu sisi kama wageni? Sio kwamba ametuza tu, bali ametumia hata na vile vilivyolipwa kwa ajili yetu.

Genesis 31:16

¹⁶ Hakika utajiri wote ambao Mungu ameuchukua kutoka kwa baba yetu ni mali yetu na watoto wetu. Hivyo fanya lolote lile Mungu alilokuambia.”

Genesis 31:17

¹⁷ Ndipo Yakobo akawapandisha watoto wake na wake zake juu ya ngamia,

Genesis 31:18

¹⁸ naye akawaswaga wanyama wote mbele yake pamoja na vitu vyote alivyokuwa amechuma huko Padan-Aramu kwenda kwa baba yake Isaki katika nchi ya Kanaani.

Genesis 31:19

¹⁹ Labani alipokuwa amekwenda kukata kondoo wake manyoya, Raheli aliiba miungu ya nyumba ya baba yake.

Genesis 31:20

²⁰ Zaidi ya hayo, Yakobo alimdanganya Labani Mwaramu kwa kutokumwambia kwamba anakimbia.

Genesis 31:21

²¹ Hivyo akakimbia pamoja na vitu vyote alivyokuwa navyo na kuvuka Mto Frati akaelekea nchi ya vilima katika Gileadi.

Genesis 31:22

²² Siku ya tatu Labani akaambiwa kwamba Yakobo amekimbia.

Genesis 31:23

²³ Akiwachukua jamaa zake, akamfuatia Yakobo kwa siku saba na kumkuta kwenye nchi ya vilima katika Gileadi.

Genesis 31:24

²⁴ Ndipo Mungu akamjia Labani Mwaramu katika ndoto usiku na kumwambia, "Jihadhari usiseme neno lolote kwa Yakobo, liwe zuri au baya."

Genesis 31:25

²⁵ Yakobo alikuwa amepiga hema lake katika nchi ya vilima katika Gileadi wakati Labani alipomkuta, Labani na jamaa yake wakupiga kambi huko pia.

Genesis 31:26

²⁶ Ndipo Labani akamwambia Yakobo, "Umefanya nini? Umenidanganya na umewachukua binti zangu kama mateka katika vita.

Genesis 31:27

²⁷ Kwa nini ulikimbia kwa siri na kunidanganya? Kwa nini hukuniambia ili nikuage kwa furaha na nyimbo za matari na vinubi?

Genesis 31:28

²⁸ Hata hukuniruhusu niwabusu wajukuu zangu na kuwaaga binti zangu. Umefanya kitu cha kipumbavu.

Genesis 31:29

²⁹ Nina uwezo wa kukudhuru, lakini usiku uliopita Mungu wa baba yako alisema nami, akaniambia, 'Jihadhari, usiseme neno lolote kwa Yakobo liwe zuri au baya.'

Genesis 31:30

³⁰ Sasa umeondoka kwa sababu umetamani kurudi nyumbani kwa baba yako. Lakini kwa nini umeiba miungu yangu?"

Genesis 31:31

³¹ Yakobo akamjibu Labani, "Niliogopa, kwa sababu nilifikiri ungeweza kuninyang'anya binti zako kwa nguvu.

Genesis 31:32

³² Lakini kama ukimkuta yeyote aliye na miungu yako, hataishi. Mbele ya jamaa yetu, angalia mwenyewe uone kama kuna chochote chako hapa nilicho nacho, kama kipo, kichukue." Basi Yakobo hakujua kwamba Raheli alikuwa ameiba hiyo miungu.

Genesis 31:33

³³ Kwa hiyo Labani akaingia ndani ya hema la Yakobo na ndani ya hema la Lea na ndani ya hema la watumishi wawili wa kike, lakini hakukuta chochote. Baadaye alipotoka katika hema la Lea, akaingia hema la Raheli.

Genesis 31:34

³⁴ Basi Raheli ndiye alikuwa amechukua ile miungu ya nyumbani kwao na kuiweka katika matandiko

ya ngamia na kukalia. Labani akatafuta kila mahali kwenye hema lakini hakupata chochote.

Genesis 31:35

³⁵ Raheli akamwambia baba yake, “Usikasirike, bwana wangu kwa kuwa siwezi kusimama ukiwepo, niko katika hedhi.” Labani akatafuta lakini hakuweza kuipata miungu ya nyumbani kwake.

Genesis 31:36

³⁶ Yakobo akakasirika na kumshutumu Labani, akisema, “Uhalifu wangu ni nini?” Akamuuliza Labani, “Ni dhambi gani niliyofanya hata unaniwinda?”

Genesis 31:37

³⁷ Sasa kwa kuwa umepekua vitu vyangu vyote umepata nini kilicho cha nyumbani mwako? Kiweke hapa mbele ya jamaa yako na yangu, nao waamue kati yetu sisi wawili.

Genesis 31:38

³⁸ “Mpaka sasa nimekuwa pamoja nawe miaka ishirini. Kondoo wako na mbuzi wako hawajaharibu mimba, wala sijala kondoo dume kutoka makundi yako.

Genesis 31:39

³⁹ Sikukuletea mfugo aliyeraruliwa na wanyama pori, nilibeba hasara mimi mwenyewe. Tena ulinidai malipo kwa chochote kilichoibwa mchana au usiku.

Genesis 31:40

⁴⁰ Hii ndiyo iliyokuwa hali yangu: Niliumia kwa joto la mchana na baridi usiku, pia usingizi ulinipa.

Genesis 31:41

⁴¹ Ilikuwa hivi kwa miaka ile ishirini niliyokuwa nyumbani kwako. Nilikutumikia miaka ile kumi na minne kwa ajili ya binti zako wawili, miaka sita kwa ajili ya makundi yako, nawe ulibadilisha ujira wangu mara kumi.

Genesis 31:42

⁴² Kama Mungu wa baba yangu, Mungu wa Abrahamu na Hofu ya Isaki, hakuwa pamoja nami, hakika ungenifukuza mikono mitupu. Lakini Mungu ameona taabu yangu na kazi ngumu ya mikono yangu, naye usiku uliipita amekukemea.”

Genesis 31:43

⁴³ Labani akamjibu Yakobo, “Wanawake hawa ni binti zangu, watoto hawa ni watoto wangu na makundi haya ni makundi yangu. Vyote unavyoviona ni vyangu. Lakini hata hivyo ninaweza kufanya nini kuhusu hawa binti zangu, au kuhusu watoto waliowazaa?”

Genesis 31:44

⁴⁴ Njoo sasa na tufanye agano, wewe na mimi, na liwe kama shahidi kati yetu.”

Genesis 31:45

⁴⁵ Hivyo Yakobo akachukua jiwe, akalisimamisha kama nguzo.

Genesis 31:46

⁴⁶ Akawaambia jamaa yake, “Kusanyeni mawe.” Hivyo wakachukua mawe na kuyakusanya yakawa lundo, wakala chakula hapo karibu na hilo lundo.

Genesis 31:47

⁴⁷ Labani akaliita Yegar-Sahadutha na Yakobo akaliita Galeedi.

Genesis 31:48

⁴⁸ Labani akasema, “Lundo hili ni shahidi kati yako na mimi leo.” Ndiyo maana likaitwa Galeedi.

Genesis 31:49

⁴⁹ Pia liliitwa Mispa, kwa sababu alisema, “Bwana na aweke ulinzi kati yako na mimi wakati kila mmoja akiwa mbali na mwingine.

Genesis 31:50

⁵⁰ Kama ukiwatenda mabaya binti zangu au ukioa wake wengine zaidi ya binti zangu, hata ingawa hakuna hata mmoja aliye pamoja nasi, kumbuka kwamba Mungu ni shahidi kati yako na mimi.”

Genesis 31:51

⁵¹ Pia Labani akamwambia Yakobo, “Hili ndilo lundo, na hii ndiyo nguzo niliyoisimamisha kati yako na mimi.

Genesis 31:52

⁵² Lundo hili ni shahidi na nguzo hii ni shahidi, kwamba sitavuka lundo hili kuja upande wako kukudhuru, nawe kwamba hutavuka lundo hili na nguzo hii kuja upande wangu kunidhuru.

Genesis 31:53

⁵³ Mungu wa Abrahamu na Mungu wa Nahori, Mungu wa baba zao, aamue kati yetu.” Hivyo Yakobo akaapa kwa jina la Hofu ya baba yake Isaki.

Genesis 31:54

⁵⁴ Yakobo akatoa dhabihu juu ya kilima na akawaalika jamaa zake kula chakula. Baada ya kula, wakalala huko.

Genesis 31:55

⁵⁵ Kesho yake asubuhi na mapema, Labani akawabusu wajukuu zake, binti zake na kuwabariki. Kisha akaondoka, akarudi nyumbani.

Genesis 32:1

¹ Yakobo pia akaondoka akaenda zake, nao malaika wa Mungu wakakutana naye.

Genesis 32:2

² Yakobo alipowaona, akasema, “Hii ni kambi ya Mungu!” Kwa hiyo akapaita mahali pale Mahanaimu.

Genesis 32:3

³ Yakobo akatuma wajumbe kumtangulia kwa Esau ndugu yake huko Seiri, katika nchi ya Edomu.

Genesis 32:4

⁴ Akawaagiza akisema: “Hili ndilo mtakalomwambia bwana wangu Esau: ‘Mtumishi wako Yakobo anasema, nimekuwa nikiishi pamoja na Labani na nimekuwako huko mpaka sasa.

Genesis 32:5

⁵ Ninao ng’ombe na punda, kondoo na mbuzi, watumishi wa kiume na wa kike. Sasa ninatuma ujumbe huu kwa bwana wangu, ili nipate kibali machoni pako.’”

Genesis 32:6

⁶ Wajumbe waliporudi kwa Yakobo, wakamwambia, “Tulikwenda kuonana na ndugu yako Esau, naye sasa anakuja kukulaki akifuatana na wanaume 400.”

Genesis 32:7

⁷ Kwa hofu kuu na huzuni, Yakobo akagawanya watu aliokuwa nao katika makundi mawili, pia akagawanya makundi ya kondoo na mbuzi, na vilevile ng'ombe na ngamia.

Genesis 32:8

⁸ Yakobo alifikiri, "Kama Esau akija na kushambulia kundi moja, kundi lililobaki litaweza likanusurika."

Genesis 32:9

⁹ Ndipo Yakobo akaomba, "Ee Mungu wa baba yangu Abrahamu, Mungu wa baba yangu Isaki, Ee Bwana, ambaye uliniambia, 'Rudi katika nchi yako na jamaa yako, nami nitakufanya ustawi,'

Genesis 32:10

¹⁰ mimi sistahili fadhili na uaminifu wako wote ulionitendea mimi mtumishi wako. Nilikuwa na fimbo tu mkononi mwangu nilipovuka mto huu wa Yordani, lakini sasa ninayo makundi mawili.

Genesis 32:11

¹¹ Nakuomba, uniokoe na mkono wa ndugu yangu Esau, kwa maana ninaogopa kuwa atakuja kunishambulia, pia mama pamoja na watoto wao.

Genesis 32:12

¹² Lakini umeshasema, 'Hakika nitakufanya ustawi na kuufanya uzao wako kuwa mwingi kama mchanga wa baharini ambao hauwezi kuhesabika!'

Genesis 32:13

¹³ Akalala pale usiku ule, miongoni mwa vitu alivyokuwa navyo, akachagua zawadi kwa ajili ya Esau ndugu yake:

Genesis 32:14

¹⁴ Mbuzi waume ishirini na mbuzi wake 200, kondoo dume ishirini na kondoo wake 200.

Genesis 32:15

¹⁵ Ngamia wake thelathini pamoja na ndama zao, ng'ombe wake arobaini na mafahali kumi, punda wake ishirini na punda waume kumi.

Genesis 32:16

¹⁶ Akaviweka chini ya uangalizi wa watumishi wake, kila kundi peke yake na kuwaambia, "Nitangulieni na kuacha nafasi kati ya makundi."

Genesis 32:17

¹⁷ Akamwagiza yule aliyetangulia kuwa, "Ndugu yangu Esau atakapokutana nawe na kukuuliza, 'Wewe ni wa nani? Unakwenda wapi? Wanyama hawa wote mbele yako ni mali ya nani?'

Genesis 32:18

¹⁸ Ndipo utakaposema, 'Ni mali ya mtumishi wako Yakobo. Ni zawadi ambazo zimetumwa kwa bwana wangu Esau, naye anakuja nyuma yetu.' "

Genesis 32:19

¹⁹ Akamwagiza pia yule mtumishi wa kundi la pili, la tatu na yale mengine yote yaliyofuata akiwaambia, "Mtamwambia Esau maneno hayo hayo mtakapokutana naye.

Genesis 32:20

²⁰ Hakikisheni mmesema, 'Mtumishi wako Yakobo anakuja nyuma yetu.' " Kwa kuwa alifikiri, "Nitaweza kumtuliza kwa zawadi hizi ninazotanguliza, hatimaye, nitakapomwona, huenda atanikubali."

Genesis 32:21

²¹ Kwa hiyo zawadi za Yakobo zilitangulia mbele yake, lakini yeye mwenyewe alilala kambini usiku ule.

Genesis 32:22

²² Usiku ule Yakobo akaamka akawachukua wake zake wawili, watumishi wake wawili wa kike na wanawe kumi na mmoja na akavuka kivuko cha Yaboki.

Genesis 32:23

²³ Baada ya kuwavusha ng'ambo ya kijito, alivusha pia mali zake zote.

Genesis 32:24

²⁴ Kwa hiyo Yakobo akaachwa peke yake na mtu mmoja akashikana naye mweleka mpaka mapambazuko.

Genesis 32:25

²⁵ Yule mtu alipoona kuwa hawezi kumshinda, aligusa kiungio cha nyonga ya Yakobo kwa hiyo nyonga yake ikateguka wakati alipokuwa akishikana mweleka na yule mtu.

Genesis 32:26

²⁶ Ndipo yule mtu akasema, "Niche niende, kwa kuwa ni mapambazuko." Lakini Yakobo akajibu, "Sitakuacha uende usiponibariki."

Genesis 32:27

²⁷ Yule mtu akamuuliza, "Jina lako nani?" Akajibu, "Yakobo."

Genesis 32:28

²⁸ Ndipo yule mtu akasema, "Jina lako halitakuwa tena Yakobo, bali Israeli, kwa sababu umeshindana na Mungu na watu pia, nawe umeshinda."

Genesis 32:29

²⁹ Yakobo akasema, "Tafadhali niambie jina lako." Lakini akajibu, "Kwa nini kuniuliza Jina langu?" Ndipo akambariki huko.

Genesis 32:30

³⁰ Kwa hiyo Yakobo akapaita mahali pale Penieli, akasema, "Ni kwa sababu nimemwona Mungu uso kwa uso na bado maisha yangu yameokoka."

Genesis 32:31

³¹ Jua lilikuwa linachomoza Yakobo alipoondoka Penieli, naye alikuwa akichechemea kwa sababu ya nyonga yake.

Genesis 32:32

³² Kwa hiyo mpaka leo Waisraeli hawali mshipa uliougana na kiungio cha nyonga, kwa sababu kiungio cha nyonga ya Yakobo kiliteguliwa karibu na mshipa huo.

Genesis 33:1

¹ Yakobo akainua macho akamwona Esau akija na watu wake 400, kwa hiyo akawagawanya watoto kati ya Lea, Raheli na wale watumishi wake wawili wa kike.

Genesis 33:2

² Akawaweka wale watumishi wa kike na watoto wao mbele, Lea na watoto wake wakafuata, Raheli na Yosefu wakaja nyuma.

Genesis 33:3

³ Yeye mwenyewe akatangulia mbele na kusujudu mara saba alipomkaribia ndugu yake.

Genesis 33:4

⁴ Lakini Esau akamkimbilia Yakobo kumlaki na kumkumbatia, akamwangukia shingoni na kumbusu. Nao wakalia.

Genesis 33:5

⁵ Esau akainua macho akawaona wale wanawake na watoto. Akauliza, "Hawa uliofuatana nao ni nani?" Yakobo akamjibu, "Ni watoto ambao Mungu amempa mtumishi wako kwa neema."

Genesis 33:6

⁶ Kisha wale watumishi wa kike na watoto wao wakakaribia na kusujudu.

Genesis 33:7

⁷ Kisha Lea na watoto wake wakaja na kusujudu. Mwisho wa wote wakaja Yosefu na Raheli, nao pia wakasujudu.

Genesis 33:8

⁸ Esau akauliza, "Una maana gani kuhusu makundi hayo yote niliyokutana nayo?" Akasema, "Ni ili kupata kibali machoni pako, bwana wangu."

Genesis 33:9

⁹ Lakini Esau akamwambia, "Ndugu yangu, tayari nina wingi wa mali. Ulivyo navyo viwe vyako mwenyewe."

Genesis 33:10

¹⁰ Yakobo akasema, "La hashu! Tafadhali, kama nimepata kibali machoni pako, upokee zawadi hii kutoka kwangu. Kwa maana kuuona uso wako, ni

kama kuuona uso wa Mungu, kwa kuwa umenipokea kwa takabali kubwa.

Genesis 33:11

¹¹ Tafadhali ukubali zawadi iliyoletwa kwako, kwa kuwa Mungu amenineemesha na ninavyo vyote ninavyohitaji." Kwa sababu Yakobo alisisitiza, Esau akapokea.

Genesis 33:12

¹² Ndipo Esau akasema, "Na tuendelee na safari, nitakuwa pamoja nawe."

Genesis 33:13

¹³ Lakini Yakobo akamwambia, "Bwana wangu unajua kwamba watoto ni wachanga na kwamba ni lazima nitunze hawa kondoo wake na ng'ombe wanaonyonyesha. Wakipelekwa kwa haraka hata kama ni kwa siku moja tu, wanyama wote watakufa.

Genesis 33:14

¹⁴ Hivyo bwana wangu umtangulie mtumishi wako, wakati mimi nikija polepole kwa mwendo wa makundi yaliyo mbele yangu na mwendo wa watoto, mpaka nifike kwa bwana wangu huko Seiri."

Genesis 33:15

¹⁵ Esau akamwambia, "Basi na niwaache baadhi ya watu wangu pamoja nawe." Yakobo akauliza, "Lakini kwa nini ufanye hivyo, niache tu nipate kibali machoni pa bwana wangu."

Genesis 33:16

¹⁶ Hivyo siku hiyo Esau akashika njia akarudi Seiri.

Genesis 33:17

¹⁷ Pamoja na hayo, Yakobo akaenda Sukothi, mahali alipojijengea makazi kwa ajili yake na mabanda kwa ajili ya mifugo yake. Hii ndiyo sababu sehemu ile inaitwa Sukothi.

Genesis 33:18

¹⁸ Baada ya Yakobo kutoka Padan-Aramu, alifika salama katika mji wa Shekemu huko Kanaanini na kuweka kambi yake karibu na mji.

Genesis 33:19

¹⁹ Akanunua kiwanja kutoka kwa wana wa Hamori, baba wa Shekemu, kwa bei ya vipande mia vya fedha, ambapo alipiga hema lake.

Genesis 33:20

²⁰ Pale akajenga madhabahu na kupaita El-Elohe-Israeli.

Genesis 34:1

¹ Basi Dina, binti wa Yakobo aliyezaliwa na Lea, akatoka nje kuwatembelea wanawake wa nchi ile.

Genesis 34:2

² Ikawa Shekemu mwana wa Hamori Mhivi, mtawala wa eneo lile alipomwona, akamchukua na kumnajisi.

Genesis 34:3

³ Moyo wake ukavutwa sana kwa Dina binti Yakobo, akampenda huyu msichana na akazungumza naye kwa kumbembeleza.

Genesis 34:4

⁴ Shekemu akamwambia baba yake Hamori, "Nipatie msichana huyu awe mke wangu."

Genesis 34:5

⁵ Yakobo aliposikia kwamba binti yake Dina amenajisiwa, wanawe walikuwa mashambani wakichunga mifugo yake, kwa hiyo akalinyamazia jambo hilo mpaka waliporudi nyumbani.

Genesis 34:6

⁶ Kisha Hamori baba yake Shekemu akaenda kuzungumza na Yakobo.

Genesis 34:7

⁷ Basi wana wa Yakobo walikuwa wamerudi kutoka mashambani mara tu waliposikia kilichotokea. Walikuwa wamejawa na huzuni na ghadhabu, kwa sababu Shekemu alikuwa amefanya jambo la aibu katika Israeli kwa kukutana kimwili na binti wa Yakobo, kitu ambacho hakingepasa kufanyika.

Genesis 34:8

⁸ Lakini Hamori akawaambia, "Moyo wa mwanangu Shekemu umeelekea kwa binti yenu. Tafadhali mpeni awe mke wake.

Genesis 34:9

⁹ Oaneni na sisi, tupeni binti zenu, nanyi mchukue binti zetu.

Genesis 34:10

¹⁰ Mwaweza kuishi katikati yetu, nchi ni wazi kwenu. Ishini ndani yake, fanyeni biashara humu na mjipatie mali."

Genesis 34:11

¹¹ Kisha Shekemu akamwambia baba yake Dina pamoja na ndugu zake, "Na nipatie kibali machoni penu, nami nitawapa chochote mtakachosema.

Genesis 34:12

¹² Niambieni kiasi cha mahari na zawadi nitakayoileta, hata iwe kubwa kiasi gani, nami nitawalipa chochote mtakachodai. Nipeni tu huyu msichana awe mke wangu.”

Genesis 34:13

¹³ Kwa sababu ndugu yao Dina alikuwa amenajisiwa, wana wa Yakobo wakajibu kwa udanganyifu walipozungumza na Shekemu pamoja na baba yake Hamori.

Genesis 34:14

¹⁴ Wakawaambia, “Hatuwezi kufanya jambo kama hili, hatuwezi kumtoa dada yetu kwa mtu ambaye hakutahiriwa. Hiyo itakuwa aibu kwetu.

Genesis 34:15

¹⁵ Tutakuruhusu kwa sharti moja tu, kwamba mtakuwa kama sisi kwa kuwatahiri wanaume wenu wote.

Genesis 34:16

¹⁶ Kisha tutawapa binti zetu na sisi tutawachukua binti zenu. Tutaishi kwenu na tutakuwa watu wamoja nanyi.

Genesis 34:17

¹⁷ Lakini mkikataa kutahiriwa, tutamchukua ndugu yetu na kuondoka.”

Genesis 34:18

¹⁸ Pendekezo lao likawa jema kwa Hamori na Shekemu mwanawe.

Genesis 34:19

¹⁹ Kijana mdogo, ambaye alikuwa ameheshimiwa kati ya wote walioishi nyumbani mwa baba yake,

hakupoteza muda kufanya waliyoyasema, kwa sababu alikuwa amependezwa sana na binti Yakobo.

Genesis 34:20

²⁰ Kwa hiyo Hamori na Shekemu mwanawe walikwenda kwenye lango la mji kuzungumza na wenzao wa mjini.

Genesis 34:21

²¹ Wakasema, “Hawa watu ni marafiki kwetu, tuwaruhusu waishi katika nchi yetu na kufanya biashara ndani yake, nchi ina nafasi tele kwa ajili yao. Tunaweza kuoa binti zao. Nao wanaweza kuoa binti zetu.

Genesis 34:22

²² Lakini watu hao watakuwa tayari kukubali kuishi nasi kama watu wamoja nao kwa sharti kwamba wanaume wetu watahiriwe, kama wao.

Genesis 34:23

²³ Je, si mifugo yao, mali zao na wanyama wao wengine wote watakuwa wetu? Basi na tuwape kibali, nao wataishi miongoni mwetu.”

Genesis 34:24

²⁴ Wanaume wote waliotoka nje ya lango la mji walikubaliana na Hamori na Shekemu mwanawe na kila mwanaume katika mji ule akatahiriwa.

Genesis 34:25

²⁵ Baada ya siku tatu, wakati wote wakiwa wangali katika maumivu, wana wawili wa Yakobo, yaani Simeoni na Lawi, ndugu zake Dina, wakachukua panga zao na kuvamia mji ambao haukutazamia vita, wakaua kila mwanaume.

Genesis 34:26

²⁶ Wakawaua Hamori na Shekemu mwanawe kwa upanga kisha wakamchukua Dina kutoka nyumba ya Shekemu na kuondoka.

Genesis 34:27

²⁷ Wana wa Yakobo walipita juu ya maiti katika kuteka nyara mji ule ambamo dada yao alikuwa amenajisiwa.

Genesis 34:28

²⁸ Wakachukua kondoo na mbuzi, ng'ombe, punda na kila kitu kilichokuwa chao ndani ya mji ule na mashambani.

Genesis 34:29

²⁹ Walichukua utajiri wao wote pamoja na wanawake na watoto wao, wakachukua nyara kila kitu ndani ya nyumba zao.

Genesis 34:30

³⁰ Kisha Yakobo akawaambia Simeoni na Lawi, "Mmeleta taabu kwangu kwa kunifanya ninuke kama uvundo kwa Wakanaani na Waperizi, watu waishio katika nchi hii. Sisi ni wachache, kama wakiunganisha nguvu zao dhidi yangu na kunishambulia, mimi na nyumba yangu tutaangamizwa."

Genesis 34:31

³¹ Lakini wakamjibu, "Je, ilikuwa vyema kumtendea dada yetu kama kahaba?"

Genesis 35:1

¹ Kisha Mungu akamwambia Yakobo, "Panda uende Betheli ukakae huko na ukamjengee Mungu madhabahu huko, Yeye aliyekutokea ulipokuwa unamkimbia Esau ndugu yako."

Genesis 35:2

² Hivyo Yakobo akawaambia watu wa nyumbani mwake pamoja na wote waliokuwa naye, "Iondoeni miungu ya kigeni ile iliyoko katikati yenu, jitakaseni na mkabadilishe nguo zenu.

Genesis 35:3

³ Kisha njooni, twende Betheli, mahali nitakapomjengea Mungu madhabahu, aliyenijibu katika siku ya shida yangu, ambaye amekuwa pamoja nami popote nilipokwenda."

Genesis 35:4

⁴ Kwa hiyo wakampa Yakobo miungu yote ya kigeni waliyokuwa nayo, pamoja na pete zilizokuwa masikioni mwao. Yakobo akavizika chini ya mti wa mwaloni huko Shekemu.

Genesis 35:5

⁵ Kisha wakaondoka, na hofu ya Mungu ikawapata miji yote iliyowazunguka. Kwa hiyo hakuna aliyewafuatia wana wa Yakobo.

Genesis 35:6

⁶ Yakobo na watu wote waliokuwa pamoja naye wakafika Luzu (ndio Betheli), katika nchi ya Kanaani.

Genesis 35:7

⁷ Huko akajenga madhabahu na akapaita mahali pale El-Betheli, kwa sababu mahali pale ndipo Mungu alipojifunua kwake alipokuwa akimkimbia ndugu yake.

Genesis 35:8

⁸ Wakati huu Debora, mlezi wa Rebeka, akafa na akazikwa chini ya mti wa mwaloni ulioko chini ya Betheli. Kwa hiyo pakaitwa Alon-Bakuthi.

Genesis 35:9

⁹ Baada ya Yakobo kurudi kutoka Padan-Aramu, Mungu alimtokea tena na kumbariki.

Genesis 35:10

¹⁰ Mungu akamwambia, “Jina lako ni Yakobo, lakini hutaitwa tena Yakobo, jina lako utakuwa Israeli.” Kwa hiyo akamwita Israeli.

Genesis 35:11

¹¹ Mungu akamwambia, “Mimi ndimi Mungu Mwenyezi, ukazae na kuongezeka. Taifa na jamii ya mataifa itatoka kwako, nao wafalme watatoka viunoni mwako.

Genesis 35:12

¹² Nchi niliyowapa Abrahamu na Isaki nakupa wewe pia, nami nitawapa wazao wako baada yako.”

Genesis 35:13

¹³ Kisha Mungu akapanda juu kutoka kwake mahali pale alipozungumza naye.

Genesis 35:14

¹⁴ Yakobo akasimamisha nguzo ya jiwe mahali pale Mungu alipozungumza naye, akamimina sadaka ya kinywaji juu yake, pia akamimina mafuta juu yake.

Genesis 35:15

¹⁵ Yakobo akapaita mahali pale Mungu alipozungumza naye Betheli.

Genesis 35:16

¹⁶ Kisha wakaondoka Betheli. Walipokuwa umbali fulani kabla ya kufika Efrathi, Raheli akaanza kusikia uchungu na alipata shida kuu.

Genesis 35:17

¹⁷ Alipokuwa katika shida hii katika kujifungua, mkunga akamwambia, “Usiogope, kwa sababu umempata mwana mwingine.”

Genesis 35:18

¹⁸ Hapo alipopumua pumzi yake ya mwisho, kwa maana alikuwa akifa, akamwita mwanawe Benoni. Lakini babaye akamwita Benyamini.

Genesis 35:19

¹⁹ Kwa hiyo Raheli akafa, akazikwa kando ya njia iendayo Efrathi (ndio Bethlehemu).

Genesis 35:20

²⁰ Juu ya kaburi lake, Yakobo akasimamisha nguzo, ambayo mpaka leo inatambulisha kaburi la Raheli.

Genesis 35:21

²¹ Israeli akaendelea tena na safari yake na kupiga hema mbele mnara wa Ederi.

Genesis 35:22

²² Wakati Israeli alipokuwa akiishi katika nchi ile, Reubeni mwanawe alikutana kimwili na suria wa baba yake aitwaye Bilha, naye Israeli akasikia jambo hili. Yakobo alikuwa na wana kumi na wawili:

Genesis 35:23

²³ Wana wa Lea walikuwa: Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Yakobo, Simeoni, Lawi, Yuda, Isakari na Zabuloni.

Genesis 35:24

²⁴ Wana wa Raheli walikuwa: Yosefu na Benyamini.

Genesis 35:25

²⁵ Wana waliozaliwa na Bilha mtumishi wa kike wa Raheli walikuwa: Dani na Naftali.

Genesis 35:26

²⁶ Wana waliozaliwa na Zilpa mtumishi wa kike wa Lea walikuwa: Gadi na Asheri. Hawa walikuwa wana wa Yakobo, waliozaliwa kwake akiwa Padan-Aramu.

Genesis 35:27

²⁷ Yakobo akarudi nyumbani kwa baba yake Isaki huko Mamre, karibu na Kiriath-Arba (yaani Hebroni), ambapo walikuwa wameishi Abrahamu na Isaki.

Genesis 35:28

²⁸ Isaki aliishi miaka 180.

Genesis 35:29

²⁹ Kisha Isaki akapumua pumzi yake ya mwisho akafa, akakusanywa pamoja na watu wake akiwa mzee wa miaka mingi. Nao wanawe Esau na Yakobo wakamzika.

Genesis 36:1

¹ Hivi ndivyo vizazi vya Esau (yaani Edomu).

Genesis 36:2

² Esau akaoa wake kutoka miongoni mwa wanawake wa Kanaani: Ada binti wa Eloni Mhiti, Oholibama binti wa Ana, mjukuu wa kike wa Sibeoni Mhivi,

Genesis 36:3

³ pia akaoa Basemathi binti wa Ishmaeli, dada yake Nebayothi.

Genesis 36:4

⁴ Ada akamzalia Esau Elifazi, Basemathi akamzaa Reueli,

Genesis 36:5

⁵ Oholibama akamzaa Yeushi, Yalamu na Kora. Hawa ndio wana wa Esau waliozaliwa kwake huko Kanaani.

Genesis 36:6

⁶ Esau akawachukua wake zake, watoto wake wa kiume na wa kike na wote wa nyumbani mwake, mifugo yake pamoja na wanyama wake wengine wote na mali yake yote ambayo alikuwa ameipata akiwa Kanaani, akahamia katika nchi iliyo mbali na Yakobo ndugu yake.

Genesis 36:7

⁷ Mali zao zilikuwa nyingi sana kiasi kwamba haikuwa rahisi wao kuishi pamoja, nchi waliyokuwa wakiishi isingewatosha wote kwa ajili ya mifugo yao.

Genesis 36:8

⁸ Kwa hiyo Esau (ambaye ni Edomu) aliishi katika nchi ya kilima huko Seiri.

Genesis 36:9

⁹ Hawa ndio wazao wa Esau, baba wa Waedomu, katika nchi ya kilima cha Seiri.

Genesis 36:10

¹⁰ Haya ndiyo majina ya wana wa Esau: Elifazi, mwana wa Esau ambaye mkewe Ada alimzalia; na Reueli, mwana wa Esau ambaye mkewe Basemathi alimzalia.

Genesis 36:11

¹¹ Wana wa Elifazi ni: Temani, Omari, Sefo, Gatamu na Kenazi.

Genesis 36:12

¹² Elifazi mwana wa Esau alikuwa pia na suria aliyeitwa Timna, ambaye alimzalia Amaleki. Hawa ndio waliokuwa wajukuu wa Ada mke wa Esau.

Genesis 36:13

¹³ Wana wa Reueli ni: Nahathi, Zera, Shama na Miza. Hawa ndio waliokuwa wajukuu wa Basemathi mkewe Esau.

Genesis 36:14

¹⁴ Wana wa Oholibama binti Ana, mkewe Esau, aliyekuwa mjukuu wa Sibeoni, aliomzalia Esau ni: Yeushi, Yalamu na Kora.

Genesis 36:15

¹⁵ Hawa ndio waliokuwa wakuu miongoni mwa wazao wa Esau: Wakuu wa wana wa Elifazi, mzaliwa wa kwanza wa Esau ni: Temani, Omari, Sefo, Kenazi,

Genesis 36:16

¹⁶ Kora, Gatamu na Amaleki. Hawa ndio waliokuwa wakuu waliotoka kwa Elifazi huko Edomu, waliokuwa wajukuu wa kiume wa Ada.

Genesis 36:17

¹⁷ Wakuu wa wana wa Reueli, mwana wa Esau ni: Nahathi, Zera, Shama na Miza. Hawa ndio wakuu waliotoka kwa Reueli huko Edomu, waliokuwa wajukuu wa kiume wa Basemathi mkewe Esau.

Genesis 36:18

¹⁸ Wakuu wa wana wa Esau ambao mkewe Oholibama alimzalia ni: Yeushi, Yalamu na Kora. Hawa ndio wakuu waliotoka kwa mke wa Esau, Oholibama binti Ana.

Genesis 36:19

¹⁹ Hawa ndio waliokuwa wana wa Esau (ndiye Edomu), na hawa ndio waliokuwa wakuu wao.

Genesis 36:20

²⁰ Hawa ndio walikuwa wana wa Seiri, Mhori, waliokuwa wakiishi katika nchi ile: Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana,

Genesis 36:21

²¹ Dishoni, Eseri na Dishani. Hawa ndio wana wa Seiri huko Edomu waliokuwa wakuu kwa Wahori.

Genesis 36:22

²² Wana wa Lotani walikuwa: Hori na Homamu. Timna alikuwa dada yake Lotani.

Genesis 36:23

²³ Wana wa Shobali walikuwa: Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo na Onamu.

Genesis 36:24

²⁴ Wana wa Sibeoni walikuwa: Aiya na Ana. Huyu Ana ndiye aligundua chemchemi ya maji moto jangwani alipokuwa akichunga punda za Sibeoni baba yake.

Genesis 36:25

²⁵ Watoto wa Ana walikuwa: Dishoni na Oholibama binti wa Ana.

Genesis 36:26

²⁶ Wana wa Dishoni walikuwa: Hemdani, Eshbani, Ithrani na Kerani.

Genesis 36:27

²⁷ Wana wa Eseri walikuwa: Bilhani, Zaavani na Akani.

Genesis 36:28

²⁸ Wana wa Dishani walikuwa: Usi na Arani.

Genesis 36:29

²⁹ Hawa ndio waliokuwa wakuu wa Wahori: Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana,

Genesis 36:30

³⁰ Dishoni, Eseri na Dishani. Hawa ndio walikuwa wakuu wa Wahori, kufuatana na makundi yao, katika nchi ya Seiri.

Genesis 36:31

³¹ Wafuatao ni wafalme waliotawala Edomu kabla ya mfalme yeyote wa Israeli kutawala:

Genesis 36:32

³² Bela mwana wa Beori alikuwa mfalme wa Edomu. Mji wake uliitwa Dinhaba.

Genesis 36:33

³³ Bela alipofariki, Yobabu mwana wa Zera kutoka Bosra akawa mfalme baada yake.

Genesis 36:34

³⁴ Yobabu alipofariki, Hushamu kutoka nchi ya Watemani akawa mfalme baada yake.

Genesis 36:35

³⁵ Hushamu alipofariki, Hadadi mwana wa Bedadi, aliyeshinda Midiani katika nchi ya Moabu, akawa mfalme baada yake. Mji wake uliitwa Avithi.

Genesis 36:36

³⁶ Hadadi alipofariki, Samla kutoka Masreka akawa mfalme baada yake.

Genesis 36:37

³⁷ Samla alipofariki, Shauli kutoka Rehobothi ng'ambo ya Mto Frati akawa mfalme baada yake.

Genesis 36:38

³⁸ Shauli alipofariki, Baal-Hanani mwana wa Akbori akawa mfalme baada yake.

Genesis 36:39

³⁹ Baal-Hanani mwana wa Akbori alipofariki, Hadadi akawa mfalme baada yake. Mji wake uliitwa Pau, na mkewe aliitwa Mehetabeli binti Matredi, binti Me-Zahabu.

Genesis 36:40

⁴⁰ Hawa ndio wakuu waliotokana na Esau, kwa majina, kufuatana na koo zao na nchi zao: Timna, Alva, Yethethi,

Genesis 36:41

⁴¹ Oholibama, Ela, Pinoni,

Genesis 36:42

⁴² Kenazi, Temani, Mibsari,

Genesis 36:43

⁴³ Magdieli na Iramu. Hawa ndio walikuwa wakuu wa Edomu, kufuatana na makazi yao katika nchi waliyoiiliki. Huyu ndiye alikuwa Esau, baba wa Waedomu.

Genesis 37:1

¹ Yakobo akaishi Kanaani katika nchi ambayo baba yake alikuwa ameishi.

Genesis 37:2

² Zifuatazo ni habari za Yakobo. Yosefu, kijana wa miaka kumi na saba, alikuwa akichunga makundi ya kondoo na mbuzi pamoja na ndugu zake wa mama wengine, yaani wana wa Bilha na wana wa Zilpa wake za baba yake, naye akawa akimletea baba yake taarifa mbaya kuhusu hao ndugu zake.

Genesis 37:3

³ Basi, Israeli akampenda Yosefu kuliko yeyote miongoni mwa kaka zake, kwani ni mwanawe wa uzeeni, akamshonea joho lililorembwa vizuri sana.

Genesis 37:4

⁴ Ndugu zake walipoona kwamba baba yao anampenda Yosefu kuliko yeyote mwingine miongoni mwao, walimchukia na hawakusema naye neno lolote jema.

Genesis 37:5

⁵ Yosefu akaota ndoto, naye alipowaeleza ndugu zake, wakamchukia zaidi.

Genesis 37:6

⁶ Akawaambia, "Sikilizeni ndoto niliyoota:

Genesis 37:7

⁷ Tulikuwa tukifunga miganda ya nafaka shambani, ghafula mganda wangu ukasimama wima, wakati miganda yenu ikiuzunguka na kuuinamia."

Genesis 37:8

⁸ Ndugu zake wakamwambia, "Wewe unakusudia kututawala? Hivi kweli wewe utatutawala sisi?" Wakaongeza kumchukia zaidi kwa sababu ya ndoto yake pamoja na yale aliyowaambia.

Genesis 37:9

⁹ Kisha akaota ndoto nyingine, akawaambia ndugu zake akisema, "Sikilizeni, nimeota ndoto nyingine, wakati huu jua, mwezi na nyota kumi na moja zilikuwa zinanisujudia."

Genesis 37:10

¹⁰ Alipomwambia baba yake pamoja na ndugu zake, baba yake akamkemea akisema, "Ni ndoto gani hii uliyoota? Hivi kweli mama yako na mimi na ndugu zako tutakuja kukusujudia wewe hadi nchi?"

Genesis 37:11

¹¹ Ndugu zake wakamwonea wivu, lakini baba yake akaliweka jambo hilo moyoni.

Genesis 37:12

¹² Basi, ndugu zake walikuwa wamekwenda kuchunga makundi ya baba yao karibu na Shekemu,

Genesis 37:13

¹³ naye Israeli akamwambia Yosefu, "Kama ujuavyo, ndugu zako wanachunga makundi huko karibu na Shekemu. Njoo, nitakutuma kwao." Yosefu akajibu, "Vema sana, niko tayari."

Genesis 37:14

¹⁴ Kwa hiyo akamwambia, “Nenda uone kama mambo yote ni salama kwa ndugu zako na makundi, kisha uniletee habari.” Ndipo akamtuma Yosefu kutoka Bonde la Hebroni. Yosefu alipofika Shekemu,

Genesis 37:15

¹⁵ mtu mmoja akamkuta akizungukazunguka mashambani na akamuuliza, “Unatafuta nini?”

Genesis 37:16

¹⁶ Akajibu, “Ninawatafuta ndugu zangu. Unaweza kuniambia wanachunga wapi makundi yao?”

Genesis 37:17

¹⁷ Yule mtu akajibu, “Wamehama hapa. Nilisikia wakisema, ‘Twende Dothani.’ ” Kwa hiyo Yosefu akawafuatilia ndugu zake na kuwakuta karibu na Dothani.

Genesis 37:18

¹⁸ Ndugu zake walipomwona akiwa mbali, kabla hajawafikia, wapakanga shauri baya la kumuua.

Genesis 37:19

¹⁹ Wakaambiana, “Yule mwota ndoto anakuja!

Genesis 37:20

²⁰ Njooni sasa, tumuue na kumtupa katika shimo mojawapo na tuseme kwamba mnyama mkali amemrarua. Kisha tutaona matokeo ya ndoto zake.”

Genesis 37:21

²¹ Reubeni aliposikia jambo hili, akajaribu kumwkoa kutoka mikononi mwao akasema, “Tusiutoe uhai wake.

Genesis 37:22

²² Tusimwage damu yoyote. Mtupeni katika shimo lililoko hapa jangwani, lakini msinguse.” Reubeni alisema hivyo ili amwokoe kutoka mikononi mwao, kisha amrudishe nyumbani kwa baba yake.

Genesis 37:23

²³ Kwa hiyo Yosefu alipowafikia ndugu zake, walimvua lile joho lake, lile joho lililorembwa vizuri alilokuwa amevaa.

Genesis 37:24

²⁴ Kisha wakamchukua wakamtupa katika shimo. Wakati huo shimo lilikuwa tupu, halikuwa na maji ndani yake.

Genesis 37:25

²⁵ Walipokaa ili wale chakula chao, wakainua macho wakaona msafara wa Waishmaeli ukija kutoka Gileadi. Ngamia wao walikuwa wamepakizwa mizigo ya vikolezo, uvumba na manemane, nao walikuwa njiani kuvipeleka Misri.

Genesis 37:26

²⁶ Yuda akawaambia ndugu zake, “Tutafaidi nini ikiwa tutamuua ndugu yetu na kuificha damu yake?

Genesis 37:27

²⁷ Njooni, tumuuze kwa hawa Waishmaeli. Tusimguse, kwa kuwa hata hivyo yeye ni ndugu yetu, nyama yetu na damu yetu wenyewe.” Ndugu zake wakakubali.

Genesis 37:28

²⁸ Kwa hiyo wale wafanyabiashara Wamidiani walipofika pale, ndugu zake wakamtoa Yosefu kutoka kwenye lile shimo, na kumuua kwa shekeli ishirini za fedha kwa wale Waishmaeli, ambao walimpeleka Misri.

Genesis 37:29

²⁹ Reubeni aliporudi kutazama kwenye lile shimo na kuona kwamba Yosefu hayupo, alirarua nguo zake.

Genesis 37:30

³⁰ Akawarudia ndugu zake na kusema, "Kijana hayuko mle! Nielekee wapi sasa?"

Genesis 37:31

³¹ Kisha wakalichukua lile joho la Yosefu, wakachinja mbuzi na kulichovya katika damu.

Genesis 37:32

³² Wakalichukua lile joho lililorembwa vizuri na kulipeleka kwa baba yao na kusema, "Tumeliokota hili joho. Uchunguze uone kama ni la mwanao."

Genesis 37:33

³³ Baba yao akalitambua akasema, "Hili ni joho la mwanangu! Mnyama mkali amemrarua. Hakika Yosefu ameraruliwa vipande vipande."

Genesis 37:34

³⁴ Kisha Yakobo akararua nguo zake, akavaa nguo ya gunia na kumwombolezea mwanawe kwa siku nyingi.

Genesis 37:35

³⁵ Wanawe wote na binti zake wakaja kumfariji, lakini hakukubali kufarijiwa. Akasema, "Hapana, nitamwombolezea mwanangu mpaka nimfikie kaburini." Kwa hiyo baba yake akaendelea kumlilia.

Genesis 37:36

³⁶ Wakati ule ule, Wamidiani wakamuuza Yosefu huko Misri kwa Potifa, mmojawapo wa maafisa wa Farao, aliyekuwa mkuu wa ulinzi.

Genesis 38:1

¹ Wakati ule, Yuda akawaacha ndugu zake, akaenda kuishi na Hira Mwadulami.

Genesis 38:2

² Huko Yuda akakutana na binti wa Kikanaani aitwaye Shua, akamwoa na akakutana naye kimwili,

Genesis 38:3

³ akapata mimba, akamzaa mwana, ambaye alimwita Eri.

Genesis 38:4

⁴ Akapata mimba tena, akamzaa mwana na kumwita Onani.

Genesis 38:5

⁵ Akamzaa mwana mwingine tena, akamwita Shela. Huyu alimzalia mahali paitwapo Kezibu.

Genesis 38:6

⁶ Yuda akampatia Eri, mzaliwa wake wa kwanza, mke aitwaye Tamari.

Genesis 38:7

⁷ Lakini Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa mwovu machoni pa Bwana, kwa hiyo Bwana akamuua.

Genesis 38:8

⁸ Kisha Yuda akamwambia Onani, “Kutana kimwili na mke wa ndugu yako, na utimize wajibu wako kwake kama mke wa ndugu yako, ili umpatie ndugu yako uzao.”

Genesis 38:9

⁹ Lakini Onani alijua kwamba uzao haungekuwa wake, kwa hiyo kila alipokutana kimwili na mke wa ndugu yake, alimwaga chini mbegu za kiume ili asimpatie ndugu yake uzao.

Genesis 38:10

¹⁰ Alichofanya kilikuwa kiovu machoni pa Bwana, hivyo, pia Bwana akamuua Onani.

Genesis 38:11

¹¹ Kisha Yuda akamwambia Tamari mkwewe, “Ishi kama mjane nyumbani mwa baba yako mpaka mwanangu Shela atakapokua.” Kwa maana alifikiri, “Angeweza kufa pia kama ndugu zake.” Kwa hiyo Tamari alikwenda kuishi nyumbani kwa baba yake.

Genesis 38:12

¹² Baada ya muda mrefu mke wa Yuda binti wa Shua akafariki. Baada ya msiba, Yuda alikwenda Timna, kwa watu waliokuwa wakikata kondoo wake manyoya, naye alifuatana na rafiki yake Hira Mwadulami.

Genesis 38:13

¹³ Tamari alipoambiwa, “Baba mkwe wako yuko njiani kwenda Timna kukata kondoo wake manyoya,”

Genesis 38:14

¹⁴ alivua mavazi yake ya ujane, akajifunika kwa shela ili asifahamike, akaketi kwenye mlango wa Enaimu, ambao upo njiani kuelekea Timna. Akafanya hivyo kwa sababu aliona kwamba,

ingawa Shela amekua, lakini alikuwa hajakabidhiwa kwake kuwa mkewe.

Genesis 38:15

¹⁵ Yuda alipomwona alifikiri ni kahaba, kwa sababu alikuwa amefunika uso wake.

Genesis 38:16

¹⁶ Pasipo kutambua kwamba alikuwa mkwe wake, akamwendea kando ya njia na kumwambia, “Njoo sasa, nikutane na wewe kimwili.” Yule mkwewe akamuuliza, “Utanipa nini nikikutana nawe kimwili?”

Genesis 38:17

¹⁷ Akamwambia, “Nitakutumia mwana-mbuzi kutoka kundi langu.” Akamuuliza, “Utanipa kitu chochote kama amana mpaka utakapompeleka?”

Genesis 38:18

¹⁸ Akamuuliza, “Nikupe amana gani?” Akamjibu, “Pete yako na kamba yake pamoja na fimbo iliyo mkononi mwako.” Kwa hiyo akampa vitu hivyo kisha akakutana naye kimwili, naye akapata mimba yake.

Genesis 38:19

¹⁹ Tamari akaondoka, akavua shela yake akavaa tena nguo zake za ujane.

Genesis 38:20

²⁰ Wakati ule ule, Yuda akamtuma rafiki yake Mwadulami apeleke yule mwana-mbuzi ili arudishiwe amana yake kutoka kwa yule mwanamke, lakini yule rafiki yake hakumkuta yule mwanamke.

Genesis 38:21

²¹ Akawauliza watu wanaoishi mahali pale, “Yuko wapi yule kahaba wa mahali pa kuabudia miungu aliyekuwa kando ya barabara hapa Enaimu?” Wakamjibu, “Hajawahi kuwepo mwanamke yeyote kahaba wa mahali pa kuabudia miungu hapa.”

Genesis 38:22

²² Kwa hiyo akamrudia Yuda na kumwambia, “Sikumpata. Zaidi ya hayo, watu wanaoishi mahali pale walisema ‘Hapakuwahi kuwepo mwanamke yeyote kahaba wa mahali pa kuabudia miungu hapa.’”

Genesis 38:23

²³ Kisha Yuda akasema, “Mwache avichukue vitu hivyo, ama sivyo tutakuwa kichekesho. Hata hivyo, nilimpelekea mwana-mbuzi, lakini hukumkuta.”

Genesis 38:24

²⁴ Baada ya miezi mitatu Yuda akaambiwa, “Tamari mkweo ana hatia ya kuwa kahaba, na matokeo yake ana mimba.” Yuda akasema, “Mtoeni nje na achomwe moto hadi afe!”

Genesis 38:25

²⁵ Alipokuwa akitolewa nje, akatuma ujumbe kwa baba mkwe wake kusema, “Nina mimba ya mtu mwenye vitu hivi.” Akaongeza kusema, “Angalia kama utatambua kwamba pete hii na kamba yake pamoja na fimbo hii ni vya nani.”

Genesis 38:26

²⁶ Yuda akavitambua na kusema, “Yeye ana haki kuliko mimi, kwa kuwa sikumkabidhi kwa mwanangu Shela ili awe mkewe.” Tangu hapo hakukutana naye kimwili tena.

Genesis 38:27

²⁷ Wakati ulipofika wa kujifungua, kukawa na wana mapacha tumboni mwake.

Genesis 38:28

²⁸ Alipokuwa akijifungua, mmoja akatoa mkono wake nje, kwa hiyo mkunga akachukua uzi mwekundu na kuufunga mkononi mwa yule mtoto, akasema, “Huyu ametoka kwanza.”

Genesis 38:29

²⁹ Lakini alipourudisha mkono wake ndugu yake akaanza kutoka, naye akasema, “Hivi ndivyo ulivyotoka kwa nguvu!” Akaitwa Peresi.

Genesis 38:30

³⁰ Kisha ndugu yake, aliyekuwa na uzi mwekundu mkononi, akatoka, naye akaitwa Zera.

Genesis 39:1

¹ Wakati huu Yosefu alikuwa amechukuliwa mpaka Misri. Mmisri aliyetwa Potifa aliyekuwa mmojawapo wa maafisa wa Farao, mkuu wa ulinzi, akamnunua Yosefu kutoka kwa Waishmaeli waliomleta Misri.

Genesis 39:2

² Bwana alikuwa pamoja na Yosefu, naye akastawi, Yosefu akaishi nyumbani kwa bwana wake Mmisri.

Genesis 39:3

³ Potifa alipoona kuwa Bwana alikuwa pamoja na Yosefu na kwamba Bwana alimfanikisha kwa kila kitu alichokifanya,

Genesis 39:4

⁴ Yosefu alipata kibali machoni pa Potifa, akamfanya mhudumu wake. Potifa akamweka kuwa msimamizi wa nyumba yake, naye akamkabidhi kuwa mwangalizi wa kila kitu alichokuwa nacho.

Genesis 39:5

⁵ Kuanzia wakati huo Potifa alipomweka Yosefu kuwa msimamizi wa nyumba na mali zake zote alizokuwa nazo, Bwana aliibariki nyumba ya Mmisri huyo kwa sababu ya Yosefu. Baraka ya Bwana ilikuwa juu ya kila kitu alichokuwa nacho Potifa, nyumbani na shambani.

Genesis 39:6

⁶ Kwa hiyo Potifa akamwachia Yosefu uangalizi wa kila kitu alichokuwa nacho, Yosefu alipokuwa katika uongozi, Potifa hakuwa na sababu ya kujishughulisha na kitu chochote isipokuwa chakula alichokula. Yosefu alikuwa mwenye umbo zuri na sura ya kuvutia;

Genesis 39:7

⁷ baada ya kitambo mke wa Potifa akamtamani Yosefu, akamwambia, “Njoo, ukutane nami kimwili!”

Genesis 39:8

⁸ Lakini Yosefu akakataa. Akamwambia yule mwanamke, “Mimi nikiwa katika uongozi, bwana wangu hahusiki na kitu chochote katika nyumba hii, kila kitu alichochacho nacho amenikabidhi.

Genesis 39:9

⁹ Hapa nyumbani hakuna aliye mkuu kuliko mimi. Bwana wangu hakunizuilia kitu chochote isipokuwa wewe, kwa kuwa wewe ni mke wake. Nitawezaje basi kufanya uovu huu na kutenda dhambi dhidi ya Mungu?”

Genesis 39:10

¹⁰ Ingawa yule mwanamke aliendelea kumshawishi Yosefu siku baada ya siku, Yosefu alikataa kukutana naye kimwili wala kukaa karibu naye.

Genesis 39:11

¹¹ Siku moja Yosefu akaingia ndani ya nyumba kufanya kazi zake, wala hapakuwepo na mfanyakazi yeyote ndani ya nyumba.

Genesis 39:12

¹² Mke wa Potifa akashika vazi Yosefu alilokuwa amevaa, akamwambia, “Njoo tukutane kimwili!” Lakini Yosefu akaacha vazi lake mkononi mwa huyo mwanamke, akatoka nje ya nyumba akikimbia.

Genesis 39:13

¹³ Yule mwanamke alipoona kwamba Yosefu amemwachia vazi lake mkononi na kukimbilia nje ya nyumba,

Genesis 39:14

¹⁴ akawaita watumishi wake wa nyumbani, akawaambia, “Tazameni! Huyu Mwebrania ameletwa hapa kutudhihaki! Aliingia hapa ndani ili akutane nami kimwili, lakini nikapiga kelele.

Genesis 39:15

¹⁵ Aliposikia kelele za kuomba msaada, akaacha vazi lake kando yangu akakimbilia nje.”

Genesis 39:16

¹⁶ Yule mwanamke akaliweka lile vazi karibu naye mpaka Potifa aliporudi nyumbani.

Genesis 39:17

¹⁷ Ndipo akamweleza kisa hiki, akisema: “Yule mtumwa wa Kiebrania uliyetuletea alinijia ili kunidhihaki.

Genesis 39:18

¹⁸ Lakini mara nilipopiga kelele kuomba msaada, akaliacha vazi lake kando yangu akakimbia nje ya nyumba.”

Genesis 39:19

¹⁹ Potifa aliposikia kisa hiki mkewe alichomweleza, akisema, “Hivi ndivyo mtumwa wako alivyomitenda.” Hasira ya Potifa ikawaka.

Genesis 39:20

²⁰ Potifa akamchukua Yosefu na kumweka gereza, mahali ambapo wahalifu wa mfalme walikuwa wamefungwa. Lakini wakati Yosefu alipokuwa huko gereza,

Genesis 39:21

²¹ Bwana alikuwa pamoja naye, akamhurumia na kumpa kibali mbele ya msimamizi wa gereza.

Genesis 39:22

²² Kwa hiyo msimamizi wa gereza akamweka Yosefu awe mkuu wa wafungwa pamoja na kusimamia yote ambayo yalitendeka mle gereza.

Genesis 39:23

²³ Msimamizi wa gereza hakujishughulisha tena na kitu chochote kilichokuwa chini ya uangalizi wa Yosefu, kwa sababu Bwana alikuwa pamoja na Yosefu akimfanikisha kwa kila alichofanya.

Genesis 40:1

¹ Baada ya muda, mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa Misri, wakamkosea bwana wao, mfalme wa Misri.

Genesis 40:2

² Farao akawakasirikia hawa maafisa wake wawili, mnyweshaji mkuu na mwokaji mkuu,

Genesis 40:3

³ akawaweka chini ya ulinzi katika nyumba ya mkuu wa kikosi cha ulinzi katika gereza lile lile alimofungwa Yosefu.

Genesis 40:4

⁴ Mkuu wa kikosi cha ulinzi akawakabidhi kwa Yosefu, naye akawahudumia. Walipokuwa wamekaa chini ya ulinzi kwa muda,

Genesis 40:5

⁵ kila mmoja wa hao wawili waliokuwa wamewekwa gereza, yaani mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa Misri, waliota ndoto usiku mmoja, na kila ndoto ilikuwa na maana yake tofauti.

Genesis 40:6

⁶ Yosefu alipowajia asubuhi yake, akawaona kwamba walikuwa na huzuni.

Genesis 40:7

⁷ Ndipo Yosefu akawauliza maafisa hao wa Farao waliokuwa chini ya ulinzi pamoja naye nyumbani mwa bwana wake, akasema, “Mbona nyuso zenu zimejaa huzuni leo?”

Genesis 40:8

⁸ Wakamjibu, “Sisi sote tuliota ndoto, lakini hapakuwa na mtu yeyote wa kuzifasiri.” Ndipo Yosefu akawaambia, “Je, kufasiri ndoto si kazi ya Mungu? Niambieni ndoto zenu.”

Genesis 40:9

⁹ Basi mkuu wa wanyweshaji akamweleza Yosefu ndoto yake. Akamwambia, “Katika ndoto yangu niliona mzabibu mbele yangu,

Genesis 40:10

¹⁰ nao mzabibu ulikuwa na matawi matatu. Mara tu ulipoanza kuchipua, maua yalichanua na vishada vyake vikawa zabibu zilizoiva.

Genesis 40:11

¹¹ Kikombe cha Farao kilikuwa mkononi mwangu, nikazitwaa zabibu, nikazikamua katika kikombe cha Farao, na nikaweka kikombe mkononi mwake.”

Genesis 40:12

¹² Yosefu akamwambia, “Hii ndiyo maana yake: Matawi matatu ni siku tatu.

Genesis 40:13

¹³ Katika siku hizi tatu, Farao atakutoa gerezani na kukuweka tena kwenye nafasi yako, nawe utaweka kikombe cha Farao mikononi mwake, kama vile ulivyokuwa unafanya ulipokuwa mnyweshaji wake.

Genesis 40:14

¹⁴ Lakini wakati mambo yatakapokuwika mazuri, unikumbuke, unifanyie wema, useme mema juu yangu kwa Farao ili niondoke huku gerezani.

Genesis 40:15

¹⁵ Kwa maana nilichukuliwa kwa nguvu kutoka nchi ya Waebrania, na hata hapa nilipo sikufanya lolote linalostahili niwekwe gerezani.”

Genesis 40:16

¹⁶ Yule mwokaji mkuu alipoona kuwa Yosefu amefasiri ikiwa na maana nzuri, akamwambia Yosefu, “Mimi pia niliota ndoto: Kichwani mwangu kulikuwepo vikapu vitatu vya mikate.

Genesis 40:17

¹⁷ Katika kikapu cha juu kulikuwa na aina zote za vyakula vilivyookwa kwa ajili ya Farao, lakini ndege walikuwa wakivila kutoka kwenye kikapu nilichokuwa nimebeba kichwani.”

Genesis 40:18

¹⁸ Yosefu akamwambia, “Hii ndiyo maana yake: Vikapu vitatu ni siku tatu.

Genesis 40:19

¹⁹ Katika siku hizi tatu, Farao atakata kichwa chako na kukutundika juu ya mti. Nao ndege watakula nyama ya mwili wako.”

Genesis 40:20

²⁰ Mnamo siku ya tatu, ilikuwa kumbukumbu ya kuzaliwa kwa Farao, naye akawaandalia maafisa wake wote karamu. Akawatoa gerezani mnyweshaji mkuu na mwokaji mkuu, akawaweka mbele ya maafisa wake:

Genesis 40:21

²¹ Ndipo akamrudisha mnyweshaji mkuu kwenye nafasi yake, ili aweke kikombe mikononi mwa Farao tena,

Genesis 40:22

²² lakini akamwangika yule mwokaji mkuu, sawasawa na jinsi Yosefu alivyowaambia katika tafsiri yake.

Genesis 40:23

²³ Pamoja na hayo, mnyweshaji mkuu hakumkumbuka Yosefu, bali alimsahau.

Genesis 41:1

¹ Baada ya miaka miwili kamili kupita, Farao aliota ndoto: Tazama alikuwa amesimama kando ya Mto Naili,

Genesis 41:2

² wakati ng'ombe saba, wazuri na wanono, walitokea mtoni wakajilisha kwenye matete.

Genesis 41:3

³ Baada yao ng'ombe wengine saba, wabaya na waliokonda, wakatokea mtoni Naili wakasimama kando ya wale wanono ukingoni mwa mto.

Genesis 41:4

⁴ Wale ng'ombe wabaya na waliokonda wakawala wale saba wazuri na wanono. Kisha Farao akaamka.

Genesis 41:5

⁵ Farao akaingia usingizini tena akaota ndoto ya pili: Akaona masuke saba ya nafaka, yenye afya na mazuri, yanakua katika bua moja.

Genesis 41:6

⁶ Baadaye, masuke mengine saba yakachipua, yakiwa membamba yaliyonyaushwa na upepo wa mashariki.

Genesis 41:7

⁷ Masuke yale membamba yakameza yale masuke saba yenye afya na yaliyojaa. Basi Farao akaamka kutoka usingizini, kumbe ilikuwa ndoto.

Genesis 41:8

⁸ Asubuhi yake, alifadhaika akilini, hivyo akawaita waaguzi wote pamoja na watu wenye busara wa Misri. Walipokuja, Farao akawaeleza ndoto zake, lakini hakuna hata mmoja aliyeweza kumfasiria.

Genesis 41:9

⁹ Ndipo mnyweshaji mkuu alipomwambia Farao, "Leo nimekumbushwa kuhusu kosa langu.

Genesis 41:10

¹⁰ Wakati fulani Farao aliwakasirikia watumishi wake, akanifunga mimi na mwokaji mkuu katika nyumba ya mkuu wa ulinzi.

Genesis 41:11

¹¹ Kila mmoja wetu aliota ndoto katika usiku mmoja na kila ndoto ilikuwa na maana yake tofauti.

Genesis 41:12

¹² Basi kijana wa Kiebrania aliyekuwa pamoja nasi huko, alikuwa mtumishi wa mkuu wa kikosi cha ulinzi. Tulimweleza ndoto zetu, naye akatufasiria, akitupa kila mtu tafsiri ya ndoto yake.

Genesis 41:13

¹³ Nayo mambo yakawa sawa kabisa na jinsi alivyotufasiria ndoto zetu: Mimi nilirudishwa kazini mwangu na huyo mtu mwingine akaangikwa."

Genesis 41:14

¹⁴ Basi, Farao akatuma Yosefu aitwe, naye akatolewa kifungoni haraka. Baada ya kunyoa na kubadilisha nguo zake akaenda mbele ya Farao.

Genesis 41:15

¹⁵ Farao akamwambia Yosefu, “Nimeota ndoto, wala hakuna mtu hata mmoja anayeweza kuifasiri. Lakini nimesikia ikisemwa kwa habari yako kwamba unapoelezwwa ndoto waweza kuifasiri.”

Genesis 41:16

¹⁶ Yosefu akamjibu Farao, “Siwezi kuifasiri, lakini Mungu atampa Farao jibu analolihitaji.”

Genesis 41:17

¹⁷ Kisha Farao akamwambia Yosefu, “Katika ndoto yangu nilikuwa nimesimama ukingoni mwa Mto Naili,

Genesis 41:18

¹⁸ nikawaona ng’ombe saba, wazuri na wanono, wakijitokeza kutoka mtoni wakaja kujilisha kwenye matete.

Genesis 41:19

¹⁹ Baada ya hao, ng’ombe wengine saba wadhaifu wakatokea, wabaya sana na waliokonda. Kamwe sikuwahi kuona ng’ombe wabaya jinsi hiyo katika nchi yote ya Misri.

Genesis 41:20

²⁰ Hao ng’ombe waliokonda na wabaya sana wakawala wale ng’ombe saba walionona waliojitokeza kwanza.

Genesis 41:21

²¹ Lakini hata baada ya kuwala, hakuna mtu ambaye angeweza kusema kwamba wamekula, bado walionekana wabaya kama mwanzoni. Kisha nikaamka kutoka usingizini.

Genesis 41:22

²² “Pia katika ndoto zangu niliona masuke saba ya nafaka, yamejaa na mazuri, yanakua katika bua moja.

Genesis 41:23

²³ Baada ya hayo masuke mengine saba yakachipua, yaliyonyauka, membamba na yamekaushwa na upepo wa mashariki.

Genesis 41:24

²⁴ Yale masuke membamba ya nafaka yakayameza yale masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka. Nimewaeleza waaguzi, wala hakuna yeyote aliyeweza kunifasiria.”

Genesis 41:25

²⁵ Ndipo Yosefu akamwambia Farao, “Ndoto za Farao ni ndoto iyo hiyo moja. Mungu amemfunulia Farao jambo analokusudia kufanya karibuni.

Genesis 41:26

²⁶ Ng’ombe saba wazuri ni miaka saba, nayo masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka ni miaka saba, ni ndoto iyo hiyo moja.

Genesis 41:27

²⁷ Ng’ombe saba waliokonda na wabaya wale waliojitokeza baadaye ni miaka saba, vivyo hivyo masuke saba ya ngano yaliyodhoofika na kukaushwa na upepo wa mashariki, ni miaka saba ya njaa.

Genesis 41:28

²⁸ “Ni kama vile nilivyomwambia Farao: Mungu amemwonyesha Farao jambo analokusudia kufanya karibuni.

Genesis 41:29

²⁹ Miaka saba ya neema inakuja katika nchi yote ya Misri,

Genesis 41:30

³⁰ lakini itafuata miaka saba ya njaa. Ndipo neema yote ya Misri itasahaulika na njaa itaikumba nchi.

Genesis 41:31

³¹ “Neema iliyokuwa katika nchi haitakumbukwa, kwa sababu njaa itakayofuata itakuwa kali mno.

Genesis 41:32

³² Sababu ya ndoto kumjia Farao kwa namna mbili ni kwamba jambo hilo Mungu ameshaamua kwa hakika, naye Mungu atalifanya karibuni.

Genesis 41:33

³³ “Basi sasa Farao na atafute mtu mwenye akili na hekima ili amweke kuwa msimamizi wa nchi ya Misri.

Genesis 41:34

³⁴ Farao na aweke wenye amri nchini kote wakusanye sehemu ya tano ya mavuno ya Misri katika miaka hii saba ya neema.

Genesis 41:35

³⁵ Wakusanye chakula chote katika miaka hii saba ya neema inayokuja na kuhifadhi nafaka chini ya mamlaka ya Farao, iwe akiba ya chakula katika miji.

Genesis 41:36

³⁶ Chakula hiki kitakuwa akiba ya tahadhari kwa ajili ya nchi, ili kitumike katika ile miaka saba ya njaa itakayokuja Misri, ili nchi isiharibiwe na njaa.”

Genesis 41:37

³⁷ Mpango huu ulionekana mzuri kwa Farao na kwa maafisa wake wote.

Genesis 41:38

³⁸ Hivyo Farao akawauliza, “Je tunaweza kumpata yeyote kama mtu huyu, ambaye Roho wa Mungu yumo ndani yake?”

Genesis 41:39

³⁹ Ndipo Farao akamwambia Yosefu, “Maadamu Mungu amekufunulia yote haya, hakuna mwingine yeyote mwenye akili na hekima kama wewe.

Genesis 41:40

⁴⁰ Wewe utakuwa msimamizi wa jumba langu la kifalme, na watu wangu wote watatii amri zako. Ni kuhusu kiti cha ufalme tu nitakuwa mkuu kuliko wewe.”

Genesis 41:41

⁴¹ Kwa hiyo Farao akamwambia Yosefu, “Sasa nakuweka uwe msimamizi wa nchi yote ya Misri.”

Genesis 41:42

⁴² Ndipo Farao akaivua pete yake ya muhuri kutoka kidoleni mwake na kuivalisha katika kidole cha Yosefu. Akamvika majoho mazuri ya kitani safi na mkufu wa dhahabu shingoni mwake.

Genesis 41:43

⁴³ Akampandisha katika gari lake la farasi kama msaidizi wake, watu wakatangulia wakishangilia, wakisema, “Fungueni njia!” Ndivyo Farao alivyomweka Yosefu kuwa msimamizi wa nchi yote ya Misri.

Genesis 41:44

⁴⁴ Kisha Farao akamwambia Yosefu, “Mimi ni Farao, lakini pasipo neno lako, hakuna mtu mwenye ruhusa kuinua mkono au mguu katika nchi yote ya Misri.”

Genesis 41:45

⁴⁵ Farao akamwita Yosefu Safenath-Panea, pia akampa Asenathi binti Potifera, kuhani wa mji wa Oni, kuwa mke wake. Ndipo Yosefu akaitembelea nchi yote ya Misri.

Genesis 41:46

⁴⁶ Yosefu alikuwa na miaka thelathini alipoingia katika utumishi wa Farao mfalme wa Misri. Naye Yosefu akatoka mbele ya Farao akasafiri katika nchi yote ya Misri.

Genesis 41:47

⁴⁷ Katika ile miaka saba ya neema nchi ilizaa mazao kwa wingi sana.

Genesis 41:48

⁴⁸ Yosefu akakusanya chakula chote kilichozalishwa katika ile miaka saba ya neema nchini Misri, akakihifadhi katika ghala za miji. Katika kila mji kulihifadhiwa chakula kilichozalishwa katika mashamba yaliyouzunguka mji huo.

Genesis 41:49

⁴⁹ Yosefu alihifadhi nafaka nyingi, mfano wa mchanga wa bahari, ilikuwa nyingi mno kiasi kwamba walishindwa kuweka kumbukumbu kwa sababu akiba ilizidi sana kupita kipimo.

Genesis 41:50

⁵⁰ Kabla ya miaka ya njaa kuanza, Asenathi binti Potifera, kuhani wa mji wa Oni, alikuwa amemzalia Yosefu wana wawili wa kiume.

Genesis 41:51

⁵¹ Yosefu akamwita mzaliwa wake wa kwanza Manase, akisema, “Ni kwa sababu Mungu amenifanya nisahau taabu zangu zote pamoja na jamaa yote ya nyumba ya baba yangu.”

Genesis 41:52

⁵² Mwana wa pili akamwita Efraimu, akisema, “Ni kwa sababu Mungu amenistawisha katika nchi ya mateso yangu.”

Genesis 41:53

⁵³ Ile miaka saba ya neema huko Misri ikaisha,

Genesis 41:54

⁵⁴ nayo miaka ile saba ya njaa ikaanza, sawasawa na alivyosema Yosefu. Kulikuwa na njaa katika nchi nyingine zote, bali katika nchi yote ya Misri kulikuwa na chakula.

Genesis 41:55

⁵⁵ Wakati nchi yote ya Misri ilipopatwa na njaa, watu wakamlilia Farao ili awape chakula. Ndipo Farao alipowaagiza Wamisri wote, akisema, “Nendeni kwa Yosefu, nanyi mfanye anachowaambia.”

Genesis 41:56

⁵⁶ Wakati njaa ilipokuwa imeenea katika nchi yote, Yosefu akafungua ghala za vyakula na kuwauzia Wamisri nafaka, kwa sababu njaa ilikuwa kali mno katika nchi yote ya Misri.

Genesis 41:57

⁵⁷ Pia nchi nyingine zote zilikuja Misri kununua nafaka kutoka kwa Yosefu, kwa sababu njaa ilikuwa kali mno duniani kote.

Genesis 42:1

¹ Wakati Yakobo alipofahamu kuwa kuna nafaka huko Misri, akawaambia wanawe, “Mbona mnakaa tu hapa mnatazana?”

Genesis 42:2

² Akaendelea kuwaambia, “Nimesikia kuwa huko Misri kuna nafaka. Telemkeni huko mkanunue chakula kwa ajili yetu, ili tuweze kuishi wala tusife.”

Genesis 42:3

³ Ndipo wale ndugu kumi wa Yosefu, wakateremka huko Misri kununua nafaka.

Genesis 42:4

⁴ Lakini Yakobo hakumtuma Benyamini, ndugu yake Yosefu, pamoja na wengine, kwa sababu aliogopa asije akapatwa na madhara.

Genesis 42:5

⁵ Hivyo wana wa Israeli walikuwa miongoni mwa wale waliokwenda Misri kununua nafaka, kwani njaa ilikuwa katika nchi ya Kanaani pia.

Genesis 42:6

⁶ Wakati huo Yosefu alikuwa mtawala wa nchi ya Misri, naye alikuwa ndiye aliwauzia watu wote nafaka. Kwa hiyo wakati ndugu zake Yosefu walipofika, wakamsujudia hadi nyuso zao zikagusa ardhi.

Genesis 42:7

⁷ Mara Yosefu alipowaona ndugu zake, akawatambua, lakini akajifanya mgeni na kuzungumza nao kwa ukali, akiwauliza, “Ninyi mnatoka wapi?” Wakamjibu, “Tumetoka katika nchi ya Kanaani kuja kununua chakula.”

Genesis 42:8

⁸ Ingawa Yosefu aliwatambua ndugu zake, wao hawakumtambua.

Genesis 42:9

⁹ Ndipo Yosefu alipokumbuka ndoto zake kuwahusu wao, akawaambia, “Ninyi ni wapelelezi! Mmekuja kuangalia mahali ambapo nchi yetu haina ulinzi.”

Genesis 42:10

¹⁰ Wakamjibu, “Sivyo bwana wangu. Watumishi wako wamekuja kununua chakula.

Genesis 42:11

¹¹ Sisi sote ni wana wa baba mmoja. Watumishi wako ni watu waaminifu, wala sio wapelelezi.”

Genesis 42:12

¹² Akawaambia, “La hash! Mmekuja kuangalia mahali ambapo nchi yetu haina ulinzi.”

Genesis 42:13

¹³ Lakini wakamjibu, “Watumishi wako walikuwa kumi na wawili, wana wa mtu mmoja ambaye anaishi katika nchi ya Kanaani. Sasa mdogo wetu wa mwisho yupo na baba yetu na mwingine alikufa.”

Genesis 42:14

¹⁴ Yosefu akawaambia, “Ni sawa kabisa kama nilivyowaambia: Ninyi ni wapelelezi!”

Genesis 42:15

¹⁵ Na hivi ndivyo mtakavyojaribiwa: Hakika kama Farao aishivyo, hamtaondoka mahali hapa mpaka ndugu yenu mdogo aje hapa.

Genesis 42:16

¹⁶ Tumeni mmoja wenu akamlete huyo ndugu yenu, wengine mtawekwa gerezani, ili maneno yenu yajaribiwe kuona kama mnasema kweli. La sivyo, hakika kama Farao aishivyo ninyi ni wapelelezi!"

Genesis 42:17

¹⁷ Akawaweka wote chini ya ulinzi kwa siku tatu.

Genesis 42:18

¹⁸ Siku ya tatu Yosefu akawaambia, "Fanyeni hili nanyi mtaishi, kwa maana namwogopa Mungu:

Genesis 42:19

¹⁹ Ikiwa ninyi ni watu waaminifu, mmoja wa ndugu zenu na abaki kifungoni, nanyi wengine pelekeni nafaka kwa jamaa yenu wanaoteseka kwa njaa.

Genesis 42:20

²⁰ Lakini ni lazima mniletee ndugu yenu mdogo hapa, ili maneno yenu yathibitike na kwamba msife." Wakakubali kufanya hivyo.

Genesis 42:21

²¹ Wakaambiana wao kwa wao, "Hakika tunaadhibiwa kwa sababu ya ndugu yetu. Tuliona jinsi alivyohuzunika alipokuwa anatusihi kuponya maisha yake, lakini hatukumsikiliza, hiyo ndiyo sababu dhiki hii imetupata."

Genesis 42:22

²² Reubeni akawajibu, "Sikuwaambieni msitende dhambi dhidi ya kijana? Lakini hamkunisikiliza! Sasa ni lazima tuadhibiwe kwa ajili ya damu yake."

Genesis 42:23

²³ Hawakujua kuwa Yosefu angewaelewa, kwa sababu alitumia mkalimani.

Genesis 42:24

²⁴ Yosefu akajitenga nao akaanza kulia, kisha akawarudia na kuzungumza nao tena. Akataka Simeoni akamatwe na kufungwa mbele yao.

Genesis 42:25

²⁵ Yosefu akatoa amri ya kujaza magunia yao nafaka na kuweka fedha ya kila mmoja ndani ya gunia lake, kisha wapewe mahitaji ya njiani. Baada ya kufanyiwa hayo yote,

Genesis 42:26

²⁶ wakapakiza nafaka juu ya punda zao, wakaondoka.

Genesis 42:27

²⁷ Walipofika mahali pa kulala huko njiani mmoja wao akafungua gunia lake ili amlishe punda wake, akakuta fedha yake kwenye mdomo wa gunia lake.

Genesis 42:28

²⁸ Akawaambia ndugu zake, "Fedha yangu imerudishwa. Iko ndani ya gunia langu." Mioyo yao ikazimia, na kila mmoja akamgeukia mwenzake wakitetemeka, wakaulizana, "Ni nini hiki Mungu alichotufanyia?"

Genesis 42:29

²⁹ Walipofika kwa Yakobo baba yao katika nchi ya Kanaani, wakamweleza mambo yote yaliyowapata. Wakasema,

Genesis 42:30

³⁰ "Huyo mtu ambaye ndiye bwana katika nchi hiyo alisema nasi kwa ukali, akatutendea kana kwamba sisi tulikuwa tunaipieleza nchi.

Genesis 42:31

³¹ Lakini tulimwambia, 'Sisi ni watu waaminifu, sio wapelelezi.

Genesis 42:32

³² Tulizaliwa ndugu kumi na wawili, wana wa baba mmoja. Mmoja alikufa, na mdogo wetu wa mwisho yupo na baba yetu huko Kanaani.'

Genesis 42:33

³³ "Ndipo huyo mtu aliye bwana katika nchi hiyo alipotuambia, 'Hivi ndivyo nitafahamu kuwa ninyi ni watu waaminifu: Mwacheni mmoja wa ndugu zenu pamoja nami hapa, kisha nendeni mpeleke chakula kwa ajili ya jamaa yenu inayoteseka kwa njaa.

Genesis 42:34

³⁴ Lakini mleteni huyo ndugu yenu mdogo kwangu, ndipo nitajua kuwa ninyi sio wapelelezi, ila ni watu waaminifu. Kisha nitamrudisha ndugu yenu, nanyi mtaweza kufanya biashara katika nchi hii.' "

Genesis 42:35

³⁵ Walipokuwa wanamimina nafaka kutoka kwenye magunia yao, ndani ya gunia la kila mtu kulikuwa na mfuko wa fedha! Wakati wao na baba yao walipoona mifuko ya fedha, wakaogopa.

Genesis 42:36

³⁶ Yakobo baba yao akawaambia, "Ninyi mmenipokonya watoto wangu. Yosefu hayupo na Simeoni hayupo tena na sasa mnataka kumchukua Benyamini. Kila kitu ni kinyume nami!"

Genesis 42:37

³⁷ Ndipo Reubeni akamwambia baba yake, "Waweza kuwaua wanangu wote wawili, ikiwa sitamrudisha Benyamini kwako. Mkabidhi Benyamini katika uangalizi wangu, nami nitamrudisha."

Genesis 42:38

³⁸ Lakini Yakobo akasema, "Mwanangu hatashuka huko pamoja nanyi; ndugu yake amekufa naye ndiye peke yake aliyebaki. Ikiwa atapatwa na madhara katika safari mnayoiendea, mtashusha kichwa changu chenye mvi kaburini kwa masikitiko."

Genesis 43:1

¹ Wakati huu njaa ilikuwa bado ni kali mno katika nchi.

Genesis 43:2

² Hivyo wakati walikuwa wamemaliza kula nafaka yote waliyoileta kutoka Misri, Yakobo baba yao akawaambia, "Rudini Misri mkatununulie chakula kingine zaidi."

Genesis 43:3

³ Lakini Yuda akamwambia, "Mtu yule alituonya kwa msisitizo, 'Hamtauona uso wangu tena mpaka mje na ndugu yenu.'

Genesis 43:4

⁴ Kama utakubali ndugu yetu aende pamoja nasi, tutakwenda kuwanunulia chakula.

Genesis 43:5

⁵ Lakini ikiwa hutamruhusu aende, hatutakwenda, kwa sababu mtu yule alituambia, 'Hamtauona uso wangu tena mpaka mje pamoja na ndugu yenu.' "

Genesis 43:6

⁶ Israeli akauliza, "Kwa nini mkaniletea taabu hii kwa kumwambia yule mtu mlikuwa na ndugu mwingine?"

Genesis 43:7

⁷ Wakamjibu, “Yule mtu alituhaji kwa undani sana habari zetu na za jamaa yetu. Alituuliza, ‘Je, baba yenu bado yungali hai? Je mnaye ndugu mwingine?’ Sisi tulimjibu maswali yake tu. Tungewezaje kujua kwamba angesema, ‘Mleteni mdogo wenu hapa?’”

Genesis 43:8

⁸ Ndipo Yuda akamwambia baba yake Israeli, “Mtume kijana pamoja nami, nasi tutaondoka mara, ili sisi na wewe pamoja na watoto wetu tuweze kuishi, wala tusife.

Genesis 43:9

⁹ Mimi mwenyewe nitakuhakikishia usalama wake, mimi mwenyewe nitawajibika kumrudisha. Ikiwa sitamrudisha kwako na kumweka mbele yako, nitakuwa mwenye lawama mbele yako maisha yangu yote.

Genesis 43:10

¹⁰ Hakika, kama hatukuchelewa kuondoka, tungekuwa tumekwenda na kurudi mara mbili.”

Genesis 43:11

¹¹ Basi baba yao Israeli akawaambia, “Kama ni lazima iwe hivyo, basi fanyeni hivi: Wekeni baadhi ya mazao bora ya nchi katika mifuko yenu na mpelekeeni yule mtu kama zawadi, zeri kidogo, asali kidogo, vikolezo, manemane, kungu na lozi.

Genesis 43:12

¹² Chukueni fedha mara mbili, kwa kuwa mtazirudisha zile fedha zilizowekwa midomoni mwa magunia yenu. Labda ziliwekwa kwa makosa.

Genesis 43:13

¹³ Mchukueni ndugu yenu pia mrudi kwa huyo mtu mara moja.

Genesis 43:14

¹⁴ Naye Mungu Mwenyezi awajalieni rehema mbele ya huyo mtu ili apate kumwachia yule ndugu yenu na Benyamini mweze kurudi pamoja. Kwangu mimi kama nikufiwa nimefiwa.”

Genesis 43:15

¹⁵ Basi hao watu wakazichukua zile zawadi na zile fedha mara mbili pamoja na Benyamini. Wakafanya haraka kwenda Misri na walipofika wakajionyesha kwa Yosefu.

Genesis 43:16

¹⁶ Yosefu alipomwona Benyamini pamoja nao, akamwambia msimamizi wa nyumba yake, “Wachukue watu hawa nyumbani kwangu, mchinje mnyama na kuandalia chakula kwa kuwa watakuwa chakula cha mchana pamoja nami.”

Genesis 43:17

¹⁷ Yule Msimamizi akafanya kama Yosefu alivyomwambia na akawachukua wale watu nyumbani kwa Yosefu.

Genesis 43:18

¹⁸ Basi watu hao wakaogopa walipopelekwa nyumbani kwa Yosefu. Wakafikiri, “Tumeletwa hapa kwa ajili ya zile fedha zilizorudishwa katika magunia yetu mara ile ya kwanza. Anataka kutushambulia na kutushinda, atuchukue sisi kama watumwa, na atwae hawa punda zetu.”

Genesis 43:19

¹⁹ Hivyo wakamwendea msimamizi wa nyumba wa Yosefu na kuzungumza naye kwenye ingilio la nyumbani.

Genesis 43:20

²⁰ Wakasema, “Tafadhali bwana, tulikuja hapa mara ya kwanza kununua chakula.

Genesis 43:21

²¹ Lakini mahali pale tulipotua wakati wa jioni tulifungua magunia yetu, na kila mmoja wetu akakuta fedha zake, kwenye mdomo wa gunia lake kiasi kile kile tulicholeta. Kwa hiyo tumezirudisha.

Genesis 43:22

²² Pia tumeleta fedha nyingine kwa ajili ya kununulia chakula. Hatujui ni nani aliziweka fedha hizo katika magunia yetu.”

Genesis 43:23

²³ Akawaambia, “Vema, msiogope. Mungu wenu, Mungu wa baba yenu, amewapa ninyi hazina katika magunia yenu; mimi nilipokea fedha yenu.” Ndipo akawaletea Simeoni.

Genesis 43:24

²⁴ Msimamizi akawapeleka wale watu katika nyumba ya Yosefu, akawapa maji ya kunawa miguu na kuwapa punda wao majani.

Genesis 43:25

²⁵ Wakaandaa zawadi zao ili wampe Yosefu wakati atakapofika adhuhuri, kwa kuwa walikuwa wamesikia kwamba watakula chakula huko.

Genesis 43:26

²⁶ Yosefu alipokuja nyumbani, walimkabidhi zile zawadi walizokuwa nazo, ambazo walikuwa wamezileta mle nyumbani, nao wakamsujudia hadi nchi.

Genesis 43:27

²⁷ Akawauliza kuhusu hali yao, kisha akawaambia, “Yule baba yenu mzee mliyeniambia habari zake, yu hali gani? Je, bado yu hai?”

Genesis 43:28

²⁸ Wakamjibu, “Mtumishi wako baba yetu bado anaishi na ni mzima.” Kisha wakainama chini kumpa heshima.

Genesis 43:29

²⁹ Alipotazama na kumwona Benyamini ndugu yake, mwana wa mama yake hasa, akauliza, “Je, huyu ndiye ndugu yenu wa mwisho, ambaye mlinieleza habari zake?” Ndipo akasema, “Mungu na akufadhili, mwanangu.”

Genesis 43:30

³⁰ Akiwa ameguswa sana kwa kumwona ndugu yake, Yosefu akatoka nje kwa haraka na kutafuta mahali pa kulilia. Akaingia kwenye chumba chake cha pekee na kulilia humo.

Genesis 43:31

³¹ Baada ya kunawa uso wake, akatoka nje na huku akijizua akasema, “Pakueni chakula.”

Genesis 43:32

³² Wakampakulia Yosefu peke yake, ndugu zake peke yao na Wamisri waliokula pamoja naye peke yao, kwa sababu Wamisri wasingeweza kula pamoja na Waebrania, kwa maana ilikuwa ni chukizo kwa Wamisri.

Genesis 43:33

³³ Watu hao walikuwa wameketi mbele yake kwa mfuatano wa umri wao, kuanzia mzaliwa wa kwanza hadi mzaliwa wa mwisho, wakatazamana wao kwa wao kwa mshangao.

Genesis 43:34

³⁴ Wakati walipelekewa sehemu ya chakula kutoka mezani mwa Yosefu, sehemu ya Benyamini ilikuwa mara tano zaidi ya sehemu ya wale wengine. Kwa hiyo wakanywa na kufurahi pamoja naye.

Genesis 44:1

¹ Kisha Yosefu akampa yule msimamizi wa nyumbani mwake maagizo haya: “Jaza magunia ya watu hawa kiasi cha chakula ambacho wanaweza kuchukua, na uweke fedha ya kila mtu kwenye mdomo wa gunia lake.

Genesis 44:2

² Kisha weka kikombe changu kile cha fedha kwenye mdomo wa gunia la yule mdogo wa wote pamoja na fedha zake ambazo angenunulia nafaka yake.” Naye akafanya kama Yosefu alivyosema.

Genesis 44:3

³ Kulipopambazuka, hao watu wakaruhusiwa kuondoka pamoja na punda zao.

Genesis 44:4

⁴ Kabla hawajafika mbali kutoka mjini, Yosefu akamwambia mtumishi wake, “Wafuatilie wale watu mara moja, utakapowakuta, waambie, ‘Kwa nini mmelipiza wema kwa ubaya?’

Genesis 44:5

⁵ Je, kikombe hiki sicho anachonywea bwana wangu na pia hukitumia kwa kutabiri mambo yajayo? Hili ni jambo ovu mlilolitenda.’”

Genesis 44:6

⁶ Alipowafikia, akarudia maneno haya kwao.

Genesis 44:7

⁷ Lakini wakamwambia mtumishi, “Kwa nini bwana wangu anasema maneno kama haya? Liwe mbali na watumishi wako wasije wakafanya jambo kama hilo!

Genesis 44:8

⁸ Hata hivyo tulikurudishia zile fedha kutoka nchi ya Kanaani ambazo tulizikuta kwenye midomo ya magunia yetu. Hivyo kwa nini tuibe fedha au dhahabu kutoka nyumbani kwa bwana wako?

Genesis 44:9

⁹ Ikiwa yeyote miongoni mwa watumishi wako atapatikana nacho, auawe, na sisi wengine tutakuwa watumwa wa bwana wangu.”

Genesis 44:10

¹⁰ Akajibu, “Vema sana; na iwe kama msemavyo. Yeyote atakayekutwa nacho atakuwa mtumwa wangu, lakini ninyi wengine mtakuwa hamna lawama.”

Genesis 44:11

¹¹ Kila mmoja wao akafanya haraka kushusha gunia lake chini na kulifungua.

Genesis 44:12

¹² Ndipo msimamizi akaendelea kutafuta, akianzia kwa mkubwa wa wote na akaishia kwa mdogo wa wote. Basi kikombe kikapatikana katika gunia la Benyamini.

Genesis 44:13

¹³ Kwa jambo hili, wakararua nguo zao. Ndipo wote wakapakiza mizigo yao juu ya punda zao na kurudi mjini.

Genesis 44:14

¹⁴ Yosefu alikuwa bado yuko nyumbani mwake wakati Yuda na kaka zake walipoingia, wote wakajitupa chini mbele yake.

Genesis 44:15

¹⁵ Yosefu akawaambia, “Ni jambo gani hili mlilolifanya? Hamjui kuwa mtu kama mimi anaweza kufahamu mambo kwa njia ya kutabiri?”

Genesis 44:16

¹⁶ Yuda akajibu, “Tutaweza kusema nini kwa bwana wangu? Tutaweza kuzungumza nini? Tutawezaje kuthibitisha kwamba hatuna hatia? Mungu amefunua hatia ya watumishi wako. Sasa sisi tu watumwa wa bwana wangu, sisi wenyewe pamoja na yule aliyepatikana na kikombe.”

Genesis 44:17

¹⁷ Lakini Yosefu alisema, “Liwe mbali nami kufanya jambo kama hili! Mtu yule tu aliyekutwa na kikombe ndiye atakayekuwa mtumwa wangu. Ninyi wengine, rudini kwa baba yenu kwa amani.”

Genesis 44:18

¹⁸ Ndipo Yuda akamwendea na kumwambia: “Tafadhali bwana wangu, mruhusu mtumishi wako aseme neno kwa bwana wangu. Usimkasirikie mtumishi wako, ingawa wewe ni sawa na Farao mwenyewe.

Genesis 44:19

¹⁹ Bwana wangu aliwauliza watumishi wake, ‘Mnaye baba au ndugu?’

Genesis 44:20

²⁰ Nasi tukakujibu, ‘Tunaye baba yetu ambaye ni mzee; pia yupo mwanawe mdogo aliyezaliwa katika uzee wake. Ndugu yake amekufa, na huyu mdogo ndiye mwana pekee kwa mama yake aliyebaki, naye baba yake anampenda.’

Genesis 44:21

²¹ “Ndipo ulipowaambia watumishi wako, ‘Mleteni kwangu ili niweze kumwona kwa macho yangu mwenyewe.’

Genesis 44:22

²² Nasi tukamwambia bwana wangu, ‘Kijana hawezi kumwacha baba yake; akimwacha, baba yake atakufa.’

Genesis 44:23

²³ Lakini ukawaambia watumishi wako, ‘Ndugu yenu mdogo asiposhuka pamoja nanyi, hamtauona uso wangu tena.’

Genesis 44:24

²⁴ Tuliporudi nyumbani kwa mtumwa wako baba yangu, tulimwambia lile bwana wangu alilokuwa amesema.

Genesis 44:25

²⁵ “Ndipo baba yetu aliposema, ‘Rudini Misri mkanunue chakula kingine.’

Genesis 44:26

²⁶ Lakini tukamwambia, ‘Hatuwezi kushuka Misri mpaka ndugu yetu mdogo awe pamoja nasi ndipo tutakapokwenda. Hatutaweza kuuona uso wa yule mtu mpaka ndugu yetu mdogo awe pamoja nasi.’

Genesis 44:27

²⁷ “Mtumwa wako baba yangu alituambia, ‘Mnajua mke wangu alinizalia wana wawili.

Genesis 44:28

²⁸ Mmojawapo alipotea, nami nikasema, “Hakika ameraruliwa vipande vipande.” Nami sijamwona tangu wakati huo.

Genesis 44:29

²⁹ Ikiwa mtaniondolea huyu tena na akapatwa na madhara, mtashusha kichwa changu chenye mvi kaburini nikiwa mwenye huzuni.'

Genesis 44:30

³⁰ "Hivyo sasa, kama kijana hatakuwa pamoja nasi nitakaporudi kwa mtumishi wako baba yangu, na kama baba yangu, ambaye maisha yake yamefungamanishwa na uhai wa kijana huyu,

Genesis 44:31

³¹ akiona kijana hayupo nasi, atakufa. Watumishi wako watashusha kichwa chenye mvi cha baba yetu kaburini kwa huzuni.

Genesis 44:32

³² Mtumwa wako alimhakikishia baba yangu usalama wa kijana. Nikamwambia, 'Kama sikumrudisha kwako nitakuwa mwenye lawama mbele yako, baba yangu, maisha yangu yote!'

Genesis 44:33

³³ "Sasa basi, tafadhali mruhusu mtumishi abaki hapa kama mtumwa wa bwana wangu badala ya kijana, naye kijana umruhusu arudi na ndugu zake.

Genesis 44:34

³⁴ Ninawezaje kurudi kwa baba yangu kama kijana hatakuwa pamoja nami? La hasha! Usiniache nikaone huzuni ile itakayompata baba yangu."

Genesis 45:1

¹ Hapo Yosefu hakuweza kujizuia zaidi mbele ya wote waliokuwa wamesimama karibu naye, akapaza sauti, akasema, "Mwondoeni kila mtu mbele yangu!" Kwa hiyo hapakuwepo mtu yeyote pamoja na Yosefu alipojitambulisha kwa ndugu zake.

Genesis 45:2

² Naye akalia kwa sauti kubwa kiasi kwamba Wamisri walimsikia, hata watu wa nyumbani mwa Farao wakapata hizo habari.

Genesis 45:3

³ Yosefu akawaambia ndugu zake, "Mimi ni Yosefu! Je, baba yangu angali hai bado?" Lakini ndugu zake hawakuweza kumjibu, kwa sababu walipatwa na hofu kuu mbele yake.

Genesis 45:4

⁴ Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake, "Sogeeni karibu nami." Waliposogea, akasema, "Mimi ni ndugu yenu Yosefu, yule ambaye mlimuza Misri!

Genesis 45:5

⁵ Sasa, msihuzunike wala msijichukie wenyewe kwa kuniuza huku, kwa sababu ilikuwa ni ili kuokoa maisha ya watu ndiyo sababu Mungu alinituma niwatangulie ninyi.

Genesis 45:6

⁶ Kwa miaka miwili sasa imekuwepo njaa katika nchi, pia kwa miaka mitano ijayo hapatakuwepo kulima wala kuvuna.

Genesis 45:7

⁷ Lakini Mungu alinitanguliza mbele yenu ili kuhifadhi mabaki kwa ajili yenu katika nchi, na kuokoa maisha yenu kwa wokovu mkuu.

Genesis 45:8

⁸ "Kwa hiyo basi, si ninyi mlionileta huku, bali ni Mungu. Alinifanya kuwa baba kwa Farao, bwana wa watu wa nyumbani mwake wote, na mtawala wa Misri yote.

Genesis 45:9

⁹ Sasa rudini haraka kwa baba yangu na mwambieni, 'Hili ndilo mwanao Yosefu asemalo: Mungu amenifanya mimi kuwa bwana wa Misri yote. Shuka uje kwangu, wala usikawie.

Genesis 45:10

¹⁰ Nawe utaishi katika nchi ya Gosheni na kuwa karibu nami, wewe, watoto wako na wajukuu wako, makundi yako ya kondoo, mbuzi na ng'ombe, pamoja na vyote ulivyo navyo.

Genesis 45:11

¹¹ Nitawatunza huko, kwa sababu bado iko miaka mingine mitano inayokuja ya njaa. La sivyo, wewe na nyumba yako na wote ulio nao mtakuwa fukara.'

Genesis 45:12

¹² "Mnaweza kujionea wenyewe, hata ndugu yangu Benyamini, kwamba hakika ni mimi ninayezungumza nanyi.

Genesis 45:13

¹³ Mwambieni baba yangu juu ya heshima yote niliyopewa huku Misri, na kuhusu kila kitu mlichokiona. Mleteni baba yangu huku haraka."

Genesis 45:14

¹⁴ Ndipo akamkumbatia Benyamini ndugu yake na kulia, naye Benyamini akamkumbatia akilia.

Genesis 45:15

¹⁵ Pia akawabusu ndugu zake wote, huku akilia. Baada ya hayo ndugu zake wakazungumza naye.

Genesis 45:16

¹⁶ Habari zilipofika kwenye jumba la Farao kwamba ndugu zake Yosefu wamefika, Farao na maafisa wake wote wakafurahi.

Genesis 45:17

¹⁷ Farao akamwambia Yosefu, "Waambie ndugu zako, 'Fanyeni hivi: Pakieni wanyama wenu mrudi mpaka nchi ya Kanaani,

Genesis 45:18

¹⁸ mkamlete baba yenu na jamaa zenu kwangu. Nitawapa sehemu nzuri sana ya nchi ya Misri nanyi mtafurahia unono wa nchi.'

Genesis 45:19

¹⁹ "Mnaagizwa pia kuwaambia, 'Fanyeni hivi: Chukueni magari ya kukokotwa kutoka Misri, kwa ajili ya watoto wenu na wake zenu, mkamchukue baba yenu mje.

Genesis 45:20

²⁰ Msijali kamwe kuhusu mali zenu, kwa sababu mema yote ya Misri yatakuwa yenu.' "

Genesis 45:21

²¹ Hivyo wana wa Israeli wakafanya hivyo. Yosefu akawapa magari ya kukokotwa, kama Farao alivyoagiza, pia akawapa mahitaji kwa ajili ya safari yao.

Genesis 45:22

²² Kila mmoja mavazi mapya, lakini Benyamini akampa shekeli 300 za fedha, na jozi tano za nguo.

Genesis 45:23

²³ Hivi ndivyo vitu alivyotuma kwa baba yake: punda kumi waliochukua vitu vizuri vya Misri,

punda wake kumi waliobeba nafaka, mikate na mahitaji mengine ya safari.

Genesis 45:24

²⁴ Akaagana na ndugu zake walipokuwa wakiondoka, akawaambia, "Msigombane njiani!"

Genesis 45:25

²⁵ Basi wakatoka Misri na kufika kwa baba yao Yakobo katika nchi ya Kanaani.

Genesis 45:26

²⁶ Wakamwambia baba yao, "Yosefu angali hai! Ukweli ni kwamba yeye ndiye mtawala wa Misri yote." Yakobo akapigwa na bumbuazi; hakuwasadiki.

Genesis 45:27

²⁷ Lakini walipokwisha kumweleza kila kitu ambacho Yosefu alikuwa amewaambia, na alipoona magari ya kukokotwa Yosefu aliyokuwa amempelekea ya kumchukua aende Misri, roho ya baba yao Yakobo ikahuishwa.

Genesis 45:28

²⁸ Ndipo Israeli akasema, "Nimesadiki! Mwanangu Yosefu bado yu hai. Nitakwenda nikamwone kabla sijafa."

Genesis 46:1

¹ Hivyo Israeli akaondoka na vyote vilivyokuwa mali yake, naye alipofika Beer-Sheba, akamtolea dhabihu Mungu wa Isaki baba yake.

Genesis 46:2

² Mungu akanena na Israeli katika maono usiku na kusema, "Yakobo! Yakobo!" Akajibu, "Mimi hapa."

Genesis 46:3

³ Mungu akamwambia, "Mimi ndimi Mungu wa baba yako, usiogope kushuka Misri, kwa maana huko nitakufanya taifa kubwa.

Genesis 46:4

⁴ Nitashuka Misri pamoja nawe, nami hakika nitakurudisha tena Kanaani. Mikono ya Yosefu mwenyewe ndiyo itakayofunga macho yako."

Genesis 46:5

⁵ Ndipo Yakobo akaondoka Beer-Sheba nao wana wa Israeli wakamchukua baba yao Yakobo na watoto wao na wake zao katika magari ya kukokotwa yale Farao aliyokuwa amempelekea kumsafirisha.

Genesis 46:6

⁶ Wakachukua pia mifugo yao na mali walizokuwa wamezipata Kanaani, Yakobo na uzao wake wote wakashuka Misri.

Genesis 46:7

⁷ Akawachukua wanawe na binti zake, wajukuu wake wa kiume na wa kike, yaani uzao wake wote mpaka Misri.

Genesis 46:8

⁸ Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli (Yakobo na wazao wake), waliokwenda Misri: Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Yakobo.

Genesis 46:9

⁹ Wana wa Reubeni ni: Hanoki, Palu, Hesroni na Karmi.

Genesis 46:10

¹⁰ Wana wa Simeoni ni: Yemueli, Yamini, Ohadi, Yakini, Sohari na Shauli mwana wa mwanamke Mkanaani.

Genesis 46:11

¹¹ Wana wa Lawi ni: Gershoni, Kohathi na Merari.

Genesis 46:12

¹² Wana wa Yuda ni: Eri, Onani, Shela, Peresi na Zera (lakini Eri na Onani walifariki katika nchi ya Kanaani). Wana wa Peresi ni: Hesroni na Hamuli.

Genesis 46:13

¹³ Wana wa Isakari ni: Tola, Puva, Yashubu na Shimroni.

Genesis 46:14

¹⁴ Wana wa Zabuloni ni: Seredi, Eloni na Yaleeli.

Genesis 46:15

¹⁵ Hawa ndio wana wa Lea aliomzalia Yakobo huko Padan-Aramu pamoja na binti yake Dina. Jumla ya wanawe na binti zake walikuwa thelathini na watatu.

Genesis 46:16

¹⁶ Wana wa Gadi ni: Sefoni, Hagi, Shuni, Esboni, Eri, Arodi na Areli.

Genesis 46:17

¹⁷ Wana wa Asheri ni: Imna, Ishva, Ishvi na Beria. Dada yao alikuwa Sera. Wana wa Beria ni: Heberi na Malkieli.

Genesis 46:18

¹⁸ Hawa ndio watoto Zilpa aliomzalia Yakobo, ambao Labani alimpa binti yake Lea; jumla yao walikuwa kumi na sita.

Genesis 46:19

¹⁹ Wana wa Raheli mke wa Yakobo ni: Yosefu na Benyamini.

Genesis 46:20

²⁰ Huko Misri, Asenathi binti wa Potifera, aliyekuwa kuhani wa mji wa Oni, alimzalia Yosefu wana wawili, Manase na Efraimu.

Genesis 46:21

²¹ Wana wa Benyamini ni: Bela, Beker, Ashbeli, Gera, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimu, Hupimu na Ardi.

Genesis 46:22

²² Hawa ndio wana wa Raheli aliomzalia Yakobo; jumla yao ni kumi na wanne.

Genesis 46:23

²³ Mwana wa Dani ni: Hushimu.

Genesis 46:24

²⁴ Wana wa Naftali ni: Yaseeli, Guni, Yeseri na Shilemu.

Genesis 46:25

²⁵ Hawa walikuwa wana wa Bilha aliomzalia Yakobo, ambaye Labani alikuwa amempa Raheli binti yake; jumla yao walikuwa saba.

Genesis 46:26

²⁶ Wote waliokwenda Misri pamoja na Yakobo, waliokuwa wazao wake hasa pasipo kuhesabu wakwe zake, walikuwa watu sitini na sita.

Genesis 46:27

²⁷ Pamoja na wana wawili waliozaliwa na Yosefu huko Misri, jumla yote ya jamaa ya Yakobo, waliokwenda Misri, walikuwa sabini.

Genesis 46:28

²⁸ Basi Yakobo akamtanguliza Yuda aende kwa Yosefu ili amwelekeze njia ya Gosheni. Walipofika nchi ya Gosheni,

Genesis 46:29

²⁹ gari kubwa zuri la Yosefu liliandaliwa, naye akaenda Gosheni kumlaki baba yake Israeli. Mara Yosefu alipofika mbele yake, alimkumbatia baba yake, akalia kwa muda mrefu.

Genesis 46:30

³⁰ Israeli akamwambia Yosefu, "Sasa niko tayari kufa, kwa kuwa nimejionea mwenyewe kwamba bado uko hai."

Genesis 46:31

³¹ Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake na watu wa nyumbani mwa baba yake, "Nitapanda kwa Farao na kumwambia, 'Ndugu zangu na watu wa nyumbani mwa baba yangu, waliokuwa wakiishi katika nchi ya Kanaani, wamekuja kwangu.

Genesis 46:32

³² Watu hao ni wachunga mifugo, huchunga mifugo, wamekuja na makundi ya kondoo, mbuzi na ng'ombe pamoja na kila kitu walicho nacho.'

Genesis 46:33

³³ Farao atakapowaita na kuwaulizeni, 'Kazi yenu ni nini?'

Genesis 46:34

³⁴ Mjibuni, 'Watumwa wako wamekuwa wachunga mifugo tangu ujana wetu mpaka sasa, kama baba zetu walivyofanya.' Ndipo mtakaporuhusiwa kukaa katika nchi ya Gosheni, kwa kuwa wachunga mifugo wote ni chukizo kwa Wamisri."

Genesis 47:1

¹ Yosefu akaenda na kumwambia Farao, "Baba yangu na ndugu zangu wamekuja kutoka nchi ya Kanaani wakiwa na makundi yao ya kondoo, mbuzi na ng'ombe, pamoja na kila kitu walicho nacho, nao sasa wapo huko Gosheni."

Genesis 47:2

² Akachagua ndugu zake watano na kuwaonyesha kwa Farao.

Genesis 47:3

³ Farao akawauliza hao ndugu zake, "Kazi yenu ni nini?" Wakamjibu, "Watumishi wako ni wachunga mifugo, kama vile baba zetu walivyokuwa."

Genesis 47:4

⁴ Pia wakamwambia Farao, "Tumekuja kukaa huku kwa muda mfupi, kwa sababu njaa ni kali huko Kanaani, na mifugo ya watumishi wako haina malisho. Kwa hiyo sasa, tafadhali uruhusu watumishi wako wakae huko Gosheni."

Genesis 47:5

⁵ Farao akamwambia Yosefu, "Baba yako na ndugu zako wamekuja kwako,

Genesis 47:6

⁶ nayo nchi ya Misri ipo mbele yako, uwakalishe baba yako na ndugu zako katika sehemu iliyo bora kupita zote katika nchi. Na waishi Gosheni. Kama unamfahamu yeyote miongoni mwao mwenye uwezo maalum, waweke wawe wasimamizi wa mifugo yangu.”

Genesis 47:7

⁷ Ndipo Yosefu akamleta Yakobo baba yake na kumtambulisha mbele ya Farao. Baada ya Yakobo kumbariki Farao,

Genesis 47:8

⁸ Farao akamuuliza, “Je una umri gani?”

Genesis 47:9

⁹ Naye Yakobo akamwambia Farao, “Siku za miaka ya kusafiri kwangu ni miaka 130. Miaka yangu imekuwa michache na ya taabu, wala haikufikia miaka ya kusafiri ya baba zangu.”

Genesis 47:10

¹⁰ Kisha Yakobo akambariki Farao, naye akaondoka mbele ya uso wake.

Genesis 47:11

¹¹ Ndipo Yosefu akawakalisha baba yake na ndugu zake katika nchi ya Misri na kuwapa milki katika sehemu bora sana ya nchi, wilaya ya Ramesesi, kama Farao alivyoelekeza.

Genesis 47:12

¹² Pia Yosefu akampa baba yake, na ndugu zake na wote wa nyumbani mwa baba yake vyakula, kwa kulingana na hesabu ya watoto wao.

Genesis 47:13

¹³ Hata hivyo, hapakuwepo chakula katika sehemu yote kwa kuwa njaa ilikuwa kali sana; Misri na Kanaani zote zikaharibiwa kwa sababu ya njaa.

Genesis 47:14

¹⁴ Yosefu akakusanya fedha zote zilizopatikana kutoka mauzo ya nafaka huko Misri na Kanaani, akazileta kwenye jumba la kifalme la Farao.

Genesis 47:15

¹⁵ Fedha za watu wa Misri na Kanaani zilipokwisha, Wamisri wote wakamjia Yosefu na kumwambia, “Tupatie chakula. Kwa nini tufe mbele ya macho yako? Fedha zetu zimekwisha.”

Genesis 47:16

¹⁶ Yosefu akawaambia, “Basi leteni mifugo yenu, nitawauzia chakula kwa kubadilisha na mifugo yenu, kwa kuwa fedha zenu zimekwisha.”

Genesis 47:17

¹⁷ Kwa hiyo wakaleta mifugo yao kwa Yosefu, naye akawapa chakula kwa kubadilishana na farasi zao, kondoo na mbuzi zao, ng’ombe na punda zao. Katika mwaka huo wote Yosefu akawapa chakula kwa kubadilishana na mifugo yao yote.

Genesis 47:18

¹⁸ Mwaka ule ulipokwisha, wakamjia mwaka uliofuata na kumwambia, “Hatuwezi kuficha ukweli mbele za bwana wetu kwamba, kwa kuwa fedha zetu zimekwisha na wanyama wetu ni mali yako, sasa hakuna chochote kilichosalia kwa ajili ya bwana wetu isipokuwa miili yetu na ardhi yetu.

Genesis 47:19

¹⁹ Kwa nini tuangamie mbele ya macho yako, sisi pamoja na nchi yetu? Utununue sisi pamoja na ardhi yetu ili kubadilishana kwa chakula. Nasi pamoja na nchi yetu tutakuwa watumwa wa Farao.

Tupe sisi mbegu ili tuweze kuishi wala tusife, nchi yetu isije ikawa ukiwa.”

Genesis 47:20

²⁰ Kwa hiyo Yosefu akamnunulia Farao nchi yote ya Misri. Wamisri, mmoja baada ya mwingine, waliuza mashamba yao, kwa sababu njaa ilikuwa kali sana kwao. Nchi ikawa mali ya Farao,

Genesis 47:21

²¹ naye Yosefu akawafanya watu watumike kama watumwa, kuanzia upande mmoja wa Misri hadi upande mwingine.

Genesis 47:22

²² Hata hivyo, hakununua nchi ya makuhani, kwa sababu walikuwa wanapata mgawo wao wa kawaida kutoka kwa Farao, nao walikuwa na chakula cha kuwatosha kutokana na mgawo waliopewa na Farao. Hii ndiyo sababu hawakuuza ardhi yao.

Genesis 47:23

²³ Yosefu akawaambia watu, “Kwa vile nimewanunua ninyi pamoja na nchi yenu leo kuwa mali ya Farao, hapa kuna mbegu kwa ajili yenu ili mweze kuziotesha.

Genesis 47:24

²⁴ Lakini wakati mazao yatakapokuwa tayari, mpeni Farao sehemu ya tano. Sehemu hizo nne zitakazobaki mtaziweka kama mbegu kwa ajili ya mashamba na kwa ajili ya chakula chenu wenyewe na cha watu wa nyumbani mwenu na watoto wenu.”

Genesis 47:25

²⁵ Wakamwambia, “Umeokoa maisha yetu. Basi na tupate kibali mbele ya macho ya bwana wetu; tutakuwa watumwa wa Farao.”

Genesis 47:26

²⁶ Basi Yosefu akaiweka iwe sheria kuhusu nchi ya Misri, ambayo inatumika mpaka leo, kwamba, sehemu ya tano ya mazao ni mali ya Farao. Ni nchi ya makuhani tu ambayo haikuwa ya Farao.

Genesis 47:27

²⁷ Basi Waisraeli wakaishi Misri katika nchi ya Gosheni. Wakapata mali huko wakastawi na kuongezeka kwa wingi sana.

Genesis 47:28

²⁸ Yakobo akaishi Misri miaka kumi na saba, nayo miaka ya maisha yake ilikuwa 147.

Genesis 47:29

²⁹ Wakati ulipokaribia wa Israeli kufa, akamwita mwanawe Yosefu na kumwambia, “Kama nimepata kibali machoni pake, weka mkono wako chini ya paja langu na uniahidi kuwa utanifanyia fadhili na uaminifu. Usinizike Misri,

Genesis 47:30

³⁰ lakini nitakapopumzika na baba zangu, unichukue kutoka Misri, ukanizike walipozikwa.” Yosefu akamwambia, “Nitafanya kama unavyosema.”

Genesis 47:31

³¹ Akamwambia, “Niapie.” Ndipo Yosefu akamwambia, naye Israeli akaabudu, akiwa amegemea juu ya kichwa cha fimbo yake.

Genesis 48:1

¹ Baada ya muda Yosefu akaambiwa kwamba, “Baba yako ni mgonjwa.” Kwa hiyo akawachukua wanawe wawili Manase na Efraimu, pamoja naye.

Genesis 48:2

² Yakobo alipoambiwa, “Mwanao Yosefu amekujia kukuona,” Israeli akakusanya nguvu zake, akaketi kitandani.

Genesis 48:3

³ Yakobo akamwambia Yosefu, “Mungu Mwenyezi alinitokea huko Luzu katika nchi ya Kanaani, huko akanibariki,

Genesis 48:4

⁴ naye akaniambia, ‘Nitakufanya ustawi na kuongezeka hesabu yako, nitakufanya kuwa jamii ya mataifa, nami nitakupa nchi hii uimiliki milele wewe na wazao wako baada yako.’

Genesis 48:5

⁵ “Sasa basi, wanao wawili waliozaliwa kwako huku Misri kabla sijaja hapa kwako watahesabiwa kuwa ni wangu; Efraimu na Manase watakuwa wangu, kama vile Reubeni na Simeoni walivyo wangu.

Genesis 48:6

⁶ Lakini watoto utakaowazaa baada yao watakuwa wako. Katika nchi watakayoirithi, watatambuliwa kwa jina la ndugu zao.

Genesis 48:7

⁷ Nilipokuwa ninarudi kutoka Padani, katika huzuni yangu Raheli alifariki katika nchi ya Kanaani tulipokuwa tungali tukisafiri, tukiwa karibu kufika Efrathi. Kwa hiyo nilimzika huko, kando ya njia iendayo Efrathi” (yaani Bethlehemu).

Genesis 48:8

⁸ Wakati Israeli alipowaona wana wa Yosefu, akauliza, “Hawa ni nani?”

Genesis 48:9

⁹ Yosefu akamjibu baba yake, “Hawa ni wana ambao Mungu amenipa nikiwa huku.” Ndipo Israeli akasema, “Walete kwangu ili niwabariki.”

Genesis 48:10

¹⁰ Basi macho ya Israeli yalikuwa hayaoni vizuri kwa sababu ya uzee, naye aliona kwa shida. Kwa hiyo Yosefu akawaleta wanawe karibu na baba yake, Israeli akawabusi na akawakumbatia.

Genesis 48:11

¹¹ Israeli akamwambia Yosefu, “Kamwe sikutazamia kuuona uso wako tena, lakini sasa Mungu ameniruhusu kuwaona watoto wako pia.”

Genesis 48:12

¹² Ndipo Yosefu akawaondoa wanawe magotini mwa Israeli naye akasujudu hadi nchi.

Genesis 48:13

¹³ Yosefu akachukua wale wana wawili, Efraimu kwenye mkono wake wa kuume akimwelekeza kwenye mkono wa kushoto wa Israeli, na Manase katika mkono wake wa kushoto akimwelekeza kwenye mkono wa kuume wa Israeli, akawaleta karibu na babu yao.

Genesis 48:14

¹⁴ Lakini Israeli akaupoleka mkono wake wa kuume, akauweka juu ya kichwa cha Efraimu, ingawa alikuwa ndiye mdogo, na mkono wake wa kushoto akaukatisha, akauweka juu ya kichwa cha Manase, ingawa Manase alikuwa ndiye mzaliwa wa kwanza.

Genesis 48:15

¹⁵ Ndipo akambariki Yosefu akisema, “Mungu ambaye baba zangu Abrahamu na Isaki walimtii, Mungu ambaye amekuwa mchungaji wa maisha yangu yote mpaka leo hii,

Genesis 48:16

¹⁶ Malaika ambaye aliniokoa kutoka madhara yote, yeye na awabariki vijana hawa. Na waitwe kwa jina langu na kwa majina ya baba zangu Abrahamu na Isaki, wao na waongezeke kwa wingi katika dunia.”

Genesis 48:17

¹⁷ Yosefu alipoona baba yake akiweka mkono wa kuume juu ya kichwa cha Efraimu, hakupendezwa, kwa hiyo akauchukua mkono wa baba yake kutoka kichwa cha Efraimu na kuuweka juu ya kichwa cha Manase.

Genesis 48:18

¹⁸ Yosefu akamwambia, “Hapana, baba yangu, huyu ndiye mzaliwa wa kwanza; uweke mkono wako wa kuume juu ya kichwa chake.”

Genesis 48:19

¹⁹ Lakini baba yake akakataa, akasema, “Ninajua, mwanangu, ninajua. Yeye pia atakuwa taifa, naye pia atakuwa mkuu. Hata hivyo, ndugu yake mdogo atakuwa mkuu kuliko yeye, nao wazao wake watakuwa kundi la mataifa.”

Genesis 48:20

²⁰ Akawabarikia siku ile na kusema, “Kwa jina lenu Israeli watatamka baraka hii: ‘Mungu na awafanye kama Efraimu na Manase.’ ” Kwa hiyo akamtanguliza Efraimu mbele ya Manase.

Genesis 48:21

²¹ Ndipo Israeli akamwambia Yosefu, “Mimi ninakaribia kufa, lakini Mungu atakuwa pamoja nanyi, na atawarudisha katika nchi ya baba zenu.

Genesis 48:22

²² Kwako wewe, kama aliye juu ya ndugu zako, ninakupa sehemu moja zaidi ya ndugu zako, lile

eneo nililoteka kwa Waamori kwa upanga wangu na upinde wangu.”

Genesis 49:1

¹ Ndipo Yakobo akawaita wanawe na kusema: “Kusanyikeni kunizunguka ili niweze kuwaambia lile litakalowatokea siku zijazo.

Genesis 49:2

² “Kusanyikeni na msikilize, enyi wana wa Yakobo, msikilizeni baba yenu Israeli.

Genesis 49:3

³ “Reubeni, wewe ni mzaliwa wangu wa kwanza, nguvu zangu, tunda la kwanza la nguvu zangu, umepita kwa heshima, umepita kwa uwezo.

Genesis 49:4

⁴ Usiyezuiwa kama maji, basi hutakuwa mkuu tena, kwa kuwa ulipanda kwenye kitanda cha baba yako, kwenye kitanda changu na kukinajisi.

Genesis 49:5

⁵ “Simeoni na Lawi ni wana ndugu: panga zao ni silaha za jeuri.

Genesis 49:6

⁶ Mimi na nisiingie katika baraza lao, nami nisiunganike katika kusanyiko lao, kwa kuwa wamewaua watu katika hasira yao, walikata mishipa ya miguu ya mafahali kama walivyopenda.

Genesis 49:7

⁷ Hasira yao na ilaaniwe, kwa kuwa ni kali mno, nayo ghadhabu yao ni ya ukatili! Nitawatawanya katika Yakobo Na kuwasambaza katika Israeli.

Genesis 49:8

⁸ “Yuda, ndugu zako watakusifu; mkono wako utakuwa shingoni mwa adui zako; wana wa baba yako watakusujudia.

Genesis 49:9

⁹ Ee Yuda, wewe ni mwana simba; unarudi toka mawindoni, mwanangu. Kama simba hunyemelea na kulala chini, kama simba jike: nani athubutuye kumwamsha?

Genesis 49:10

¹⁰ Fimbo ya ufalme haitaondoka kwa Yuda, wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake, hadi aje yeye ambaye milki ni yake, ambaye utii wa mataifa ni wake.

Genesis 49:11

¹¹ Atamfunga punda wake katika mzabibu, naye mwana-punda wake kwenye tawi lililo bora zaidi; atafua mavazi yake katika divai, majoho yake katika damu ya mizabibu.

Genesis 49:12

¹² Macho yake yatakuwa mekundu kwa divai, meno yake yatakuwa meupe kwa maziwa.

Genesis 49:13

¹³ “Zabuloni ataishi pwani ya bahari na kuwa bandari za kugesha meli; mpaka wake utapanuka kuelekea Sidoni.

Genesis 49:14

¹⁴ “Isakari ni punda mwenye nguvu ambaye amelala kati ya mizigo yake.

Genesis 49:15

¹⁵ Aonapo palivyo pazuri mahali pake pa kupumzika na jinsi nchi yake inavyopendeza, atainamisha bega lake kwenye mzigo na kujitolea kwa ajili ya kazi ngumu.

Genesis 49:16

¹⁶ “Dani atahukumu watu wake kwa haki kama mmoja wa makabila ya Israeli.

Genesis 49:17

¹⁷ Dani atakuwa nyoka kando ya barabara, nyoka mwenye sumu kando ya njia, yule aumaye visigino vya farasi ili yule ampandaye aanguke chali.

Genesis 49:18

¹⁸ “Ee Bwana, nautafuta wokovu wako.

Genesis 49:19

¹⁹ “Gadi atashambuliwa ghafula na kundi la washambuliaji, lakini yeye atawageukia na kuwashinda kabisa.

Genesis 49:20

²⁰ “Chakula cha Asheri kitakuwa kinono, naye atatoa chakula kitamu kimfaacho mfalme.

Genesis 49:21

²¹ “Naftali ni kulungu jike aliyeachiwa huru azaaye watoto wazuri.

Genesis 49:22

²² “Yosefu ni mzabibu uzaao, mzabibu uzaao ulio kando ya chemchemi, ambao matawi yake hutanda ukutani.

Genesis 49:23

²³ Kwa uchungu wapiga mshale walimshambulia, wakampiga mshale kwa ukatili.

Genesis 49:24

²⁴ Lakini upinde wake ulibaki imara, mikono yake ikatiwa nguvu, na mkono wa Mwenye Nguvu wa Yakobo, kwa sababu ya Mchungaji, Mwamba wa Israeli,

Genesis 49:25

²⁵ kwa sababu ya Mungu wa baba yako, anayekusaidia, kwa sababu ya Mwenyezi, yeye anayekubariki kwa baraka za mbinguni juu, baraka za kilindi kilichoko chini, baraka za matitini na za tumbo la uzazi.

Genesis 49:26

²⁶ Baraka za baba yako ni kubwa kuliko baraka za milima ya kale, nyingi kuliko vilima vya kale. Baraka hizo zote na zikae juu ya kichwa cha Yosefu, juu ya paji la yule mkuu miongoni mwa ndugu zake.

Genesis 49:27

²⁷ “Benyamini ni mbwa mwitu mlafi mwenye njaa kuu; asubuhi hurarua mawindo yake, jioni hugawa nyara.”

Genesis 49:28

²⁸ Haya yote ndiyo makabila kumi na mawili ya Israeli, na hivi ndivyo baba yao alivyowaambia alipowabariki, akimpa kila mmoja baraka inayomfaa.

Genesis 49:29

²⁹ Ndipo alipowapa maelekezo haya: “Mimi niko karibu kukusanywa kwa watu wangu. Mnizike pamoja na baba zangu kwenye pango katika shamba la Efroni, Mhiti,

Genesis 49:30

³⁰ pango lililoko katika shamba la Makpela, karibu na Mamre huko Kanaani, ambalo Abrahamu alinunua kwa ajili ya mahali pa kuzikia kutoka kwa Efroni, Mhiti, pamoja na shamba.

Genesis 49:31

³¹ Huko ndiko Abrahamu na Sara mkewe walikozikwa, huko akazikwa Isaki na Rebeka mkewe, na huko nilimzika Lea.

Genesis 49:32

³² Shamba hilo na pango lililoko ndani yake lilinunuliwa kutoka kwa Wahiti.”

Genesis 49:33

³³ Baada ya Yakobo kumaliza kutoa maelekezo hayo kwa wanawe, akarudisha miguu yake kitandani, akapumua pumzi ya mwisho, na akakusanywa kwa watu wake.

Genesis 50:1

¹ Basi Yosefu akamwangukia baba yake, akalilia juu yake na akambusu.

Genesis 50:2

² Ndipo Yosefu akawaagiza matabibu waliokuwa wakimhudumia, wamtie baba yake Israeli dawa ili asioze. Hivyo matabibu wakamtia dawa asioze,

Genesis 50:3

³ wakatamia siku arobaini, kwa maana ndio muda uliotakiwa wa kutia dawa ili asioze. Nao Wamisri wakamwombolezea Yakobo kwa siku sabini.

Genesis 50:4

⁴ Siku za kumwombolezea zilipokwisha, Yosefu akawaambia washauri wa Farao, “Kama nimepata

kibali machoni penu semeni na Farao kwa ajili yangu. Mwambieni,

Genesis 50:5

⁵ 'Baba yangu aliniapisha na kuniambia, "Mimi niko karibu kufa; unizike katika kaburi lile nililochimba kwa ajili yangu mwenyewe katika nchi ya Kanaani." Sasa nakuomba uniruhusu niende kumzika baba yangu, nami nitarudi.' "

Genesis 50:6

⁶ Farao akasema, "Panda, uende kumzika baba yako, kama alivyokuapiza kufanya."

Genesis 50:7

⁷ Hivyo Yosefu akapanda kwenda kumzika baba yake. Maafisa wote wa Farao wakaenda pamoja naye, watu mashuhuri wa baraza lake na watu mashuhuri wote wa Misri.

Genesis 50:8

⁸ Hawa ni mbali na watu wote wa nyumbani kwa Yosefu, na ndugu zake, na wale wote wa nyumbani mwa baba yake. Ni watoto wao, makundi yao ya kondoo, mbuzi na ng'ombe tu waliobakia katika nchi ya Gosheni.

Genesis 50:9

⁹ Magari makubwa na wapanda farasi pia walipanda pamoja naye. Likawa kundi kubwa sana.

Genesis 50:10

¹⁰ Walipofika kwenye sakafu ya kupuria nafaka ya Atadi, karibu na Yordani, wakalia kwa sauti na kwa uchungu; Yosefu akapumzika huko kwa siku saba kumwombolezea baba yake.

Genesis 50:11

¹¹ Wakanaani walioishi huko walipoona maombolezo yaliyofanyika katika sakafu ile ya kupuria ya Atadi, wakasema, "Wamisri wanafanya maombolezo makubwa." Kwa hiyo mahali pale karibu na Yordani pakaitwa Abel-Mizraimu.

Genesis 50:12

¹² Hivyo wana wa Yakobo wakafanya kama baba yao alivyowaagiza:

Genesis 50:13

¹³ Wakamchukua mpaka nchi ya Kanaani, wakamzika kwenye pango katika shamba la Makpela, karibu na Mamre, ambalo Abrahamu alilinunua kutoka kwa Efroni, Mhiti, pamoja na shamba liwe mahali pa kuzikia.

Genesis 50:14

¹⁴ Baada ya Yosefu kumzika baba yake, akarudi Misri pamoja na ndugu zake na wale wote waliokuwa wamekwenda naye kumzika baba yake.

Genesis 50:15

¹⁵ Ndugu zake Yosefu walipoona kwamba baba yao amekufa, wakasema, "Itakuwaje kama Yosefu ataweka kinyongo dhidi yetu na kutulipa mabaya yote tuliyo mtendea?"

Genesis 50:16

¹⁶ Kwa hiyo wakampelekea Yosefu ujumbe, wakasema, "Kabla baba yako hajafa aliacha maagizo haya:

Genesis 50:17

¹⁷ 'Hili ndilo mtakalomwambia Yosefu: Ninakuomba uwasamehe ndugu zako dhambi na mabaya kwa vile walivyokutenda vibaya.' Sasa tafadhali samehe dhambi za watumishi wa Mungu wa baba yako." Ujumbe huu ulipomfikia, Yosefu akalialia.

Genesis 50:18

¹⁸ Ndipo ndugu zake wakaja na kujitupa chini mbele yake. Wakasema, “Sisi ni watumwa wako.”

Genesis 50:19

¹⁹ Lakini Yosefu akawaambia, “Msiogope. Je, mimi ni badala ya Mungu?

Genesis 50:20

²⁰ Mlikusudia kunidhuru, lakini Mungu alikusudia mema, ili litimie hili linalofanyika sasa, kuokoa maisha ya watu wengi.

Genesis 50:21

²¹ Hivyo basi, msiogope. Mimi nitawatunza ninyi nyote pamoja na watoto wenu.” Akawahakikishia na kusema nao kwa wema.

Genesis 50:22

²² Yosefu akakaa katika nchi ya Misri, yeye pamoja na jamaa yote ya baba yake. Akaishi miaka 110,

Genesis 50:23

²³ naye akaona kizazi cha tatu cha watoto wa Efraimu. Pia akaona watoto wa Makiri mwana wa Manase, wakawekwa magotini mwa Yosefu walipozaliwa.

Genesis 50:24

²⁴ Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake, “Mimi ninakaribia kufa. Lakini kwa hakika Mungu atawasaidia na kuwachukueni kutoka nchi hii na kuwapeleka katika nchi aliyomwahidi kwa kiapo Abrahamu, Isaki na Yakobo.”

Genesis 50:25

²⁵ Naye Yosefu akawaapisha wana wa Israeli na kuwaambia, “Hakika Mungu atawasaidia, nanyi ni lazima mhakikishe mmepandisha mifupa yangu kutoka mahali hapa.”

Genesis 50:26

²⁶ Kwa hiyo Yosefu akafa akiwa na umri wa miaka 110. Baada ya kumtia dawa ili asioze, akawekwa kwenye jeneza huko Misri.